HEBREW
HEBREU

NEW TESTAMENT

1898

C.D. GINSBURG

SALKINSON-GINSBURG TRANSLATION

THE NEW TESTAMENT

THE NEW Testament

Books of the New Testament

The Four Gospels - (The Life of Jesus of Nazareth)

Le
NOUVEAU TESTAMENT

Le Nouveau Testament

Les livres canoniques

הברית החדשה

העתקה חדשה מלשון יון ללשון עבר

מאת

יצחק זאלקינסאָן ז"ל

הובאה לדפוס עם תקונים והערות

מאת

כ' דוד גינצבורג

על ידי חברת מוציאי לאור תורת יהוה התמימה

תוצאה האחת עשרה

חמשת אלפים שש מאות ששים וארבע.

1907.

Габритъ Гахадошо

т. е. Новый Завѣтъ.

На древнѣ-еврейскомъ языкѣ. Перевелъ съ Греческаго

Исаакъ Залкинсонъ.

Дозволено Цензурою
Варшава 3. Февраля, 1898 года.

סדר

ספרי הברית החדשה

DEPÔTS

where Salkinson-Ginsburg's Hebrew New Testament may be obtained.

London:	25 New Oxford Street (The Depositary).
Vienna:	Glockengasse 2 (Carl Fromme).
Berlin:	Bremerstrasse 20, Moabit (J. Rohrbach).
Paris:	22 Rue d'Gotorq (Societé Biblique de France).
Madrid:	Jacometrezo 59 (F. Fliedner).
Rome:	35 Piazza in Lucina (Reo James Wall).
Geneva:	Grande Rue, 2 (E. Beraud & Cie.).
Budapest:	Waiznerstrasse 76 (R. Koenig).
Prague:	Altstadt 460 (Max Berwald).
Warsaw:	Ulica Chłodna 25 (G. Hall).
Bucharest:	Strada Oltenu 37 (F. G. Kleinheim).
Odessa:	Polizeistrasse 31 (K. A. Wersebe).
Pisa:	Lung' Arno, Regio 6 (J. J. A. Uebelhart).
Venice:	Piazza S. Marco 72 (F. Ongania).
U. S. A.:	134 Ludlow Street, New York (J. Wistar Brown).
U. S. A.:	518 South Street, Philadelphia (ditto).
U. S. A.:	22 Solon Place, Chicago (Mrs. T. C. Rounds).

הַבְּשׂוֹרָה אֲשֶׁר לְמַתִּתְיָהוּ

א זֶה סֵפֶר תּוֹלְדֹת הַמָּשִׁיחַ יֵשׁוּעַ בֶּן־דָּוִד בֶּן־אַבְרָהָם׃
2 אַבְרָהָם הוֹלִיד אֶת־יִצְחָק וְיִצְחָק הוֹלִיד אֶת־יַעֲקֹב
3 וְיַעֲקֹב הוֹלִיד אֶת־יְהוּדָה וְאֶת־אֶחָיו׃ וִיהוּדָה הוֹלִיד
אֶת־פֶּרֶץ וְאֶת־זֶרַח מִתָּמָר וּפֶרֶץ הוֹלִיד אֶת־חֶצְרוֹן
4 וְחֶצְרוֹן הוֹלִיד אֶת־רָם׃ וְרָם הוֹלִיד אֶת־עַמִּינָדָב
וְעַמִּינָדָב הוֹלִיד אֶת־נַחְשׁוֹן וְנַחְשׁוֹן הוֹלִיד אֶת־שַׂלְמוֹן׃
5 וְשַׂלְמוֹן הוֹלִיד אֶת־בֹּעַז מֵרָחָב וּבֹעַז הוֹלִיד אֶת־עוֹבֵד
6 מֵרוּת וְעוֹבֵד הוֹלִיד אֶת־יִשָׁי׃ וְיִשַׁי הוֹלִיד אֶת־הַמֶּלֶךְ
דָּוִד וְדָוִד הוֹלִיד אֶת־שְׁלֹמֹה מֵהָאִשָּׁה אֲשֶׁר לָקַח
7 מֵאוּרִיָּה׃ וּשְׁלֹמֹה הוֹלִיד אֶת־רְחַבְעָם וּרְחַבְעָם הוֹלִיד
8 אֶת־אֲבִיָּה וַאֲבִיָּה הוֹלִיד אֶת־אָסָא׃ וְאָסָא הוֹלִיד
אֶת־יְהוֹשָׁפָט וִיהוֹשָׁפָט הוֹלִיד אֶת־יְהוֹרָם וִיהוֹרָם
9 הוֹלִיד אֶת־עֻזִּיָּהוּ׃ וְעֻזִּיָּהוּ הוֹלִיד אֶת־יוֹתָם וְיוֹתָם
10 הוֹלִיד אֶת־אָחָז וְאָחָז הוֹלִיד אֶת־חִזְקִיָּהוּ׃ וְחִזְקִיָּהוּ
הוֹלִיד אֶת־מְנַשֶּׁה וּמְנַשֶּׁה הוֹלִיד אֶת־אָמוֹן וְאָמוֹן
11 הוֹלִיד אֶת־יֹאשִׁיָּהוּ׃ וְיֹאשִׁיָּהוּ הוֹלִיד אֶת־יְכָנְיָהוּ וְאֶת־
אֶחָיו בִּימֵי גָּלוּתָם בָּבֶלָה׃
12 וְאַחֲרֵי הָגְלָם לְבָבֶל יְכָנְיָהוּ הוֹלִיד אֶת־שְׁאַלְתִּיאֵל
13 וּשְׁאַלְתִּיאֵל הוֹלִיד אֶת־זְרֻבָּבֶל׃ וּזְרֻבָּבֶל הוֹלִיד אֶת־
אֲבִיהוּד וַאֲבִיהוּד הוֹלִיד אֶת־אֶלְיָקִים וְאֶלְיָקִים הוֹלִיד
14 אֶת־עַזּוּר׃ וְעַזּוּר הוֹלִיד אֶת־צָדוֹק וְצָדוֹק הוֹלִיד אֶת־
15 יָכִין וְיָכִין הוֹלִיד אֶת־אֱלִיהוּד׃ וֶאֱלִיהוּד הוֹלִיד אֶת־

אלעזר

אֶלְעָזָר וְאֶלְעָזָר הוֹלִיד אֶת־מַתָּן וּמַתָּן הוֹלִיד אֶת־
16 יַעֲקֹב׃ וְיַעֲקֹב הוֹלִיד אֶת־יוֹסֵף אִישׁ מִרְיָם אֲשֶׁר נוֹלַד
מִמֶּנָּה יֵשׁוּעַ הַנִּקְרָא מָשִׁיחַ׃
17 וְהִנֵּה כָּל־הַדֹּרוֹת מֵאַבְרָהָם עַד־דָּוִד אַרְבָּעָה עָשָׂר
דֹּרוֹת וּמִדָּוִד עַד־גָּלוּת בָּבֶל אַרְבָּעָה עָשָׂר דֹּרוֹת
וּמִגָּלוּת בָּבֶל עַד־הַמָּשִׁיחַ אַרְבָּעָה עָשָׂר דֹּרוֹת׃
18 וְזֹאת הָיְתָה לֵדַת יֵשׁוּעַ הַמָּשִׁיחַ כַּאֲשֶׁר מִרְיָם אִמּוֹ
מְאֹרָשָׂה הָיְתָה לְיוֹסֵף טֶרֶם יָבוֹא אֵלֶיהָ וַתִּמָּצֵא כִּי
19 הָרָה הִיא כִּי מֵרוּחַ הַקֹּדֶשׁ הָרָתָה׃ וְיוֹסֵף אִישָׁהּ
צַדִּיק הָיָה וְלֹא אָבָה לְתִתָּהּ לְדִבַּת־עָם וַיֹּאמֶר
20 לְשַׁלְּחָהּ בַּסָּתֶר׃ עוֹדֶנּוּ מְדַבֵּר אֶל־לִבּוֹ כָּזֹאת וְהִנֵּה
מַלְאַךְ יְהוָה נִרְאָה אֵלָיו בַּחֲלוֹם לֵאמֹר יוֹסֵף בֶּן־
דָּוִד אַל־תִּירָא מִקַּחַת אֵלֶיךָ אֶת־מִרְיָם אִשְׁתֶּךָ כִּי
21 הַיֶּלֶד בְּקִרְבָּהּ נוֹצַר מֵרוּחַ הַקֹּדֶשׁ׃ וְהִיא יֹלֶדֶת בֵּן
וְקָרָאתָ אֶת־שְׁמוֹ יֵשׁוּעַ כִּי הוּא יוֹשִׁיעַ אֶת־עַמּוֹ
22 מֵחַטֹּאתֵיהֶם׃ וְכָל־זֹאת הָיְתָה לְמַלֹּאת אֵת אֲשֶׁר־דִּבֶּר
יְהוָה בְּיַד־הַנָּבִיא לֵאמֹר׃
23 הִנֵּה הָעַלְמָה הָרָה וְיֹלֶדֶת בֵּן
וְקָרְאוּ שְׁמוֹ עִמָּנוּאֵל
24 אֲשֶׁר יֵאָמֵר אֵל עִמָּנוּ׃ וַיִּיקַץ יוֹסֵף מִשְּׁנָתוֹ וַיַּעַשׂ כַּאֲשֶׁר
25 צִוָּה אֹתוֹ מַלְאַךְ יְהוָה וַיִּקַּח אֶת־אִשְׁתּוֹ׃ וְלֹא יָדַע
אֹתָהּ עַד כִּי־יָלְדָה בֵּן וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ יֵשׁוּעַ׃
ב וַיְהִי כַּאֲשֶׁר נוֹלַד יֵשׁוּעַ בְּבֵית־לֶחֶם יְהוּדָה בִּימֵי
הַמֶּלֶךְ הוֹרְדוֹס וְהִנֵּה חֹזֵי כוֹכָבִים בָּאוּ מֵאֶרֶץ קֶדֶם
2 יְרוּשָׁלַיְמָה לֵאמֹר׃ אַיֵּה הַמֶּלֶךְ הַנּוֹלָד לַיְּהוּדִים כִּי
3 רָאִינוּ כוֹכָבוֹ בַּקֶּדֶם וַנָּבֹא לְהִשְׁתַּחֲוֹת לוֹ׃ וַיִּשְׁמַע
הַמֶּלֶךְ הוֹרְדוֹס וַיִּנָּגַע לְבָבוֹ וּלְבַב כָּל־יְרוּשָׁלַיִם עִמּוֹ׃
4 וַיַּקְהֵל אֶת־כָּל־רָאשֵׁי הַכֹּהֲנִים וְהַסּוֹפְרִים בָּעָם וַיִּשְׁאַל

---

v. 23 נ״א וְקָרָאת, עיין ישעיה ז׳ י״ד׃

את

5 אֶת־פִּיהֶם לֵאמֹר אַיֵּה יִוָּלֵד הַמָּשִׁיחַ׃ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו
בְּבֵית־לֶחֶם יְהוּדָה כִּי כֹה־כָתוּב בְּיַד־הַנָּבִיא׃
6 וְאַתָּה בֵּית־לֶחֶם אֶרֶץ יְהוּדָה
אֵינְךָ צָעִיר בְּאַלְפֵי יְהוּדָה
כִּי מִמְּךָ יֵצֵא מוֹשֵׁל
אֲשֶׁר יִרְעֶה אֶת־עַמִּי יִשְׂרָאֵל׃
7 וַיִּקְרָא הוֹרְדוֹס אֶל־חֹזֵי הַכּוֹכָבִים בַּסֵּתֶר וַיַּחְקֹר אֹתָם
8 לָדַעַת אֶת־הָעֵת אֲשֶׁר נִרְאָה הַכּוֹכָב׃ וַיִּשְׁלַח אֹתָם
בֵּית־לֶחֶם וַיֹּאמַר לְכוּ וְדִרְשׁוּ הֵיטֵב עַל־הַיֶּלֶד וְכַאֲשֶׁר
תִּמְצְאוּן אֹתוֹ שׁוּבוּ וְהַגִּידוּ לִי וְאָבֹאָה לְהִשְׁתַּחֲוֹת־לוֹ
9 גַּם־אָנִי׃ וַיִּשְׁמְעוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיֵּלֵכוּ וְהִנֵּה הַכּוֹכָב אֲשֶׁר־
רָאוּ בַקֶּדֶם עֹלֶה לִפְנֵיהֶם עַד אֲשֶׁר־בָּא וַיַּעֲמֹד מִמַּעַל
10 לַאֲשֶׁר הָיָה שָׁם הַיָּלֶד׃ וְהֵם חָזוּ בַכּוֹכָב וַיִּשְׂמְחוּ
11 שִׂמְחָה גְדֹלָה עַד־מְאֹד׃ וַיָּבֹאוּ הַבַּיְתָה וַיִּרְאוּ אֶת־
הַיֶּלֶד עִם־מִרְיָם אִמּוֹ וַיִּפְּלוּ וַיִּשְׁתַּחֲווּ־לוֹ וַיִּפְתְּחוּ אֶת־
12 אֹצְרֹתֵיהֶם וַיַּקְרִיבוּ לוֹ מִנְחָה זָהָב וּלְבוֹנָה וָמֹר׃ וְהֵם
צֻוּוּ בַחֲלוֹם לְבִלְתִּי שׁוּב אֶל־הוֹרְדוֹס וַיִּפְנוּ וַיֵּלְכוּ בְּדֶרֶךְ
אַחֵר לְאַרְצָם׃
13 וַיְהִי בְּלֶכְתָּם וַיֵּרָא מַלְאַךְ יְהוָֹה אֶל־יוֹסֵף בַּחֲלוֹם
לֵאמֹר קוּם קַח אֶת־הַיֶּלֶד וְאֶת־אִמּוֹ וּבְרַח־לְךָ
מִצְרַיְמָה וְשֶׁב־שָׁם עַד־אֲשֶׁר אֹמַר אֵלֶיךָ כִּי הוֹרְדוֹס
14 מְבַקֵּשׁ אֶת־נֶפֶשׁ הַיֶּלֶד לְקַחְתָּהּ׃ וַיָּקָם וַיִּקַּח אֶת־הַיֶּלֶד
15 וְאֶת־אִמּוֹ לָיְלָה וַיֵּלֶךְ מִצְרָיְמָה׃ וַיֵּשֶׁב שָׁם עַד־מוֹת
הוֹרְדוֹס לְמַלֹּאת אֵת אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָֹה בְּיַד־הַנָּבִיא
16 לֵאמֹר מִמִּצְרַיִם קָרָאתִי לִבְנִי׃ וַיְהִי כִּרְאוֹת הוֹרְדוֹס
כִּי הֵתֵלּוּ בוֹ הַחֹזִים וַיִּקְצֹף עַד־מְאֹד וַיִּשְׁלַח וַיַּךְ אֶת־
כָּל־הַיְלָדִים אֲשֶׁר בְּבֵית־לֶחֶם וּבְכָל־גְּבוּלֶיהָ מִבֶּן־

---

v. 6 נ״א ואתה בית לחם אֶפְרָתָה
צעיר לִהְיוֹת בְּאַלְפֵי יהודה
ממך לִי יצא לִהְיוֹת מושל בְּיִשְׂרָאֵל: עיין מיכה ה׳ א׳.

17 שְׁנָתַיִם וּלְמָטָּה לְפִי הָעֵת אֲשֶׁר חָקַר מִפִּי הַחֹזִים: אָז
חוּקַּם אֲשֶׁר נֶאֱמַר בְּיַד־יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא לֵאמֹר:
18 קוֹל בְּרָמָה נִשְׁמָע
נְהִי בְּכִי תַמְרוּרִים
רָחֵל מְבַכָּה עַל־בָּנֶיהָ
מֵאֲנָה לְהִנָּחֵם כִּי אֵינֶנּוּ:
19 וַיְהִי אַחֲרֵי מוֹת הוֹרְדוֹס וַיֵּרָא מַלְאַךְ יְהוָֹה בַּחֲלוֹם
20 אֶל־יוֹסֵף בְּמִצְרַיִם לֵאמֹר: קוּם קַח אֶת־הַיֶּלֶד וְאֶת־
אִמּוֹ וְלֵךְ שׁוּב אַרְצָה יִשְׂרָאֵל כִּי־מֵתוּ הַמְבַקְשִׁים אֶת־
21 נֶפֶשׁ הַיָּלֶד: וַיָּקָם וַיִּקַּח אֶת־הַיֶּלֶד וְאֶת־אִמּוֹ וַיָּבֹא
22 אַרְצָה יִשְׂרָאֵל: וּבְשָׁמְעוֹ כִּי אַרְקְלוֹס מָלַךְ בִּיהוּדָה
תַּחַת הוֹרְדוֹס אָבִיו וַיִּירָא לָלֶכֶת שָׁמָּה וַיֻּגַּד־לוֹ דָבָר
23 בַּחֲלוֹם וַיִּסֹּב אֶל־גְּלִילוֹת הַגָּלִיל: וַיָּבֹא וַיֵּשֶׁב בָּעִיר
הַנִּקְרֵאת נְצָרֶת לְמַלֹּאת אֶת־דִּבְרֵי הַנְּבִיאִים כִּי נָצְרִי
יִקָּרֵא לוֹ:

ג וַיְהִי בַּיָּמִים הָהֵם וַיָּבֹא יוֹחָנָן הַמְטַבֵּל וַיִּקְרָא בְּמִדְבַּר
2 יְהוּדָה וַיֹּאמַר: שׁוּבוּ כִּי־מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם קָרְבָה לָבֹא:
3 הוּא אֲשֶׁר נִבָּא עָלָיו יְשַׁעְיָהוּ הַנָּבִיא לֵאמֹר
קוֹל קוֹרֵא בַּמִּדְבָּר
פַּנּוּ דֶּרֶךְ יְהוָֹה
יַשְּׁרוּ מְסִלּוֹתָיו:
4 וְיוֹחָנָן הָיָה לָבוּשׁ שְׂעַר גְּמַלִּים וְאֵזוֹר עוֹר אָזוּר
5 בְּמָתְנָיו וּמַאֲכָלוֹ חֲגָבִים וּדְבַשׁ מִיָּעַר: וַיֵּצְאוּ אֵלָיו
6 יְרוּשָׁלַיִם וְכָל־יְהוּדָה וְכָל־כִּכַּר הַיַּרְדֵּן: וַיִּטָּבְלוּ עַל־יָדוֹ
7 בַּיַּרְדֵּן בְּהִתְוַדֹּתָם אֶת־חַטֹּאתֵיהֶם: אַךְ כַּאֲשֶׁר רָאָה
רַבִּים מִן־הַפְּרוּשִׁים וּמִן־הַצַּדּוּקִים בָּאִים אֵלָיו לְהִטָּבֵל
וַיֹּאמֶר לָהֶם יַלְדֵי צִפְעֹנִים מִי הוֹרָה אֶתְכֶם לְהִמָּלֵט

---

v. 18 בנ״א נמצא כאן עַל־בָּנֶיהָ, עיין ירמיה ל״א ט״ו: v. 3 וכן במרקוס א׳ ג׳, לוקס ב׳ ד׳, נ״א ישרו בָּעֲרָבָה מְסִלָּה לֵאלֹהֵינוּ, עיין ישעיה מ׳ ג׳.

8 עַל־נַפְשְׁכֶם מִפְּנֵי חֲרוֹן אַף הַבָּא׃ לָכֵן עֲשׂוּ פְּרִי
9 טוֹב לִתְשׁוּבָה׃ וְאַל־תֶּהְגּוּ בִלְבַבְכֶם לֵאמֹר אַבְרָהָם
לָנוּ לְאָב כִּי אֲנִי אֹמֵר לָכֶם גַּם מִן־אֲבָנִים אֵלֶּה תַּשִּׂיג
10 יַד־אֱלֹהִים לְהָקִים בָּנִים לְאַבְרָהָם׃ וְגַם־כְּבָר נָטוּי
הַגַּרְזֶן עַל־שֹׁרֶשׁ הָעֵצִים וְלָכֵן כָּל־עֵץ אֲשֶׁר לֹא
11 יַעֲשֶׂה פְּרִי טוֹב יִגָּדַע וְהֻשְׁלַךְ בְּמוֹ־אֵשׁ׃ וַאֲנִי הִנְנִי
מְטַבֵּל אֶתְכֶם בַּמַּיִם לִתְשׁוּבָה אַךְ הַבָּא אַחֲרַי חָסֹן
הוּא מִמֶּנִּי אֲשֶׁר קָטֹנְתִּי מִשְּׂאֵת אֶת־נְעָלָיו הוּא יְטַבֵּל
12 אֶתְכֶם בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ וּבָאֵשׁ׃ אֲשֶׁר מִזְרֵהוּ בְיָדוֹ לְזָרוֹת
וּלְהָבֵר אֶת־גָּרְנוֹ וְאָסַף אֶת־הַחִטִּים אֶל־תּוֹךְ אֲסָמָיו
וְאֶת־הַמֹּץ יִשְׂרֹף בָּאֵשׁ אֲשֶׁר לֹא תִכְבֶּה׃
13 אָז יָבֹא יֵשׁוּעַ מִן־הַגָּלִיל אֶל־הַיַּרְדֵּן לִפְנֵי יוֹחָנָן לְהִטָּבֵל
14 עַל־יָדוֹ׃ וַיְעַצֶּר־בּוֹ יוֹחָנָן לֵאמֹר הֲלֹא נָכוֹן לִי לְהִטָּבֵל
15 עַל־יָדְךָ וְאַתָּה בָּאתָ אֵלָי׃ וַיַּעַן יֵשׁוּעַ וַיֹּאמֶר אֵלָיו
הֶרֶף כַּיּוֹם כִּי־כֹה יָאֲתָה לָנוּ לְמַלֵּא כָל־צְדָקָה וַיִּרֶף
16 מִמֶּנּוּ׃ וַיִּטָּבֵל יֵשׁוּעַ וַיְמַהֵר וַיַּעַל מִן־הַמָּיִם וְהִנֵּה
נִפְתְּחוּ־לוֹ הַשָּׁמַיִם וַיַּרְא אֶת־רוּחַ אֱלֹהִים יֹרֶדֶת בִּדְמוּת־
17 יוֹנָה וַתָּנַח עָלָיו׃ וְהִנֵּה קוֹל קֹרֵא מִשָּׁמַיִם זֶה הוּא בְּנִי
יְדִידִי בּוֹ רָצְתָה נַפְשִׁי׃
ד אָז הוּבַל יֵשׁוּעַ בָּרוּחַ הַמִּדְבָּרָה לְבַעֲבוּר יְנַסֵּהוּ שָׂם
2 הַשָּׂטָן׃ וַיָּצָם אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לָיְלָה וַיִּרְעָב׃
3 וַיִּגַּשׁ הַמְנַסֶּה וַיֹּאמֶר אֵלָיו אִם בֶּן־הָאֱלֹהִים אַתָּה
4 אֱמֹר וַאֲבָנִים אֵלֶּה תִּהְיֶיןָ לְלָחֶם׃ וַיַּעַן וַיֹּאמַר כָּתוּב
כִּי לֹא עַל־הַלֶּחֶם לְבַדּוֹ יִחְיֶה הָאָדָם כִּי עַל־כָּל־מוֹצָא
5 פִי־יְהוָֹה׃ וַיִּקָּחֵהוּ הַשָּׂטָן אֶל־עִיר הַקֹּדֶשׁ וַיַּעֲמִדֵהוּ
6 עַל־פִּנַּת גַּג בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו אִם בֶּן־
הָאֱלֹהִים אַתָּה הִתְנַפֵּל אַרְצָה כִּי כָתוּב

כִּי מַלְאָכָיו יְצַוֶּה־לָּךְ
עַל־כַּפַּיִם יִשָּׂאוּנְךָ
פֶּן־תִּגֹּף בָּאֶבֶן רַגְלֶךָ׃

7 וַיֹּאמֶר אֵלָיו יֵשׁוּעַ וְעוֹד כָּתוּב לֹא תְנַסֶּה אֶת־יְהוָֹה
8 אֱלֹהֶיךָ׃ וַיּוֹסֶף הַשָּׂטָן וַיִּקָּחֵהוּ אֶל־הַר גָּבֹהַּ מְאֹד
9 וַיַּרְאֵהוּ אֶת־כָּל־מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ וּכְבוֹדָן׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו
10 אֶת־כָּל־אֵלֶּה אֶתֶּן־לָךְ אִם־תִּפֹּל וְתִשְׁתַּחֲוֶה לִי׃ אָז
אָמַר אֵלָיו יֵשׁוּעַ גֶּשׁ־הָלְאָה הַשָּׂטָן כִּי כָתוּב לַיהוָֹה
11 אֱלֹהֶיךָ תִּשְׁתַּחֲוֶה וְאֹתוֹ לְבַדּוֹ תַּעֲבֹד׃ וַיִּרֶף מִמֶּנּוּ
הַשָּׂטָן וַיִּגְּשׁוּ אֵלָיו מַלְאָכִים וַיְשָׁרְתֻהוּ׃
12 13 וַיְהִי כְּשָׁמְעוֹ כִּי נִסְגַּר יוֹחָנָן וַיָּשָׁב הַגָּלִילָה׃ וַיַּעֲזֹב אֶת־
נְצָרֶת וַיָּבֹא וַיֵּשֶׁב בִּכְפַר־נַחוּם עַל־שְׂפַת הַיָּם בִּגְבוּלֵי
14 זְבֻלוּן וְנַפְתָּלִי׃ לְמַלֹּאת אֵת אֲשֶׁר־נֶאֱמַר בְּיַד־יְשַׁעְיָהוּ
הַנָּבִיא לֵאמֹר׃

15 אַרְצָה זְבֻלוּן וְאַרְצָה נַפְתָּלִי
דֶּרֶךְ הַיָּם עֵבֶר הַיַּרְדֵּן גְּלִיל הַגּוֹיִם׃
16 הָעָם הַהֹלְכִים בַּחֹשֶׁךְ
רָאוּ אוֹר גָּדוֹל
יֹשְׁבֵי בְּאֶרֶץ צַלְמָוֶת
אוֹר נָגַהּ עֲלֵיהֶם׃

17 מֵהָעֵת הַהִיא הֵחֵל יֵשׁוּעַ לִקְרֹא וְלֵאמֹר שׁוּבוּ מִדַּרְכֵיכֶם
כִּי מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם קָרְבָה לָבֹא׃
18 וַיִּתְהַלֵּךְ עַל־יַד יַם־הַגָּלִיל וַיַּרְא שְׁנֵי אַחִים שִׁמְעוֹן
הַנִּקְרָא פֶּטְרוֹס וְאַנְדְּרַי אָחִיו פֹּרְשִׂים מִכְמֹרֶת עַל־פְּנֵי־
19 הַיָּם כִּי דַיָּגִים הָיוּ׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם לְכוּ אַחֲרַי וְאֶעֱשֶׂה
20 אֶתְכֶם לְדַיְּגֵי אָדָם׃ וַיַּעַזְבוּ אֶת־מִכְמֹרוֹתָם כְּרֶגַע וַיֵּלְכוּ
21 אַחֲרָיו׃ וַיַּעֲבֹר מִשָּׁם וַיַּרְא שְׁנֵי אַחִים אֲחֵרִים יַעֲקֹב
בֶּן־זַבְדִּי וְיוֹחָנָן אָחִיו בָּאֳנִיָּה עִם־זַבְדִּי אֲבִיהֶם מְתַקְּנִים
22 מִכְמֹרוֹתָם וַיִּקְרָא אֲלֵיהֶם׃ וְגַם־הֵמָּה כְּרֶגַע עָזְבוּ אֶת־
הָאֳנִיָּה וְאֶת־אֲבִיהֶם וַיֵּלְכוּ אַחֲרָיו׃

---

7 .v וכן בלוקס ד׳ י״ב, נ״א לא תְנַסּוּ את יהוה אֱלֹהֵיכֶם, עיין דברים ו׳ ט״ז.

10 .v וכן בלוקס ד׳ ח׳, נ״א אֶת־יְהוָֹה אלהיך תִּירָא, עיין דברים ו׳ י״ג וי׳ כ׳,
נ״א ואתו תעבד, עיין דברים ו׳ י״ג וי׳ כ׳, וכן בלוקס ד׳ ח׳.

23 וַיָּסָב יֵשׁוּעַ בְּכָל־הַגָּלִיל וַיְלַמֵּד־שָׁם בְּבָתֵּי הַכְּנֵסֶת
קָרָא בְּשֹׂרַת הַמַּלְכוּת וְרָפָא כָּל־מַחֲלָה וְכָל־מַדְוֶה
24 בָּעָם׃ וַיֵּצֵא שָׁמְעוֹ בְּכָל־אֲרָם וַיָּבִיאוּ אֵלָיו אֵת כָּל־
הַחוֹלִים אֲשֶׁר דָּבְקוּ בָם תַּחֲלֻאִים שׁוֹנִים וַחֲלָיִם רָעִים
אֲחֻזֵי רוּחוֹת רָעוֹת מֻכֵּי יָרֵחַ וּנְכֵי עֲצָמוֹת וַיִּרְפָּאֵם׃
25 וַיֵּלְכוּ אַחֲרָיו קָהָל רָב מִן־הַגָּלִיל וּמִן־דֶּקַפּוֹלִיס וּמִן־
יְרוּשָׁלַיִם וִיהוּדָה וְעֵבֶר הַיַּרְדֵּן׃
ה וַיְהִי כַּאֲשֶׁר רָאָה אֶת־הֲמוֹן הָעָם וַיַּעַל אֶל־הָהָר
2 וַיֵּשֶׁב שָׁם וַיִּגְּשׁוּ אֵלָיו תַּלְמִידָיו׃ וַיִּפְתַּח אֶת־פִּיהוּ
וַיּוֹרֶה לָהֶם לֵאמֹר׃
3 אַשְׁרֵי עֲנִיֵּי הָרוּחַ כִּי לָהֶם מַלְכוּת הַשָּׁמָיִם׃
4 אַשְׁרֵי הַמִּתְאַבְּלִים כִּי־הֵם יְנֻחָמוּ׃
5 אַשְׁרֵי הָעֲנָוִים כִּי־הֵם יִירְשׁוּ־אָרֶץ׃
6 אַשְׁרֵי הָרְעֵבִים וְהַצְּמֵאִים לִצְדָקָה כִּי־הֵם יִרְוָיוּ׃
7 אַשְׁרֵי בַּעֲלֵי־רַחֲמִים כִּי־הֵם יְרֻחָמוּ׃
8 אַשְׁרֵי בָּרֵי לֵבָב כִּי־הֵם יֶחֱזוּ אֶת־אֱלֹהִים׃
9 אַשְׁרֵי עֹשֵׂי שָׁלוֹם כִּי־הֵם יִקָּרְאוּ בְּנֵי־אֱלֹהִים׃
10 אַשְׁרֵי הַנִּרְדָּפִים עֵקֶב צִדְקָתָם כִּי לָהֶם מַלְכוּת הַשָּׁמָיִם׃
11 אַשְׁרֵיכֶם אִם־יְחָרְפוּ אִם־יִרְדְּפוּ אֶתְכֶם
וּבַשֶּׁקֶר יָבִיאוּ דִבַּתְכֶם רָעָה בַּעֲבוּר שְׁמִי׃
12 שִׂישׂוּ וְגִילוּ כִּי שְׂכַרְכֶם הַרְבֵּה מְאֹד בַּשָּׁמָיִם
כִּי־כֵן רָדְפוּ אֶת־הַנְּבִיאִים אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵיכֶם׃
13 אַתֶּם מֶלַח הָאָרֶץ
וְאִם־הַמֶּלַח יָפוּג טַעְמוֹ בַּמֶּה יָמְלָח
תָּפֵל לֹא־יִצְלַח לַכֹּל
כִּי אִם־יְזֹרֶה הַחוּצָה וְהָיָה לְמִרְמַס רָגֶל׃
14 אַתֶּם אוֹר הָעוֹלָם
עִיר יֹשֶׁבֶת עַל־הָהָר לֹא תוּכַל לְהִסָּתֵר׃
15 וְאֵין מַדְלִיקִים נֵר לְתִתּוֹ תַּחַת הָאֵיפָה
כִּי אִם־אֶל־הַמְּנוֹרָה לְהָאִיר לְכֹל אֲשֶׁר בַּבָּיִת׃

16 כֹּה יָאֵר אוֹרְכֶם לְעֵינֵי בְנֵי־הָאָדָם
וְרָאוּ מַעֲשֵׂיכֶם הַטּוֹבִים וְאֶת־אֲבִיכֶם בַּשָּׁמַיִם יְכַבֵּדוּ׃
17 אַל־תַּחְשְׁבוּ כִּי בָאתִי לְהָפֵר הַתּוֹרָה אוֹ הַנְּבִיאִים
לֹא לְהָפֵר בָּאתִי כִּי אִם־לְמַלֹּאת׃
18 כִּי הֵן אָמְנָם אָנֹכִי מַגִּיד לָכֶם
עַד אֲשֶׁר הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ יַעֲבֹרוּן
לֹא תַעֲבֹר יוֹד אַחַת מִן־הַתּוֹרָה
אַף לֹא קוֹץ אֶחָד עַד כִּי־כֻלָּם יָקוּמוּ׃
19 לָכֵן כָּל־הַמֵּפִיר אַחַת מִמִּצְוֹת קְטַנּוֹת אֵלֶּה
וְהוֹרָה כָזֹאת לָאֲנָשִׁים
נִקְלֶה יִקָּרֵא בְּמַלְכוּת הַשָּׁמָיִם
וְהָעֹשֶׂה אֹתָן וּמְלַמֵּד לַעֲשׂוֹתָן
נִכְבָּד יִקָּרֵא בְּמַלְכוּת הַשָּׁמָיִם׃
20 וַאֲנִי אֹמֵר לָכֶם
אִם לֹא־תִגְדַּל צִדְקַתְכֶם מִצִּדְקַת הַסּוֹפְרִים וְהַפְּרוּשִׁים
לֹא תָבֹאוּ לְמַלְכוּת הַשָּׁמָיִם׃
21 שְׁמַעְתֶּם אֵת אֲשֶׁר נֶאֱמַר לַקַּדְמֹנִים לֹא תִּרְצָח
וְהָאִישׁ אֲשֶׁר יִרְצַח יִנָּתֵן לַמִּשְׁפָּט בִּפְלִלִים׃
22 וַאֲנִי אֹמֵר לָכֶם
הַמִּתְעַבֵּר בְּאָחִיו יִנָּתֵן לַמִּשְׁפָּט בִּפְלִלִים
וְהַקֹּרֵא לְאָחִיו רֵיקָה יִנָּתֵן בִּידֵי הַסַּנְהֶדְרִין
וְאִם נָבָל יִקְרָא־לוֹ יִפֹּל לְאֵשׁ גֵּיהִנֹּם׃
23 עַל־כֵּן אִפוֹא כִּי־תַקְרִיב קָרְבָּן עַל־הַמִּזְבֵּחַ
וְלִבְּךָ יַגֶּד־לְךָ שָׁם כִּי־דְבַר רִיב לְאָחִיךָ עִמָּךְ׃
24 הַנַּח שָׁם קָרְבָּנְךָ לִפְנֵי הַמִּזְבֵּחַ
וְלֵךְ הִתְרַפֵּס וּרְהַב אָחִיךָ
וְאָז בֹּא וְהַקְרֵב קָרְבָּנֶךָ׃
25 מַהֵר הַשְׁלֵם עִם־אִישׁ רִיבְךָ בְּעוֹדְךָ עִמּוֹ בַּדָּרֶךְ

---

22 ▾ בנ"א באחיו חִנָּם

פֶּן־יַסְגִּירְךָ אִישׁ רִיבְךָ בִּידֵי הַשֹּׁפֵט
וְהַשֹּׁפֵט יַסְגִּירְךָ בְּיַד הַשֹּׁטֵר
וְהוּא יִתֶּנְךָ לְבֵית הַסֹּהַר׃
26 וַאֲנִי אָמְנָם אֹמֵר לְךָ כִּי לֹא תֵעָלֶה מִשָּׁם
עַד אֲשֶׁר תְּשַׁלֵּם אֶת־הַפְּרוּטָה הָאַחֲרֹנָה׃
27 שְׁמַעְתֶּם אֵת אֲשֶׁר נֶאֱמַר לֹא תִנְאָף׃
28 וַאֲנִי אֹמֵר לָכֶם
כָּל־הַנֹּתֵן עֵינוֹ בְאִשָּׁה לַחְשָׁק־בָּהּ בְּרוּחַ־זְנוּנִים
נָאַף אֹתָהּ בְּלִבּוֹ׃
29 וְאִם עֵינְךָ הַיְמָנִית תַּכְשִׁילֶךָ
נַקְּרֶהָ וְהַשְׁלִיכֶהָ מִמֶּךָּ
טוֹב לְךָ בַּאֲבֹד אֵבֶר אֶחָד
מֵהָשְׁלַךְ כָּל־בְּשָׂרְךָ לְגֵיהִנֹּם׃
30 וְאִם־יָדְךָ הַיְמָנִית תַּכְשִׁילֶךָ
קַצְּצָהּ וְהַשְׁלִיכֶהָ מִמֶּךָּ
טוֹב לְךָ בַּאֲבֹד אֵבֶר אֶחָד
מֵהָשְׁלַךְ כָּל־בְּשָׂרְךָ לְגֵיהִנֹּם׃
31 וְנֶאֱמַר כִּי־יְשַׁלַּח אִישׁ אִשְׁתּוֹ וְנָתַן בְּיָדָהּ סֵפֶר כְּרִיתֻת׃
32 וַאֲנִי אֹמֵר לָכֶם
אִם יְשַׁלַּח אִישׁ אִשְׁתּוֹ אִם לֹא עַל־דְּבַר זְנוּת
מֵשִׂים אֹתָהּ לְנֹאָפֶת
וְהַלֹּקֵחַ גְּרוּשָׁה לוֹ לְאִשָּׁה נֹאֵף הוּא׃
33 וְעוֹד שְׁמַעְתֶּם אֵת אֲשֶׁר נֶאֱמַר לַקַּדְמֹנִים
לֹא תִשָּׁבַע לַשָּׁקֶר וְאֶת־נְדָרֶיךָ תְּשַׁלֵּם לַיהוָה׃
34 וַאֲנִי אֹמֵר לָכֶם
לֹא תִשָּׁבַע כָּל־שְׁבוּעָה
לֹא תִשָּׁבַע בַּשָּׁמַיִם כִּי־כִסֵּא אֱלֹהִים הֵמָּה׃
35 וְלֹא בָאָרֶץ כִּי־הֲדֹם רַגְלָיו הִיא
וְלֹא בִירוּשָׁלַיִם כִּי־הִיא קִרְיַת מֶלֶךְ רָב׃
36 וְלֹא תִשָּׁבַע בְּרֹאשְׁךָ

כִּי־לֹא תוּכַל לַהֲפֹךְ שֵׂעָר אֶחָד לָבָן אוֹ שָׁחֹר׃
37 אַךְ זֶה יְהִי דְבַרְכֶם הֵן הֵן לֹא לֹא
וְיֹתֵר מִזֶּה מִמְּקוֹר הָרָע הוּא׃
38 שְׁמַעְתֶּם כִּי נֶאֱמַר עַיִן תַּחַת עַיִן וְשֵׁן תַּחַת שֵׁן׃
39 וַאֲנִי אֹמֵר לָכֶם
לֹא תִתְיַצֵּב בִּפְנֵי הַבָּא לְהָרַע לָךְ
אִם יַכְּךָ עַל־הַלְּחִי הַיְמָנִית תֶּן־לוֹ גַּם־הַשְּׂמָאלִית׃
40 וְכָל־הֶחָפֵץ לָרִיב עִמְּךָ
לָקַחַת הַכֻּתֹּנֶת מֵעָלֶיךָ הַנַּח לוֹ גַּם־מְעִילֶךָ׃
41 וְהַנֹּגֵשׂ בְּךָ לָלֶכֶת עִמּוֹ כִּבְרַת אֶרֶץ אֶחָת
לֵךְ עִמּוֹ שְׁתָּיִם׃
42 תֵּן לַמְבַקֵּשׁ מִמְּךָ
וּמֵאֵת הֶחָפֵץ לִלְוֹת מִיָּדְךָ אַל־תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ׃
43 שְׁמַעְתֶּם כִּי נֶאֱמַר וְאָהַבְתָּ אֶת־רֵעֲךָ וְאָיַבְתָּ
אֶת־אֹיִבְךָ׃
44 וַאֲנִי אֹמֵר לָכֶם
אֶהֱבוּ אֶת־אֹיְבֵיכֶם
וְהַעְתִּירוּ בְּעַד רֹדְפֵיכֶם׃
45 לְמַעַן תִּהְיוּ בָנִים אֶל־אֲבִיכֶם בַּשָּׁמָיִם
הַמֵּאִיר שִׁמְשׁוֹ לָרָעִים וְלַטּוֹבִים
וּמַמְטִיר לַצַּדִּיקִים וְלָרְשָׁעִים׃
46 כִּי אִם־תֶּאֱהָבוּן אֶת־אֹהֲבֵיכֶם מַה־שָּׂכָר לָכֶם
הֲלֹא גַם־הַמֹּכְסִים יַעֲשׂוּן כְּמוֹ־כֵן׃
47 וְאִם־תִּפְקְדוּ לְשָׁלוֹם רַק אֶת־אֲחֵיכֶם מַה־יִּתְרוֹן לָכֶם
כֵּן יַעֲשׂוּן גַּם־הַגּוֹיִם׃
48 לָכֵן הֱיוּ תְמִימִם
כַּאֲשֶׁר אֲבִיכֶם בַּשָּׁמַיִם תָּמִים הוּא׃
ו הִשָּׁמְרוּ לָכֶם מֵעֲשׂוֹת צְדָקָה לְמַרְאֵה עֵינֵי הָאָדָם
פֶּן שָׂכָר לֹא תַשִּׂיגוּ מֵאֵת אֲבִיכֶם בַּשָּׁמָיִם׃
2 לָכֵן בַּעֲשׂוֹתְךָ צְדָקָה

לֹא תַשְׁמִיעַ קוֹל תְּרוּעָה לְפָנֶיךָ
כַּאֲשֶׁר יַעֲשׂוּ הַחֲנֵפִים בְּבָתֵּי הַכְּנֵסֶת וּבָרְחֹבוֹת
לְמַעַן יַשִּׂיגוּ כָבוֹד לְעֵינֵי בְנֵי־הָאָדָם
אָמְנָם אֲנִי אֹמֵר לָכֶם
הִנֵּה שְׂכָרָם לִפְנֵיהֶם׃
3 וְאַתָּה בַּעֲשׂוֹתְךָ צְדָקָה
אַל־תֵּדַע שְׂמֹאלְךָ אֵת אֲשֶׁר עֹשָׂה יְמִינֶךָ׃
4 לְמַעַן תִּהְיֶה צִדְקָתְךָ בַּסָּתֶר
וְאָבִיךָ הָרֹאֶה בַסֵּתֶר גְּמוּלְךָ יְשַׁלֶּם־לָךְ׃
5 וְכִי תָבֹאוּ לְהִתְפַּלֵּל אַל־תִּהְיוּ כְּאַנְשֵׁי חֹנֶף
הָאֹהֲבִים לַעֲמֹד לְהִתְפַּלֵּל בְּבָתֵּי הַכְּנֵסֶת וּפִנּוֹת הַשְּׁוָקִים
לְמַעַן תִּרְאֶינָה אֹתָם עֵינֵי בְנֵי־הָאָדָם
אָמְנָם אֲנִי אֹמֵר לָכֶם הִנֵּה שְׂכָרָם לִפְנֵיהֶם׃
6 וְאַתָּה בְּתְפִלָּתְךָ בֹּא בַחֲדָרֶיךָ וּסְגֹר דְּלָתְךָ בַּעֲדֶךָ
וְהִתְפַּלֵּל אֶל־אָבִיךָ אֲשֶׁר סֵתֶר סְבִיבָיו
וְאָבִיךָ הָרֹאֶה בַּסֵּתֶר גְּמוּלְךָ יְשַׁלֶּם־לָךְ׃
7 וְכַאֲשֶׁר אַתֶּם מִתְפַּלְלִים
אַל־תְּבַטְּאוּ בִשְׂפָתַיִם כַּגּוֹיִם אֲשֶׁר יַחְשֹׁב לִבָּם
כִּי־יִשָּׁמְעוּ בַּעֲתֶרֶת דְּבָרִים׃
8 לָכֵן אַל־תִּשְׁווּ לָמוֹ
כִּי יָדַע אֲבִיכֶם מַה־מַּחְסוֹרְכֶם
טֶרֶם תִּשְׁאֲלוּ מִיָּדוֹ׃
9 וְאַתֶּם כֹּה תִתְפַּלָּלוּ
אָבִינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם יִתְקַדֵּשׁ שְׁמֶךָ׃
10 תָּבֹא מַלְכוּתֶךָ
יֵעָשֶׂה רְצוֹנְךָ בָּאָרֶץ כַּאֲשֶׁר נַעֲשָׂה בַשָּׁמָיִם׃
11 תֶּן־לָנוּ הַיּוֹם לֶחֶם חֻקֵּנוּ׃
12 וּסְלַח־לָנוּ אֶת־אַשְׁמָתֵנוּ
כַּאֲשֶׁר סֹלְחִים אֲנַחְנוּ לַאֲשֶׁר אָשְׁמוּ לָנוּ׃
13 וְאַל־תְּבִיאֵנוּ לִידֵי מַסָּה

כִּי אִם־הַצִּילֵנוּ מִן־הָרָע׃
14 כִּי אִם־תִּסְלְחוּ לִבְנֵי־אָדָם אֶת־אַשְׁמָתָם
גַּם־אֲבִיכֶם בַּשָּׁמַיִם יִסְלַח לָכֶם׃
15 וְאִם־לֹא תִסְלְחוּ לִבְנֵי־אָדָם אֶת־אַשְׁמָתָם
גַּם־אֲבִיכֶם לֹא־יִסְלַח לָכֶם אַשְׁמַתְכֶם׃
16 וְכִי תָצוּמוּ אַל־תִּהְיוּ כְּחַנְפֵי־לֵב מַקְדִּירֵי פָּנִים
אֲשֶׁר יַפִּילוּ פְּנֵיהֶם לְהִוָּדַע לִבְנֵי־אָדָם בְּתַעֲנִיתָם
אָמֵן אֲנִי אֹמֵר לָכֶם הִנֵּה שְׂכָרָם לִפְנֵיהֶם׃
17 וְאַתָּה כִּי תָצוּם
תָּסוּךְ רֹאשְׁךָ וְתִרְחַץ פָּנֶיךָ׃
18 וְלֹא תִוָּדַע לְאָדָם בְּתַעֲנִיתְךָ
כִּי אִם־לְאָבִיךָ בַּסָּתֶר
וְאָבִיךָ הָרֹאֶה בַּסֵּתֶר גְּמוּלְךָ יְשַׁלֶּם־לָךְ׃
19 לֹא תַאַצְרוּ לָכֶם אוֹצָרוֹת בְּקֶרֶב הָאָרֶץ
שֶׁשָּׁם יֹאכַל עָשׁ וְרָקָב
וְגַנָּבִים יַחְתְּרוּ וְיִגְנֹבוּ׃
20 אֶפֶס אִצְרוּ לָכֶם אוֹצָרוֹת בַּשָּׁמָיִם
שָׁם לֹא יֹאכַל עָשׁ וְרָקָב
וְגַנָּבִים לֹא יַחְתְּרוּ וְלֹא יִגְנֹבוּ׃
21 כִּי בִמְקוֹם אוֹצָרְךָ
שָׁם יִהְיֶה גַּם־לִבֶּךָ׃
22 נֵר הַגּוּף הוּא הָעָיִן
לָכֵן אִם־עֵינְךָ תְּמִימָה בְּכָל־חַדְרֵי בִטְנְךָ יִהְיֶה אוֹר׃
23 וְאִם־עֵינְךָ רָעָה חֹשֶׁךְ בְּכָל־חַדְרֵי בִטְנֶךָ
וְאִם הָאוֹר בְּךָ חֹשֶׁךְ מַה־גָּדוֹל חָשְׁכֶּךָ׃
24 לֹא־יוּכַל אִישׁ לַעֲבֹד אֲדֹנִים שְׁנָיִם

---

v. 13 בנ"א נוסף כאן זה הפסוק׃
כִּי לְךָ הַמַּמְלָכָה וְהַגְּבוּרָה וְהַתִּפְאֶרֶת
לְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים אָמֵן׃

כִּי אִם־יִשְׂנָא אֶת־הָאֶחָד וְאֶת־הָאַחֵר יֶאֱהָב
אוֹ יִדְבַּק בָּאֶחָד וְהַשֵּׁנִי נִמְאָס בְּעֵינָיו
לֹא תוּכְלוּ לַעֲבֹד אֶת־הָאֱלֹהִים וְאֶת־הַמָּמוֹן׃
25 לָכֵן הִנְנִי אֹמֵר לָכֶם
לֹא תִדְאֲגוּ לְנַפְשְׁכֶם מַה־תֹּאכְלוּ מַה־תִּשְׁתּוּ
וּמַה־כְּסוּת לְכַסּוֹת בְּשַׂרְכֶם
הֲלֹא הַנֶּפֶשׁ יְקָרָה מֵאֹכֶל
וּבְשַׂר אִישׁ מִכְּסוּתוֹ׃
26 הַבִּיטוּ אֶל־עוֹף הַשָּׁמָיִם
לֹא יִזְרְעוּ לֹא יִקְצְרוּ וְלֹא יַאַסְפוּ לִמְגוּרוֹת
וַאֲבִיכֶם בַּשָּׁמַיִם מְכַלְכֵּל אֹתָם
וְאַתֶּם הֲלֹא נַעֲלֵיתֶם יֶתֶר הַרְבֵּה עֲלֵיהֶם׃
27 וּמִי הוּא הֶחָרֵד מִכֶּם
יוּכַל לְהוֹסִיף עַל־קוֹמָתוֹ גֹּמֶד אֶחָד׃
28 וְלָמָּה תִדְאֲגוּ לִכְסוּת
הִתְבּוֹנְנוּ אֶל־שׁוֹשַׁנֵּי הַשָּׂדֶה
אֵיכָה יַעֲלוּ יָצִיצוּ
וְלֹא יִיגְעוּן וְלֹא יִטְווּן׃
29 וַאֲנִי אֹמֵר לָכֶם גַּם־שְׁלֹמֹה בְּכָל־הֲדָרוֹ
לֹא־הָיָה לָבוּשׁ כְּאַחַת מֵהֶן׃
30 וְאִם־כָּכָה יַעֲטֶה אֱלֹהִים אֶת־עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה
אֲשֶׁר יָצִיץ הַיּוֹם וּלְמָחֳרָתוֹ יֻתַּן בְּתַנּוּר
אַף כִּי־אֶתְכֶם קְטַנֵּי אֱמָנָה׃
31 לָכֵן אַל־תֶּחֶרְדוּ לֵאמֹר
מַה־נֹּאכַל וּמַה־נִּשְׁתֶּה אוֹ מַה־נִּלְבָּשׁ׃
32 כִּי כָל־אֵלֶּה מְבַקְשִׁים הַגּוֹיִם
וַאֲבִיכֶם בַּשָּׁמַיִם יֹדֵעַ כִּי אֵלֶּה מַחְסֹרֵיכֶם הֵמָּה׃
33 אַךְ בַּקְשׁוּ רִאשֹׁנָה מַלְכוּת אֱלֹהִים וְצִדְקָתוֹ
וְכָל־הַחֲפָצִים הָהֵם יִנָּתְנוּ לָכֶם מַתָּנוֹת נוֹסָפוֹת׃
34 לָכֵן אַל־תִּדְאֲגוּ לְיוֹם מָחָר

יוֹם מָחָר יִדְאַג לְעַצְמוֹ
דַּי לַיּוֹם בְּצָרָתוֹ׃
ז לֹא תִשְׁפְּטוּ וְלֹא תִשָּׁפֵטוּ׃
2 כִּי בְמִשְׁפָּט אֲשֶׁר תִּשְׁפֹּטוּ תִּשָּׁפְטוּ גַם־אַתֶּם
וּבַמִּדָּה אֲשֶׁר תָּמֹדּוּ יִמַּד לָכֶם גַּם־אַתֶּם׃
3 וְלָמָּה תַבִּיט אֶל־שְׁבָבִים אֲשֶׁר בְּעֵין אָחִיךָ
וְלֹא תָשֶׁת־לֵב אֶל־הַקּוֹרָה אֲשֶׁר בְּעֵינֶךָ׃
4 אוֹ אֵיךְ תֹּאמַר לְאָחִיךָ
הֶרֶף וְאָסִירָה שְׁבָבִים מֵעֵינֶךָ
וְהִנֵּה קוֹרָה בְּעֵינֶךָ׃
5 הָסֵר חָנֵף רִאשֹׁנָה אֶת־הַקּוֹרָה מֵעֵינֶךָ
וְאַחֲרֵי כֵן רָאֹה תִרְאֶה לְהָסִיר שְׁבָבִים מֵעֵין אָחִיךָ׃
6 לֹא תִתְּנוּ הַקֹּדֶשׁ לַכְּלָבִים
וְאֶת־פְּנִינֵיכֶם לַחֲזִירִים
פֶּן־יִרְמְסוּם בְּרַגְלֵיהֶם
וְשָׁבוּ וְטָרְפוּ אֶתְכֶם׃
7 שַׁאֲלוּ וְיִנָּתֵן לָכֶם
דִּרְשׁוּ וְתִמְצָאוּ
דִּפְקוּ וְיִפָּתַח לָכֶם׃
8 כִּי כָל־הַשֹּׁאֵל יִקַּח
וְהַדֹּרֵשׁ יִמְצָא
וְהַדֹּפֵק יִפָּתַח לוֹ׃
9 כִּי מִי אִישׁ מִכֶּם אֲשֶׁר בְּנוֹ שָׁאַל מִמֶּנּוּ לָחֶם
וַיִּתֶּן־לוֹ אָבֶן׃
10 אוֹ אִם־בִּקֵּשׁ דָּג
וַיִּתֶּן־לוֹ נָחָשׁ׃
11 וְאַף כִּי רָעִים אַתֶּם
תֵּדְעוּן לָתֵת מַתָּנוֹת טֹבוֹת לִבְנֵיכֶם
אַף כִּי־אֲבִיכֶם בַּשָּׁמַיִם יִתֶּן־טוֹב לְדֹרְשָׁיו׃
12 לָכֵן כֹּל אֲשֶׁר תַּחְפְּצוּ שֶׁיַּעֲשׂוּ לָכֶם אֲנָשִׁים

עֲשׂוּ לָהֶם כְּמוֹ־כֵן גַּם־אַתֶּם
כִּי זֹאת הַתּוֹרָה וְהַנְּבִיאִים׃
13 בֹּאוּ בַשַּׁעַר הַצָּר
כִּי רָחָב הַשַּׁעַר וְהַדֶּרֶךְ רְחָבָה הַמּוֹלִיכָה אֶל־הָאֲבַדּוֹן
וְרַבִּים הֵם הַבָּאִים שָׁמָּה׃
14 וּמַה־צַּר הַשַּׁעַר וְהַדֶּרֶךְ מַה־צָּרָה
הַמּוֹלִיכָה אֶל־הַחַיִּים
וּמֹצְאֶיהָ מְתֵי מִסְפָּר הֵם׃
15 הִשָּׁמְרוּ לָכֶם מִנְּבִיאֵי שָׁקֶר
הַבָּאִים לִפְנֵיכֶם בְּעוֹר כְּבָשִׂים
וְהֵם זְאֵבֵי טָרֶף׃
16 בְּפִרְיָם תַּכִּירוּ אֹתָם
הֲיִבְצְרוּ עֲנָבִים מֵעַקְרַבִּים
אוֹ תְאֵנִים מִצְּנִינִם׃
17 כֵּן כָּל־עֵץ טוֹב יַעֲשֶׂה פְּרִי טוֹב
וְעֵץ נִשְׁחָת פְּרִי מָשְׁחָת׃
18 עֵץ טוֹב לֹא־יוּכַל לַעֲשׂוֹת פְּרִי מָשְׁחָת
וְעֵץ נִשְׁחָת לֹא־יוּכַל לַעֲשׂוֹת פְּרִי טוֹב׃
19 וְכָל־עֵץ בִּלְתִּי עֹשֶׂה פְּרִי טוֹב
יִגָּדֵעַ וְיֻתַּן לְמַאֲכֹלֶת אֵשׁ׃
20 עַל־כֵּן בְּפִרְיָם תַּכִּירוּ אֹתָם׃
21 לֹא כָל־הַקֹּרֵא לִי אָדוֹן אָדוֹן
יָבֹא לְמַלְכוּת הַשָּׁמָיִם
כִּי אִם־הָעֹשֶׂה רְצוֹן אָבִי אֲשֶׁר בַּשָּׁמָיִם׃
22 וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא יֹאמְרוּ אֵלַי רַבִּים
אֲדֹנִי אֲדֹנִי הֲלֹא בְשִׁמְךָ נִבֵּאנוּ
בְּשִׁמְךָ גֵּרַשְׁנוּ שֵׁדִים
וּבְשִׁמְךָ עָשִׂינוּ נִפְלָאוֹת רַבּוֹת׃
23 אָז כֹּה אַגִּיד לָהֶם
לֹא יָדַעְתִּי אֶתְכֶם מֵעוֹדִי

סוּרוּ מִמֶּנִּי פֹּעֲלֵי אָוֶן׃
24 לָכֵן כָּל־הַשֹּׁמֵעַ לִדְבָרַי אֵלֶּה וְעֹשֶׂה אֹתָם
אֲעֶרְכֶנּוּ לַחֲכַם־לֵב אֲשֶׁר בָּנָה בֵיתוֹ עַל־הַסָּלַע׃
25 הַגֶּשֶׁם נִתַּךְ אַרְצָה
נַחֲלֵי מַיִם יִשְׁטֹפוּ
וְרוּחַ גְּדוֹלָה בָּאָה וַיִּפְגְּעוּ בַּבַּיִת הַהוּא
וְלֹא נָפַל כִּי יֻסַּד בַּסָּלַע׃
26 וְכָל־הַשֹּׁמֵעַ לִדְבָרַי אֵלֶּה וְלֹא יַעֲשֶׂה אֹתָם
נִמְשַׁל לַחֲסַר־לֵב אֲשֶׁר בָּנָה בֵיתוֹ עַל־הַחוֹל׃
27 הַגֶּשֶׁם נִתַּךְ אַרְצָה
נַחֲלֵי מַיִם יִשְׁטֹפוּ
וְרוּחַ גְּדוֹלָה בָּאָה
וַיִּפְגְּעוּ בַּבַּיִת הַהוּא וַיִּפֹּל
וַיְהִי לְמַפֵּלָה גְדוֹלָה׃
28 וַיְהִי כְּכַלּוֹת יֵשׁוּעַ אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיִּתְמְהוּ הֲמוֹן
29 הָעָם עַל־תּוֹרָתוֹ׃ כִּי הָיָה מוֹרֶה אֹתָם כְּהוֹרַת אִישׁ־
שִׁלְטוֹן וְלֹא כַסּוֹפְרִים׃
ח 2 וַיֵּרֶד מִן־הָהָר וַהֲמוֹן עַם רָב הֹלְכִים אַחֲרָיו׃ וְהִנֵּה
אִישׁ מְצֹרָע בָּא וַיִּשְׁתַּחוּ־לוֹ לֵאמֹר אֲדֹנִי אִם־חָפֵץ
3 אַתָּה הֲלֹא תוּכַל לְטַהֲרֵנִי׃ וַיּוֹשֶׁט אֶת־יָדוֹ וַיִּגַּע־בּוֹ
4 וַיֹּאמַר חָפֵץ אֲנִי וּטְהָר וַיִּטְהַר מִצָּרַעְתּוֹ כְּרָגַע׃ וַיֹּאמֶר
אֵלָיו יֵשׁוּעַ רְאֵה אַל־תַּגֵּד לְאִישׁ רַק לֵךְ וְהֵרָאֵה לְעֵינֵי
הַכֹּהֵן וְהַקְרֵב אֶת־הַקָּרְבָּן אֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה לְעֵדוּת
לָהֶם׃
5 וְכַאֲשֶׁר בָּא אֶל־כְּפַר־נַחוּם וַיִּגַּשׁ אֵלָיו שַׂר־מֵאָה אֶחָד
6 וַיִּתְחַנֶּן־לוֹ לֵאמֹר׃ אֲדֹנִי הִנֵּה נַעֲרִי נֹפֵל לְמִשְׁכָּב
7 בְּבֵיתִי נְכֵה־עֲצָמוֹת וּמְעֻנֶּה מְאֹד׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו הִנְנִי
8 בָא וּרְפָאתִיו׃ וַיַּעַן שַׂר־הַמֵּאָה וַיֹּאמַר אֲדֹנִי נְקַלֹּתִי
מִזֹּאת כִּי אַתָּה תָבֹא בְּצֵל קֹרָתִי אַךְ רַק דַּבְּרָה דָבָר
9 וְהַנַּעַר יֶחִי׃ כִּי גַם־אֲנִי סָר לְמִשְׁמַעַת מֶמְשָׁלָה וַאֲנָשִׁי

סָרִים לְמִשְׁמַעְתִּי וְכִי אֹמַר לְאֶחָד מֵהֶם לֵךְ וְיֵלֵךְ
10 וּלְאַחֵר בֹּא וְיָבֹא וּלְעַבְדִּי עֲשֵׂה־זֹאת וְיַעֲשֶׂה׃ וַיִּשְׁמַע
יֵשׁוּעַ וַיִּשְׁתָּאֶה וַיֹּאמֶר אֶל־הַהֹלְכִים אַחֲרָיו אָמְנָם אֲנִי
מַגִּיד לָכֶם אֱמוּנָה גְּדוֹלָה כָּמוֹהָ גַּם־בְּיִשְׂרָאֵל לֹא
11 מָצָאתִי׃ וַהֲנִנִי אֹמֵר לָכֶם כִּי רַבִּים יָבֹאוּ מִמִּזְרָח
וּמִמַּעֲרָב וְיֵשְׁבוּ בִּמְסִבָּה עִם־אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב
12 בְּמַלְכוּת הַשָּׁמָיִם׃ וּבְנֵי הַמַּלְכוּת יִדַּחוּ אֶל־הַחשֶׁךְ
13 הַחוּצָה שָׁם יִהְיֶה בְכִי וַחֲרֹק שִׁנָּיִם׃ וְאֶל־שַׂר־הַמֵּאָה
אָמַר יֵשׁוּעַ לֵךְ כַּאֲשֶׁר הֶאֱמַנְתָּ כֵּן יָקוּם לָךְ וַיְהִי הַנַּעַר
מֵחָלְיוֹ בַּשָּׁעָה הַהִיא׃
14 וַיָּבֹא יֵשׁוּעַ בֵּית־פֶּטְרוֹס וַיַּרְא אֶת־חֹתַנְתּוֹ שֹׁכֶבֶת
15 חוֹלַת קַדַּחַת׃ וַיִּגַּע בְּיָדָהּ וַתִּרֶף הַקַּדַּחַת מִמֶּנָּה וַתָּקָם
16 וַתְּשָׁרֶת לְפָנָיו׃ וַיְהִי בָעֶרֶב וַיָּבִיאוּ אֵלָיו רַבִּים אֲשֶׁר
דָּבְקוּ בָם רוּחוֹת רָעוֹת וַיְגָרֶשׁ אֶת־הָרוּחוֹת בִּדְבַר־פִּיו
17 וְאֵת כָּל־הַחוֹלִים הֶחֱיָה מֵחָלְיָם׃ לְמַלֹּאת אֵת אֲשֶׁר
נֶאֱמַר בְּיַד־יְשַׁעְיָהוּ הַנָּבִיא לֵאמֹר
חֳלָיֵנוּ הוּא נָשָׂא
וּמַכְאֹבֵינוּ סְבָלָם׃
18 וַיְהִי כִּרְאוֹת יֵשׁוּעַ הָמוֹן עַם רָב סָבִיב־לוֹ וַיְצַו לַעֲבֹר
19 מִשָּׁם אֶל־עֵבֶר הַיָּם׃ וַיִּגַּשׁ אֵלָיו אַחַד הַסּוֹפְרִים וַיֹּאמֶר
20 לוֹ מוֹרֶה אֵלֵךְ אַחֲרֶיךָ אֶל־כָּל־אֲשֶׁר תֵּלֵךְ׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו
יֵשׁוּעַ הַשּׁוּעָלִים חוֹרִים לָהֶם וְצִפּוֹר הַשָּׁמַיִם קֵן לָהּ וּבֶן־
21 הָאָדָם אֵין לוֹ מָקוֹם לְהָנִיחַ אֶת־רֹאשׁוֹ׃ וְאִישׁ אַחֵר
מִקֶּרֶב תַּלְמִידָיו אָמַר אֵלָיו אֲדֹנִי תְּנָה־לִּי לָלֶכֶת וְלִקְבֹּר
22 אֶת־אָבִי רִאשֹׁנָה׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו יֵשׁוּעַ לֵךְ אַחֲרָי וְהַנַּח
לַמֵּתִים לִקְבֹּר אֶת־מֵתֵיהֶם׃
23 24 וַיֵּרֶד בָּאֳנִיָּה וְתַלְמִידָיו יָרְדוּ עִמּוֹ׃ וְהִנֵּה סַעַר גָּדוֹל נֵעוֹר
25 בַּיָּם עַד־כַּסּוֹת הַגַּלִּים אֶת־הָאֳנִיָּה וְהוּא נִרְדָּם׃ וַיִּגְּשׁוּ
אֵלָיו וַיְעִירֻהוּ וַיִּקְרָאוּ הוֹשִׁיעָה אֲדֹנֵינוּ כִּי אָבָדְנוּ׃
26 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם לָמָּה אַתֶּם חֲרֵדִים קְטַנֵּי אֱמוּנָה וַיָּקָם

וַיִּגְעַר בָּרוּחוֹת וּבַיָּם וַתְּהִי דְמָמָה גְדוֹלָה׃ וַיִּתְמְהוּ 27
הָאֲנָשִׁים לֵאמֹר מִי הוּא זֶה אֲשֶׁר גַּם־הָרוּחוֹת וְהַיָּם
מַקְשִׁיבִים לְקֹלוֹ׃
וַיְהִי כְּבֹאוֹ אֶל־עֵבֶר הַיָּם אֶל־אֶרֶץ הַגַּדְרִים וַיִּפְגְּשֻׁהוּ 28
שְׁנֵי אֲנָשִׁים אֲשֶׁר דָּבְקוּ בָם רוּחוֹת רָעוֹת יֹצְאִים מִבָּתֵּי
הַקְּבָרוֹת וּפְנֵיהֶם זֹעֲפִים עַד־מְאֹד עַד־אֲשֶׁר לֹא יָכֹל
אִישׁ לַעֲבֹר בַּדֶּרֶךְ הַהוּא מִפָּחַד׃ וְהִנֵּה הֵם צֹעֲקִים 29
לֵאמֹר מַה־לָּנוּ וָלָךְ בֶּן־הָאֱלֹהִים הַאִם בָּאתָ לְעַנּוֹתֵנוּ
טֶרֶם בָּאָה הָעֵת׃ וְעֵדֶר חֲזִירִים רַבִּים הָיָה רֹעֶה שָׁם 30
מֵרָחוֹק לָהֶם׃ וַיִּתְחַנְּנוּ־לוֹ הָרוּחוֹת לֵאמֹר אִם לְגָרְשֵׁנוּ 31
אַתָּה אֹמֵר שַׁלְּחֵנוּ בְּעֵדֶר הַחֲזִירִים׃ וַיֹּאמֶר לָהֶם לְכוּ 32
וַיֵּצְאוּ וַיָּבֹאוּ בְּעֵדֶר הַחֲזִירִים וְהִנֵּה כָל־הָעֵדֶר שָׁטְפוּ
בַּמּוֹרָד אֶל־תּוֹךְ הַיָּם וַיֹּאבְדוּ בַּמָּיִם׃ וְהָרֹעִים נָסוּ 33
וַיָּבֹאוּ הָעִירָה וַיַּגִּידוּ אֶת־כֹּל אֲשֶׁר נִהְיָתָה וְאֵת
אֲשֶׁר קָרָה לַאֲשֶׁר דָּבְקוּ בָם הָרוּחוֹת הָרָעוֹת׃ וְהִנֵּה 34
כָל־הָעִיר יָצְאָה לִקְרַאת יֵשׁוּעַ וַיִּרְאֻהוּ וַיִּפְצְרוּ־בוֹ
לַעֲבֹר מִגְּבוּלָם׃
וַיֵּרֶד בָּאֳנִיָּה וַיַּעֲבֹר וַיָּבֹא אֶל־עִירוֹ׃ וְהִנֵּה הֵבִיאוּ ט 2
אֵלָיו אִישׁ נְכֵה עֲצָמוֹת שֹׁכֵב עַל־הַמִּטָּה וּבִרְאוֹת
יֵשׁוּעַ אֶת־אֱמוּנָתָם אָמַר אֶל־נְכֵה הָעֲצָמוֹת חֲזַק בְּנִי
נִסְלְחוּ־לְךָ חַטֹּאתֶיךָ׃ וְשָׁם אֲנָשִׁים סוֹפְרִים אָמְרוּ בְלִבָּם 3
הָאִישׁ הַזֶּה מְגַדֵּף הוּא׃ וַיֵּדַע יֵשׁוּעַ אֶת־מַחְשְׁבֹתָם 4
וַיֹּאמַר מַדּוּעַ תֶּהְגּוּ רָעוֹת בִּלְבַבְכֶם׃ כִּי מָה נָקַל 5
אִם לֵאמֹר נִסְלְחוּ־לְךָ חַטֹּאתֶיךָ אוֹ לֵאמֹר קוּם
וְהִתְהַלָּךְ׃ אַךְ לְמַעַן תֵּדְעוּן כִּי יֵשׁ רִשְׁיוֹן לְבֶן־הָאָדָם 6
בָּאָרֶץ לִסְלֹחַ חֲטָאִים אָז אָמַר אֶל־נְכֵה הָעֲצָמוֹת קוּם
שָׂא אֶת־מִטָּתְךָ וְלֶךְ־לְךָ אֶל־בֵּיתֶךָ׃ וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ אֶל־ 7
בֵּיתוֹ׃ וַיִּרְאוּ הֲמוֹן הָעָם וַיִּירְאוּ וַיִּתְּנוּ כָבוֹד לֵאלֹהִים 8
אֲשֶׁר נָתַן שִׁלְטוֹן כָּזֶה לִבְנֵי־אָדָם׃

---

4 v. נ"א וַיַּרְא.

9 וַיַּעֲבֹר יֵשׁוּעַ מִשָּׁם וַיַּרְא אִישׁ אֶחָד יֹשֵׁב בְּבֵית־הַמֶּכֶס
וּשְׁמוֹ מַתִּתְיָהוּ וַיֹּאמֶר אֵלָיו לֵךְ אַחֲרָי וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ
אַחֲרָיו׃
10 וַיְהִי בְּשִׁבְתּוֹ עַל־הַלֶּחֶם בְּבֵיתוֹ וְהִנֵּה מוֹכְסִים וְחַטָּאִים
11 רַבִּים בָּאוּ וַיֵּשְׁבוּ לֶאֱכֹל עִם־יֵשׁוּעַ וְתַלְמִידָיו׃ וַיִּרְאוּ
הַפְּרוּשִׁים וַיֹּאמְרוּ אֶל־תַּלְמִידָיו מַדּוּעַ יֹאכַל מוֹרֶכֶם
12 עִם־הַמּוֹכְסִים וְהַחַטָּאִים׃ וַיִּשְׁמַע וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם
הַחֲזָקִים אֵין לָהֶם דָּבָר עִם־הָרֹפֵא כִּי אִם־הַחוֹלִים׃
13 וְאַתֶּם לְכוּ לִמְדוּ לָדַעַת מַה־זֶּה חֶסֶד חָפַצְתִּי וְלֹא
זָבַח כִּי לֹא־בָאתִי לִקְרֹא לַצַּדִּיקִים לָבֹא אֵלַי כִּי אִם־
לַחַטָּאִים׃
14 וַיִּגְּשׁוּ אֵלָיו תַּלְמִידֵי יוֹחָנָן וַיֹּאמְרוּ מַדּוּעַ אֲנַחְנוּ עִם־
15 הַפְּרוּשִׁים מַרְבִּים לָצוּם וְתַלְמִידֶיךָ לֹא יָצֻמוּ׃ וַיֹּאמֶר
אֲלֵיהֶם יֵשׁוּעַ הֲיִתְאַבְּלוּ קְרֻאֵי הַחֲתֻנָּה בְּעוֹד הֶחָתָן
עִמָּהֶם וְהִנֵּה יָמִים יָבֹאוּ וְלֻקַּח מֵהֶם הֶחָתָן וְאָז
16 יָצֻמוּ׃ וְאֵין תֹּפְרִים טְלָאָה חֲדָשָׁה עַל־שִׂמְלָה בָלָה
פֶּן־הַטְּלָאָה בִמְלֹאָתָהּ תִּגְרַע מִן־הַשִּׂמְלָה וְתוֹסִיף עַל־
17 קְרָעֶיהָ׃ וְתִירוֹשׁ לֹא יִתֵּן בְּנֹאדוֹת בָּלִים פֶּן־יִבָּקְעוּ
הַנֹּאדוֹת וְנִשְׁפַּךְ הַיַּיִן וְהַנֹּאדוֹת יִכְלָיוּן אֲבָל תִּירוֹשׁ
יִתֵּן בְּנֹאדוֹת חֲדָשִׁים וּשְׁמֻרִים יִהְיוּ שְׁנֵיהֶם׃
18 עוֹדֶנּוּ מְדַבֵּר אֲלֵיהֶם כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְהִנֵּה אַחַד
הָרָאשִׁים בָּא וַיִּשְׁתַּחוּ־לוֹ לֵאמֹר בִּתִּי מֵתָה עָלַי כָּזֶה
19 אֲבָל בֹּא וְשִׂים־נָא יָדְךָ עָלֶיהָ וְחָיָה תִחְיֶה׃ וַיָּקָם
20 יֵשׁוּעַ וַיֵּלֶךְ עִמּוֹ הוּא וְתַלְמִידָיו׃ וְהִנֵּה אִשָּׁה זָבַת־דָּם
אֲשֶׁר יְמֵי זוֹבָהּ נִמְשְׁכוּ שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה שָׁנָה קָרְבָה
21 וַתִּגַּע בִּכְנַף בִּגְדוֹ מֵאַחֲרָיו׃ כִּי אָמְרָה בְלִבָּהּ אִם
22 אַךְ־אֶגַּע בְּבִגְדוֹ וְאִוָּשֵׁעָה׃ וַיִּפֶן יֵשׁוּעַ וַיַּרְא אֹתָהּ
וַיֹּאמַר חִזְקִי בִתִּי אֱמוּנָתֵךְ הוֹשִׁיעָה לָּךְ וּבָעֵת הַהִיא

---

v. 14 נ"א צָמִים.

23 עָלְתָה אֲרֻכָה לָהּ׃ וַיָּבֹא יֵשׁוּעַ אֶל־בֵּית־הָרֹאשׁ וַיַּרְא
24 אֶת־הַמְחַלְלִים בַּחֲלִלִים וְאֶת־הָעָם הֹמֶה׃ וַיֹּאמַר צְאוּ
מִזֶּה הַיַּלְדָּה לֹא מֵתָה כִּי רַק יְשֵׁנָה הִיא וַיַּלְעִגוּ לוֹ׃
25 וְכַאֲשֶׁר הוֹצִיאוּ אֶת־הָעָם מִשָּׁם וַיָּבֹא הַבַּיְתָה וַיַּחֲזֶק
26 בְּיָדָהּ וַתָּקָם הַנַּעֲרָה עַל־רַגְלֶיהָ׃ וְהַשְּׁמוּעָה הַזֹּאת
יָצְאָה בְּכָל־הָאָרֶץ הַהִיא׃
27 וַיַּעֲבֹר יֵשׁוּעַ מִשָּׁם וּשְׁנֵי אֲנָשִׁים עִוְרִים הָלְכוּ אַחֲרָיו
28 צֹעֲקִים וְקֹרְאִים חָנֵּנוּ בֶּן־דָּוִד׃ וּכְבֹאוֹ אֶל־הַבַּיִת וַיִּגְּשׁוּ
לְפָנָיו הָעִוְרִים וַיֹּאמֶר יֵשׁוּעַ אֲלֵיהֶם הֲתַאֲמִינוּ כִּי יֶשׁ־
29 לְאֵל יָדִי לַעֲשׂוֹת כָּזֹאת וַיַּעֲנוּ אֹתוֹ הֵן אֲדֹנֵינוּ׃ וַיִּגַּע
30 בְּעֵינֵיהֶם וַיֹּאמַר כֶּאֱמוּנַתְכֶם כֵּן יָקוּם לָכֶם׃ וַתִּפָּקַחְנָה
עֵינֵיהֶם וַיָּעַד בָּם יֵשׁוּעַ לֵאמֹר רְאוּ לְבִלְתִּי יִוָּדַע הַדָּבָר
31 לְאִישׁ׃ וְהֵם יָצְאוּ וַיֹּצִיאוּ אֶת־שָׁמְעוֹ בְּכָל־הָאָרֶץ
הַהִיא׃
32 אַךְ הֵם יֹצְאִים וְאִישׁ אִלֵּם הוּבָא לְפָנָיו אֲשֶׁר רוּחַ רָע
33 דָּבַק בּוֹ׃ וַיְגָרֶשׁ אֶת־הָרוּחַ הָרָע מִמֶּנּוּ וְהָאִלֵּם הֵחֵל
לְדַבֵּר וַיִּתְמְהוּ הֲמוֹן הָעָם וַיֹּאמְרוּ מֵעוֹלָם לֹא־נִרְאֲתָה
34 כָזֹאת בְּיִשְׂרָאֵל׃ אֶפֶס הַפְּרוּשִׁים אָמְרוּ עַל־יְדֵי שַׂר־
הַשֵּׁדִים הוּא מְגָרֵשׁ אֶת־הַשֵּׁדִים׃
35 וַיָּסָב יֵשׁוּעַ בְּכָל־הֶעָרִים וְהַכְּפָרִים וַיּוֹרֶה לָהֶם בְּבָתֵּי
הַכְּנֵסֶת מְבַשֵּׂר בְּשׂוֹרַת הַמַּלְכוּת וְרֹפֵא כָל־מַחֲלָה וְכָל־
36 מַדְוֶה׃ וְכַאֲשֶׁר רָאָה אֶת־הֲמֹנִים נִכְמְרוּ רַחֲמָיו
עֲלֵיהֶם כִּי עֲיֵפִים הָיוּ וּנְפֹצִים כַּצֹּאן אֲשֶׁר אֵין־לָהֶם
37 רֹעֶה׃ וַיֹּאמֶר אֶל־תַּלְמִידָיו אוּלָם הַקָּצִיר רַב וְהַפֹּעֲלִים
38 מְעַטִּים׃ עַל־כֵּן הַעְתִּירוּ אֶל־אֲדוֹן הַקָּצִיר לִשְׁלֹחַ
י פֹּעֲלִים לִקְצִירוֹ׃ וַיִּקְרָא אֵלָיו שְׁנֵים עָשָׂר תַּלְמִידָיו
וַיִּתֵּן בְּיָדָם כֹּחַ עַל־רוּחוֹת הַטֻּמְאָה לְגָרְשָׁן וְלִרְפֹּא
כָּל־מַחֲלָה וְכָל־מַדְוֶה׃
2 וְאֵלֶּה שְׁמוֹת שְׁנֵים עָשָׂר הַשְּׁלִיחִים הָרִאשׁוֹן שִׁמְעוֹן
הַמְכֻנֶּה פֶּטְרוֹס וְאַנְדְּרַי אָחִיו יַעֲקֹב בֶּן־זַבְדִּי וְיוֹחָנָן
אחיו

3 אָחִיו׃ פִּילִפּוֹס וּבַר־תַּלְמַי תּוֹמָא וּמַתִּתְיָהוּ הַמּוֹכֵס
4 יַעֲקֹב בֶּן־חַלְפַי וְתַדָּי׃ שִׁמְעוֹן הַכְּנַעֲנִי וִיהוּדָה אִישׁ־
5 קְרִיּוֹת הוּא הַמַּסְגִּיר אֹתוֹ׃ אֶת־שְׁנֵים עָשָׂר הָאֵלֶּה
שָׁלַח יֵשׁוּעַ וַיְצַו עֲלֵיהֶם לֵאמֹר אַל־תָּשִׂימוּ לְדֶרֶךְ
6 הַגּוֹיִם פַּעֲמֵיכֶם וְאֶל־עָרֵי הַשֹּׁמְרֹנִים אַל־תָּבֹאוּ׃ כִּי
7 אִם־לְצֹאן אֹבְדוֹת מִבֵּית יִשְׂרָאֵל תֵּלֵכוּ׃ וְכַאֲשֶׁר
תֵּלְכוּן קִרְאוּ לֵאמֹר מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם קְרוֹבָה לָבֹא׃
8 רִפְאוּ אֶת־הַחוֹלִים הָקִימוּ אֶת־הַמֵּתִים טַהֲרוּ אֶת־
הַמְּצֹרָעִים וְגָרְשׁוּ אֶת־הָרוּחוֹת הָרָעוֹת חִנָּם לְקַחְתֶּם
9 וְחִנָּם תִּתֵּנוּ׃ אַל־תִּקְחוּ לָכֶם זָהָב אוֹ כֶסֶף אוֹ
10 נְחֹשֶׁת בַּכִּיס׃ וְלֹא יַלְקוּט לַדֶּרֶךְ וְלֹא חֲלִיפוֹת בְּגָדִים
11 וְלֹא נַעֲלַיִם וְלֹא מַטֶּה כִּי־נָכוֹן לַפֹּעֵל דֵּי מִחְיָתוֹ׃ וּבְכָל־
עִיר אוֹ כְפָר אֲשֶׁר תָּבֹאוּ דִּרְשׁוּ מִי הוּא שָׁמָּה הַנִּכְבָּד
12 וִישַׁבְתֶּם עִמּוֹ עַד כִּי־תַעֲבֹרוּן׃ וּבְבֹאֲכֶם הַבַּיְתָה
13 תִּפְקְדוּ לִשְׁלוֹם הַבָּיִת׃ אִם־נֶחְשַׁב הַבַּיִת מְאוּמָה
יָחוּל שְׁלוֹמְכֶם עָלָיו וְאִם לֹא־נֶחְשָׁב הַבַּיִת מְאוּמָה
14 שְׁלוֹמְכֶם אֲלֵיכֶם יָשׁוּב׃ וְכָל־אִישׁ אֲשֶׁר לֹא־יֶאֱסֹף
אֶתְכֶם וְלֹא יַקְשִׁיב לְדִבְרֵיכֶם צְאוּ לָכֶם מִן־הַבַּיִת הַהוּא
אוֹ מִן־הָעִיר הַהִיא וְנַעֲרְתֶּם אֶת־הָאָבָק מֵעַל רַגְלֵיכֶם׃
15 אָמְנָם אֲנִי מַגִּיד לָכֶם נָקֵל יִהְיֶה יוֹם הַמִּשְׁפָּט לְאֶרֶץ
סְדֹם וַעֲמֹרָה מֵאֲשֶׁר לָעִיר הַזֹּאת׃
16 הִנֵּה אָנֹכִי שֹׁלֵחַ אֶתְכֶם כְּצֹאן בְּקֶרֶב זְאֵבִים עַל־כֵּן הֱיוּ
17 עֲרוּמִים כַּנְּחָשִׁים וּתְמִימִים כַּיּוֹנִים׃ רַק הִשָּׁמְרוּ לָכֶם
מִפְּנֵי בְנֵי־אָדָם כִּי הֵם יַסְגִּירוּ אֶתְכֶם לִידֵי־הַסַּנְהֶדְרִין
18 וְהִכִּיתֶם בַּשּׁוֹטִים בְּבָתֵּי הַכְּנֵסֶת׃ וְלִפְנֵי מֹשְׁלִים
וּמְלָכִים תּוּבָלוּ לְמַעַן לִהְיוֹת לְעֵדוּת לָהֶם וְלַגּוֹיִם׃
19 וְכַאֲשֶׁר יַסְגִּירוּ אֶתְכֶם אַל־תֶּחֶרְדוּ לֵאמֹר אֵיכָה נְדַבֵּר
אוֹ מַה־נְּדַבֵּר כִּי בְּעֶצֶם הָעֵת הַהִיא יוּשַׂם בְּפִיכֶם

---

3 .v נ"א וְלַבַּי. 4 .v נ"א הַקַּנָּאִי, עיין לוקס ו' ט"ו, ומפעלות השליחים א' י"ג.

אֵת אֲשֶׁר־תְּדַבֵּרוּן׃ כִּי לֹא אַתֶּם הֵם הַמְדַבְּרִים כִּי 20
אִם רוּחַ־אֲבִיכֶם הַדֹּבֵר בָּכֶם׃ וְאָח יַסְגִּיר אֶת־אָחִיו 21
לַמָּוֶת וְאָב אֶת־בְּנוֹ וְיָקוּמוּ בָנִים עַל־אֲבוֹתָם וְהֵמִיתוּם׃
וְאַתֶּם שְׂנֻאִים תִּהְיוּ לְכָל־אָדָם בַּעֲבוּר שְׁמִי אַךְ 22
הַמְחַכֶּה עַד־הַקֵּץ יִוָּשֵׁעַ׃ וְכִי־יִרְדְּפוּ אֶתְכֶם בְּעִיר אַחַת 23
נוּסוּ לָכֶם אֶל־עִיר אַחֶרֶת אָמְנָם אֲנִי אֹמֵר לָכֶם לֹא
תְכַלּוּ לַעֲבֹר עָרֵי יִשְׂרָאֵל עַד כִּי־יָבֹא בֶּן־הָאָדָם׃
הַתַּלְמִיד אֵינֶנּוּ רַב מִמּוֹרוֹ וְעֶבֶד מֵאֲדֹנָיו׃ דַּי לַתַּלְמִיד 24 25
לִהְיוֹת כְּמוֹרוֹ וְלָעֶבֶד כַּאדֹנָיו אִם בַּעַל־זְבוּב קָרְאוּ
לְבַעַל הַבַּיִת אַף כִּי־לְאַנְשֵׁי בֵיתוֹ׃ עַל־כֵּן אַל־ 26
תִּירְאוּ מִפְּנֵיהֶם כִּי אֵין־דָּבָר נִסְתָּר אֲשֶׁר לֹא יִגָּלֶה
וְאֵין נֶעְלָם אֲשֶׁר לֹא יִוָּדֵעַ׃ אֵת אֲשֶׁר אֲגַּדְכֶם בַּחֹשֶׁךְ 27
הַגִּידוּ לְעֵין הַשָּׁמֶשׁ וְאֵת אֲשֶׁר תִּשְׁמַע אָזְנְכֶם בְּלַחַשׁ
הַשְׁמִיעוּ עַל־הַגַּגּוֹת׃ וְאַל־תִּירְאוּ מִפְּנֵי הֹרְגֵי הַבָּשָׂר 28
וְלַהֲרֹג אֶת־הַנֶּפֶשׁ לֹא תַשִּׂיג יָדָם כִּי אִם־יִרְאוּ מִפָּנָיו
אֲשֶׁר יָדָיו רַב לוֹ לַהֲרֹג גַּם אֶת־הַנֶּפֶשׁ וְגַם אֶת־הַבָּשָׂר
בְּגֵיהִנֹּם׃ הֲלֹא שְׁתֵּי צִפֳּרִים נִמְכָּרוֹת בְּאִסָּר אֶחָד 29
וְאַחַת מֵהֶן לֹא תִפֹּל אַרְצָה בִּבְלִי רְצוֹן אֲבִיכֶם׃ וְאַתֶּם 30
גַּם־שַׂעֲרוֹת רֹאשְׁכֶם נִמְנוּ לְמִסְפָּרָם׃ עַל־כֵּן אַל־ 31
תִּירָאוּ עֶרְכְּכֶם רַב מִצִּפֳּרִים רַבּוֹת׃ לָכֵן כָּל־אִישׁ 32
אֲשֶׁר יַאֲמִירֵנִי לִפְנֵי בְנֵי־הָאָדָם אַאֲמִירֶנּוּ לִפְנֵי אָבִי
בַשָּׁמַיִם גַּם־אָנֹכִי׃ וְכָל־אִישׁ אֲשֶׁר יְכַחֶשׁ־בִּי לִפְנֵי 33
בְּנֵי־הָאָדָם אֲכַחֶשׁ־בּוֹ לִפְנֵי אָבִי בַשָּׁמָיִם גַּם־
אָנִי׃
אַל־תַּחְשְׁבוּ כִּי בָאתִי לְהָבִיא שָׁלוֹם בָּאָרֶץ לֹא בָאתִי 34
לְהָבִיא שָׁלוֹם כִּי אִם־חָרֶב׃ כִּי בָאתִי לְהַפְרִיד בֵּין אִישׁ 35
לְאָבִיו בֵּין בַּת לְאִמָּהּ וּבֵין כַּלָּה לַחֲמוֹתָהּ׃ וְאֹיְבֵי אִישׁ 36
אַנְשֵׁי בֵיתוֹ׃ הָאֹהֵב אֶת־אָבִיו אוֹ אֶת־אִמּוֹ יוֹתֵר מִמֶּנִּי 37
אֵינֶנּוּ שֹׁוֶה לִי וְהָאֹהֵב אֶת־בְּנוֹ אוֹ אֶת־בִּתּוֹ יוֹתֵר
מִמֶּנִּי אֵינֶנּוּ שֹׁוֶה לִי׃ וּמִי אֲשֶׁר לֹא־יִקַּח אֶת־צְלָבוֹ 38
וילך

39 וְיֵלֵךְ אַחֲרָי אֵינֶנּוּ שֹׁוֶה לִי׃ הַמֹּצֵא אֶת־נַפְשׁוֹ תֹּאבַד
לוֹ וְהַמַּשְׁלִיךְ אֶת־נַפְשׁוֹ בִּגְלָלִי יִמְצָאֶנָּה׃
40 הַמְקַבֵּל פְּנֵיכֶם מְקַבֵּל פָּנָי וְהַמְקַבֵּל פָּנַי הוּא מְקַבֵּל
41 פְּנֵי שֹׁלְחִי׃ הַמְקַבֵּל פְּנֵי נָבִיא בְּשֵׁם נָבִיא יַשִּׂיג שְׂכַר
נָבִיא וְהַמְקַבֵּל פְּנֵי צַדִּיק בְּשֵׁם צַדִּיק יַשִּׂיג שְׂכַר צַדִּיק׃
42 וּמִי אֲשֶׁר יַשְׁקֶה אֶת־אַחַד הַקְּטַנִּים הָאֵלֶּה רַק כּוֹס
מַיִם קָרִים בְּשֵׁם תַּלְמִיד אָמְנָם אֲנִי מַגִּיד לָכֶם כִּי לֹא־
יֹאבַד שְׂכָרוֹ׃
יא וַיְהִי כְּכַלּוֹת יֵשׁוּעַ לְצַוּוֹת אֶת־שְׁנֵים עָשָׂר תַּלְמִידָיו
וַיַּעֲבֹר מִשָּׁם לְלַמֵּד וּלְהַשְׁמִיעַ יְשׁוּעָתוֹ בְּעָרֵיהֶם׃
2 וְיוֹחָנָן בְּבֵית הָאֲסוּרִים שָׁמַע אֶת־עֲלִלוֹת הַמָּשִׁיחַ
3 וַיִּשְׁלַח אֵלָיו תַּלְמִידָיו׃ וַיֹּאמַר הַאַתָּה הוּא הַבָּא אוֹ
4 אִם־נְחַכֶּה לְאַחֵר׃ וַיַּעַן יֵשׁוּעַ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם לְכוּ וְהַגִּידוּ
5 לְיוֹחָנָן אֵת אֲשֶׁר־שְׁמַעְתֶּם וְאֵת אֲשֶׁר־רְאִיתֶם׃ עִוְרִים
רֹאִים וּפִסְחִים הֹלְכִים מְצֹרָעִים נִרְפָּאִים וְחֵרְשִׁים
6 שֹׁמְעִים מֵתִים קָמִים וַעֲנִיִּים מִתְבַּשְּׂרִים יְשׁוּעָה׃ וְאַשְׁרֵי
7 הָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא־יִכָּשֵׁל בִּי׃ וּבְלֶכְתָּם הֵחֵל יֵשׁוּעַ לְדַבֵּר
אֶל־הֲמוֹן הָעָם עַל־יוֹחָנָן מַה־זֶּה יְצָאתֶם הַמִּדְבָּרָה
8 לִרְאוֹת הַאִם קָנֶה אֲשֶׁר יָנוּעַ מִפְּנֵי־רוּחַ׃ אַךְ מַה־זֶּה
יְצָאתֶם לִרְאוֹת הַאִם אִישׁ לָבוּשׁ בִּגְדֵי חֲמֻדוֹת הִנֵּה
9 לֹבְשֵׁי חֲמֻדוֹת בְּבָתֵּי מְלָכִים הֵמָּה׃ אַךְ מַה־זֶּה יְצָאתֶם
הַאִם* לִרְאוֹת אִישׁ נָבִיא הֵן אֲנִי אֹמֵר לָכֶם כִּי גַם־
10 גָּדוֹל הוּא מִנָּבִיא׃ זֶה הוּא אֲשֶׁר כָּתוּב עָלָיו
הִנְנִי שֹׁלֵחַ מַלְאָכִי לְפָנֶיךָ
וּפִנָּה דַרְכְּךָ* לְפָנֶיךָ׃
11 אָמְנָם אֲנִי אֹמֵר לָכֶם לֹא קָם בֵּין יְלִידֵי אִשָּׁה גָּדוֹל
מִיּוֹחָנָן הַמְטַבֵּל וְהַקָּטֹן בְּמַלְכוּת הַשָּׁמַיִם יִגְדַּל מִמֶּנּוּ׃

---

9 .v נ"א לִרְאוֹת הַאִם. 10 .v וכן בלוקס ז' כ"ז, נ"א הנני שלח מלאכי
ופנה־דֶרֶךְ לְפָנָי, עיין מלאכי ג' א'.

12 וּמִימֵי יוֹחָנָן הַמְטַבֵּל עַד־הֵנָּה מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם נִתְפְּשָׂה
13 בְחָזְקָה וּזְרֹעֵי־כֹחַ יַחֲזִיקוּ בָהּ׃ כִּי כָל־הַנְּבִיאִים
14 וְהַתּוֹרָה עַד־יוֹחָנָן נִבָּאוּ׃ וְאִם־תֹּאבוּ לִשְׁמֹעַ זֶה הוּא
15 אֵלִיָּהוּ הֶעָתִיד לָבֹא׃ מִי אֲשֶׁר אָזְנַיִם לוֹ לִשְׁמֹעַ יִשְׁמָע׃
16 וְאֶל־מִי אֲדַמֶּה אֶת־הַדּוֹר הַזֶּה נִדְמֶה הוּא לַיְלָדִים
17 יֹשְׁבִים בַּשְּׁוָקִים וְקֹרְאִים לְרֵעֵיהֶם לֵאמֹר׃ מְזַמְּרִים
18 הָיִינוּ לָכֶם וְלֹא רְקַדְתֶּם מְקוֹנְנִים וְלֹא סְפַדְתֶּם׃ כִּי־
19 בָא יוֹחָנָן לֹא אֹכֵל וְלֹא שֹׁתֶה וְאָמְרוּ שֵׁד בּוֹ׃ וּבֶן־
הָאָדָם בָּא אֹכֵל וְשֹׁתֶה וְהֵם אֹמְרִים הִנֵּה אִישׁ זוֹלֵל
וְסֹבֵא וְאֹהֵב לַמֹּכְסִים וְחַטָּאִים אַךְ הַחָכְמָה תִּצְטַדֵּק
בְּמַעֲשֶׂיהָ׃
20 אָז הֵחֵל לְגַל חֶרְפָּה עַל־הֶעָרִים אֲשֶׁר נַעֲשׂוּ בְתוֹכָן
21 רֹב נִפְלְאוֹתָיו וְלֹא שָׁבוּ׃ אוֹי לָךְ כּוֹרָזִין אוֹי לָךְ
בֵּית־צָיְדָה כִּי לוּ נַעֲשׂוּ בְצוֹר וּבְצִידוֹן הַנִּפְלָאוֹת
22 אֲשֶׁר נַעֲשׂוּ בְּתוֹכְכֶן כְּבָר שָׁבוּ בְּשַׂק וָאֵפֶר׃ אֶפֶס אֲנִי
אֹמֵר לָכֶן נָקֵל יִהְיֶה יוֹם הַמִּשְׁפָּט לְצוֹר וּלְצִידוֹן
23 מֵאֲשֶׁר לָכֶן׃ וְאַתְּ כְּפַר־נַחוּם אֲשֶׁר רוֹמַמְתְּ עַד־הַשָּׁמַיִם
אֶל־שְׁאוֹל תּוּרָדִי כִּי לוּ נַעֲשׂוּ בִסְדֹם הַנִּפְלָאוֹת אֲשֶׁר
נַעֲשׂוּ בְּתוֹכֵכִי וְעָמְדָה עַל־תִּלָּהּ עַד־הַיּוֹם הַזֶּה׃
24 אֶפֶס אֲנִי אֹמֵר לָכֶן נָקֵל יִהְיֶה יוֹם הַמִּשְׁפָּט לְאַדְמַת
סְדֹם מֵאֲשֶׁר לָכֶן׃
25 בָּעֵת הַהִיא עָנָה יֵשׁוּעַ וַיֹּאמַר אוֹדְךָ אָבִי אֲדוֹן
הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ כִּי הִסְתַּרְתָּ אֶת־אֵלֶּה מֵעֵינֵי חֲכָמִים
26 וּנְבוֹנִים וְגִלִּיתָ אֹתָם לְעוֹלָלִים׃ אָכֵן אָבִי כֵּן הָיָה
27 הָרָצוֹן לְפָנֶיךָ׃ הַכֹּל נִמְסַר בְּיָדִי מֵאֵת אָבִי וְאֵין
אִישׁ יֹדֵעַ אֶת־הַבֵּן זוּלָתִי הָאָב וְאֶת־הָאָב אֵין אִישׁ
יֹדֵעַ זוּלָתִי הַבֵּן וְהַהוּא אֲשֶׁר חָפֵץ בּוֹ הַבֵּן לְגַלּוֹתוֹ לוֹ׃
28 פְּנוּ־אֵלַי כָּל־עָמֵל וּמְסֻבָּל וַאֲנִי אֶתֵּן לָכֶם מַרְגּוֹעַ׃

---

v. 19 נ״א בְּבָנֶיהָ, עיין לוקס ז׳ ל״ה.

29 שְׂאוּ אֶת־עֻלִּי עֲלֵיכֶם וְלִמְדוּ מִמֶּנִּי כִּי־עָנָיו אָנֹכִי וְשַׁח
30 לֵבָב וְתִמְצְאוּ מְנוּחָה לְנַפְשֹׁתֵיכֶם׃ כִּי עֻלִּי רַךְ
וּמַשָּׂאִי קָל׃
יב בָּעֵת הַהִיא הָלַךְ יֵשׁוּעַ בַּשָּׂדֶה קָמָה בְּיוֹם הַשַּׁבָּת
וַיִּרְעֲבוּ תַלְמִידָיו וַיָּחֵלּוּ לִקְטֹף מְלִילֹת בְּיָדָם וַיֹּאכֵלוּ׃
2 וַיִּרְאוּ הַפְּרוּשִׁים וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו הִנֵּה תַלְמִידֶיךָ עֹשִׂים
3 אֵת אֲשֶׁר לֹא־יֵעָשֶׂה בַּשַּׁבָּת׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם הֲלֹא
קְרָאתֶם מֶה עָשָׂה דָוִד כַּאֲשֶׁר רָעֵב הוּא וְאֵלֶּה אֲשֶׁר
4 אִתּוֹ׃ אֲשֶׁר בָּא אֶל־בֵּית הָאֱלֹהִים וַיֹּאכַל אֶת־
לֶחֶם הַפָּנִים אֲשֶׁר עַל־פִּי הַתּוֹרָה לֹא יֹאכַל הוּא
5 וּנְעָרָיו בִּלְתִּי אִם־הַכֹּהֲנִים לְבַדָּם׃ וְגַם הֲלֹא קְרָאתֶם
בַּתּוֹרָה כִּי הַכֹּהֲנִים בַּמִּקְדָּשׁ יְחַלְּלוּ אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת
6 וְאֵין בָּהֶם עָוֹן׃ וַאֲנִי אֹמֵר לָכֶם כִּי יֵשׁ בָּזֶה גָּדוֹל מִן־
7 הַמִּקְדָּשׁ׃ וְלוּ יְדַעְתֶּם מַה־זֶּה חֶסֶד חָפַצְתִּי וְלֹא זָבַח
8 לֹא הִרְשַׁעְתֶּם אֶת־הַנְּקִיִּם׃ כִּי בֶן־הָאָדָם אֲדוֹן הַשַּׁבָּת
הוּא׃
9 וַיַּעֲבֹר מִשָּׁם וַיָּבֹא אֶל־בֵּית־הַכְּנֶסֶת אֲשֶׁר לָהֶם׃
10 וְהִנֵּה־שָׁם אִישׁ אֲשֶׁר יָדוֹ יְבֵשָׁה וַיִּשְׁאָלֻהוּ לֵאמֹר
הַאִם כַּתּוֹרָה לְרַפֵּא בַּשַּׁבָּת לְמַעַן תִּמְצָא יָדָם לְשִׂטְנוֹ׃
11 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם מִי אִישׁ מִכֶּם אֲשֶׁר־לוֹ כִּבְשָׂה
וְהִיא כִּי תִפּוֹל אֶל־הַבּוֹר בַּשַּׁבָּת לֹא יַחֲזִיק בָּהּ וְיַעֲלֶנָּה׃
12 וּמַה־יָּקָר עֵרֶךְ אָדָם מִן־הַכֶּבֶשׂ עַל־כֵּן כַּתּוֹרָה הוּא
13 לַעֲשׂוֹת טוֹב בַּשַּׁבָּת׃ אָז אָמַר אֶל־הָאִישׁ הוֹשֵׁט אֶת־
14 יָדֶךָ וַיּוֹשֶׁט אֹתָהּ וַתָּשָׁב לְאֵיתָנָהּ כָּאַחֶרֶת׃ וְהַפְּרוּשִׁים
15 יָצְאוּ וַיָּשִׁיתוּ עֵצוֹת עָלָיו בַּמֶּה לְהַשְׁחִיתוֹ׃ וַיֵּדַע יֵשׁוּעַ
וַיִּפֶן וַיֵּלֶךְ מִשָּׁם וְרַבִּים הָלְכוּ אַחֲרָיו וַיְרַפֵּא אֶת־כֻּלָּם׃
16 17 וַיְעַד בָּם לְבִלְתִּי יְגַלּוּ אֹתוֹ׃ לְמַלֹּאת אֵת אֲשֶׁר־דִּבֶּר
יְשַׁעְיָהוּ הַנָּבִיא לֵאמֹר׃

---

v. נ"א וַיֹּאכְלוּ.

18 הֵן עַבְדִּי בָּחַרְתִּי בוֹ יְדִידִי רָצְתָה נַפְשִׁי
נָתַתִּי רוּחִי עָלָיו מִשְׁפָּט לַגּוֹיִם יוֹצִיא׃
19 לֹא יִצְעַק וְלֹא יִשָּׂא
וְלֹא־יִשָּׁמַע בַּחוּץ קוֹלוֹ׃
20 קָנֶה רָצוּץ לֹא יִשְׁבּוֹר
וּפִשְׁתָּה כֵהָה לֹא יְכַבֶּנָּה
21 עַד־יוֹצִיא לָנֶצַח מִשְׁפָּט
וְלִשְׁמוֹ גּוֹיִם יְיַחֵלוּ׃
22 אָז הוּבָא לְפָנָיו אִישׁ עִוֵּר וְאִלֵּם אֲשֶׁר רוּחַ רָע
23 דָּבַק בּוֹ וַיְרַפָּאֵהוּ וְהָעִוֵּר הָאִלֵּם דִּבֶּר וְרָאָה׃ וַיִּשְׁתָּאוּ
24 כָּל־הֲמוֹן הָעָם וַיֹּאמְרוּ הֲכִי זֶה בֶּן־דָּוִד׃ וְהַפְּרוּשִׁים
שָׁמְעוּ וְאָמְרוּ אֵין זֶה מְגָרֵשׁ אֶת־הַשֵּׁדִים כִּי אִם
25 בְּבַעַל־זְבוּב שַׂר הַשֵּׁדִים׃ וַיֵּדַע אֶת־מַחְשְׁבֹתָם וַיֹּאמֶר
אֲלֵיהֶם כָּל־מַמְלָכָה הַנִּפְלָגָה עַל־נַפְשָׁהּ תֶּחֱרָב וְכָל־
26 עִיר וּבַיִת הַנִּפְלָגִים עַל־נַפְשָׁם לֹא יָקוּמוּ׃ וְאִם־
הַשָּׂטָן מְגָרֵשׁ אֶת־הַשָּׂטָן נִפְלָג הוּא עַל־נַפְשׁוֹ וְאֵיךְ
27 תָּקוּם מַלְכוּתוֹ׃ וְאִם־אֲנִי גֹרֵשׁ אֶת־הַשֵּׁדִים בְּבַעַל־
זְבוּב בְּנֵיכֶם בְּמִי יְגָרְשׁוּ אֹתָם עַל־כֵּן הֵם יִהְיוּ
28 שֹׁפְטֵיכֶם׃ אֶפֶס אִם בְּרוּחַ אֱלֹהִים אֲנִי גֹרֵשׁ אֶת־
29 הַשֵּׁדִים מַלְכוּת אֱלֹהִים בָּאָה אֲלֵיכֶם אֶל־נָכוֹן׃ אוֹ אֵיךְ
יוּכַל אִישׁ לָבֹא בֵּית הַגִּבּוֹר וְלִשְׁלֹל אֶת־כֵּלָיו אִם־לֹא
יֶאֱסֹר אֶת־הַגִּבּוֹר רִאשֹׁנָה וְאַחַר יִשְׁלֹל אֵת אֲשֶׁר בְּבֵיתוֹ׃
30 מִי אֲשֶׁר אֵינֶנּוּ לִי לְצָרַי הוּא וּמִי אֲשֶׁר אֵינֶנּוּ מְאַסֵּף
31 אִתִּי מְפַזֵּר הוּא׃ עַל־כֵּן אֲנִי אֹמֵר לָכֶם כָּל־חֵטְא
וּגְדוּפָה יְכֻפְּרוּ לָאָדָם אֶפֶס הַמְגַדֵּף אֶת־הָרוּחַ לֹא
32 יְכֻפַּר־לוֹ׃ וּמִי אֲשֶׁר יְדַבֵּר דָּבָר בְּבֶן־הָאָדָם יְכֻפַּר־לוֹ

---

v. 18 נ״א אֶתְמָךְ־בּוֹ בְּחִירִי. v. 19 נ״א יַשְׁמִיעַ.
v. 21 נ״א לֶאֱמֶת יוֹצִיא משפט . . .
וּלְתוֹרָתוֹ אִיִּים ייחלו, עיין ישעיה מ״ב ג׳.

ומי

וּמִי אֲשֶׁר יְדַבֵּר בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ לֹא יְכֻפַּר־לוֹ לֹא־בָעוֹלָם
33 הַזֶּה וְלֹא־בָעוֹלָם הַבָּא׃ אוֹ עֲשׂוּ אֶת־הָעֵץ טוֹב וּפִרְיוֹ
טוֹב אוֹ עֲשׂוּ אֶת־הָעֵץ רָע וּפִרְיוֹ רָע כִּי בְּפִרְיוֹ נִכַּר
34 הָעֵץ׃ יַלְדֵי צִפְעֹנִים אֵיךְ תּוּכְלוּ לְדַבֵּר טֹבוֹת
35 בְּרָעַתְכֶם כִּי־מִמְּלֹא הַלֵּב יַבִּיעַ הַפֶּה׃ אִישׁ־טוֹב
מֵאוֹצָרוֹ הַטּוֹב יוֹצִיא טֹבוֹת וְאִישׁ־רָע מֵאוֹצָרוֹ הָרָע
36 יוֹצִיא רָעוֹת׃ וַאֲנִי אֹמֵר לָכֶם כִּי עַל כָּל־שִׂיחַ תָּפֵל
אֲשֶׁר יְבַטְּאוּ בְּנֵי הָאָדָם יִתְּנוּ חֶשְׁבּוֹן בְּיוֹם הַמִּשְׁפָּט׃
37 כִּי בִדְבָרֶיךָ תִּצָּדֵק וּבִדְבָרֶיךָ תֶּאְשָׁם׃
38 וַיַּעֲנוּ אֲנָשִׁים מִן־הַסּוֹפְרִים וְהַפְּרוּשִׁים לֵאמֹר מוֹרֵנוּ
39 חָפַצְנוּ לִרְאוֹת אוֹת מֵאוֹתֹתֶיךָ׃ וַיַּעַן וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם דּוֹר
רָע וּמְנָאֵף מְבַקֵּשׁ אוֹת וְאוֹת לֹא יִנָּתֶן־לוֹ זוּלָתִי אוֹת יוֹנָה
40 הַנָּבִיא׃ כִּי כַּאֲשֶׁר הָיָה יוֹנָה בִּמְעֵי הַדָּג שְׁלֹשָׁה יָמִים
וּשְׁלֹשָׁה לֵילוֹת כֵּן יִהְיֶה בֶן־הָאָדָם בְּלֵב הָאָרֶץ
41 שְׁלֹשָׁה יָמִים וּשְׁלֹשָׁה לֵילוֹת׃ אַנְשֵׁי נִינְוֵה יָקוּמוּ
בַּמִּשְׁפָּט עִם־הַדּוֹר הַזֶּה וְיַרְשִׁיעוּ אֹתוֹ כִּי שָׁבוּ
42 בִּקְרִיאַת יוֹנָה וְהִנֵּה יֶשְׁנוֹ בָזֶה גָּדוֹל מִיּוֹנָה׃ מַלְכַּת
תֵּימָן תָּקוּם בַּמִּשְׁפָּט עִם־הַדּוֹר הַזֶּה וְתַרְשִׁיעַ אֹתוֹ כִּי
בָאָה מִקְצוֹת הָאָרֶץ לִשְׁמֹעַ חָכְמַת שְׁלֹמֹה וְהִנֵּה יֶשְׁנוֹ
43 בָזֶה גָּדוֹל מִשְּׁלֹמֹה׃ וְרוּחַ הַטֻּמְאָה בְּצֵאתָהּ מִן־הָאָדָם
תְּשׁוֹטֵט בְּאֶרֶץ תַּלְאוּבֹת תְּבַקֵּשׁ וְלֹא־תִמְצָא מַרְגֵּעָה׃
44 אָז תֹּאמַר אָשׁוּבָה אֶל־מִשְׁכָּנִי אֲשֶׁר יָצָאתִי מִשָּׁם
45 וּבְשׁוּבָהּ תִּמְצָאֶנּוּ רֵק מִבְּלִי יֹשֵׁב וּמְנֻקֶּה וּמְפֹאָר׃ אָז
תֵּלֵךְ וְלָקְחָה לָּהּ שֶׁבַע רוּחוֹת אֲחֵרוֹת רָעוֹת מִמֶּנָּה
וּבָאוּ וְשָׁכְנוּ שָׁם וְהָיְתָה אַחֲרִית הָאִישׁ הַהוּא רָעָה
מֵרֵאשִׁיתוֹ וְכֵן יִהְיֶה לַדּוֹר הָרָע הַזֶּה׃
46 עוֹדֶנּוּ מְדַבֵּר אֶל־הֲמוֹן הָעָם וְהִנֵּה אִמּוֹ וְאֶחָיו עָמְדוּ
47 בַחוּץ וּמְבַקְשִׁים לְדַבֵּר אִתּוֹ׃ וַיַּגֵּד לוֹ הִנֵּה אִמְּךָ וְאַחֶיךָ
48 עֹמְדִים בַּחוּץ וּמְבַקְשִׁים לְדַבֵּר אִתָּךְ׃ וַיַּעַן וַיֹּאמֶר אֶל־
49 הַמַּגִּיד לוֹ מִי אִמִּי וּמִי אֶחָי׃ וַיֵּט אֶת־יָדוֹ עַל־תַּלְמִידָיו
ויאמר

50 וַיֹּאמַר הִנֵּה אִמִּי וְאֶחָי׃ כִּי אִישׁ אִישׁ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה רְצוֹן
אָבִי בַּשָּׁמַיִם הוּא אָחִי וַאֲחֹתִי וְאִמִּי׃
יג בַּיּוֹם הַהוּא יָצָא יֵשׁוּעַ מִן־הַבָּיִת וַיֵּשֶׁב עַל־שְׂפַת הַיָּם׃
2 וְהָמוֹן עַם רָב נִקְהֲלוּ אֵלָיו וַיֵּרֶד וַיֵּשֶׁב בָּאֳנִיָּה וְכָל־הָעָם
3 עֹמְדִים עַל־הַחוֹף׃ וַיִּשָּׂא דְבָרָיו בִּמְשָׁלִים רַבִּים וַיֹּאמַר
4 הִנֵּה הַזּוֹרֵעַ יָצָא לִזְרֹעַ׃ וּבְזָרְעוֹ פִּזַּר מִן־הַזֶּרַע עַל־יַד
5 הַדֶּרֶךְ וַיָּבֹא עוֹף הַשָּׁמַיִם וַיֹּאכְלֻהוּ׃ וְיֵשׁ מִן־הַזֶּרַע אֲשֶׁר
נָפַל עַל־אַדְמַת סֶלַע וְלֹא הָיָה שָׁם דֵּי עָפָר וַיְמַהֵר
6 לִצְמֹחַ מִבְּלִי אֲשֶׁר הָיָה לוֹ עֹמֶק אֲדָמָה׃ וַיְהִי כִּזְרֹחַ
7 הַשֶּׁמֶשׁ וַיִּצָּרֵב וַיִּיבַשׁ כִּי לֹא הָיָה־לוֹ שֹׁרֶשׁ לְמָטָּה׃ וְיֵשׁ
8 אֲשֶׁר נָפַל אֶל־הַקֹּצִים וַיַּעֲלוּ הַקֹּצִים וַיְבַלְּעוּ אֹתוֹ׃ וְיֵשׁ
אֲשֶׁר נָפַל עַל־חֶלְקָה טוֹבָה וַיַּעַשׂ תְּבוּאָה זֶה מֵאָה
9 שְׁעָרִים וְזֶה שִׁשִּׁים שְׁעָרִים וְזֶה שְׁלֹשִׁים שְׁעָרִים׃ מִי
אֲשֶׁר אָזְנַיִם לוֹ לִשְׁמֹעַ יִשְׁמָע׃
10 וַיִּגְּשׁוּ תַלְמִידָיו וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו מַדּוּעַ תְּמַשֵּׁל לָהֶם
11 מְשָׁלִים׃ וַיַּעַן וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם כִּי לָכֶם נִתַּן לָדַעַת
12 רָזֵי מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְלָהֶם לֹא נִתָּן׃ כִּי מִי אֲשֶׁר
יֶשׁ־לוֹ יִנָּתֶן לוֹ וְיַעְדִּיף וּמִי אֲשֶׁר אֵין־לוֹ יֻקַּח מִמֶּנּוּ
13 גַּם אֶת־אֲשֶׁר לוֹ׃ עַל־כֵּן מְשָׁלִים אֲמַשֵּׁל לָהֶם כִּי
בִרְאֹתָם לֹא יִרְאוּ וּבְשָׁמְעָם לֹא יִשְׁמְעוּ וְלֹא יָבִינוּ׃
14 וְהוּקַם בָּם דְּבַר הַנְּבוּאָה מִפִּי יְשַׁעְיָהוּ לֵאמֹר
שִׁמְעוּ שָׁמוֹעַ וְאַל־תָּבִינוּ
וּרְאוּ רָאוֹ וְאַל־תֵּדָעוּ׃
15 הַשְׁמֵן לֵב־הָעָם הַזֶּה
וְאָזְנָיו הַכְבֵּד וְעֵינָיו הָשַׁע
פֶּן־יִרְאֶה בְעֵינָיו
וּבְאָזְנָיו יִשְׁמָע וּלְבָבוֹ יָבִין
וָשָׁב וְרָפָא לוֹ׃
16 17 וְאַתֶּם אַשְׁרֵי עֵינֵיכֶם כִּי רָאוּ וְאָזְנֵיכֶם כִּי שָׁמֵעוּ׃ כִּי־
אָמֵן אֲנִי אֹמֵר לָכֶם נְבִיאִים וְצַדִּיקִים רַבִּים נִכְסְפוּ
לראות

לִרְאוֹת אֵת אֲשֶׁר אַתֶּם רֹאִים וְלֹא רָאוּ וְלִשְׁמֹעַ אֵת
18 אֲשֶׁר אַתֶּם שֹׁמְעִים וְלֹא שָׁמֵעוּ׃ עַל־כֵּן שִׁמְעוּ־נָא
19 אַתֶּם אֵת מְשַׁל הַזּוֹרֵעַ׃ כָּל־הַשֹּׁמֵעַ דְּבַר הַמַּלְכוּת וְלֹא
יִתְבּוֹנֶן־בּוֹ וּבָא הָרָע וְחָטַף אֵת אֲשֶׁר נִזְרַע בִּלְבָבוֹ זֶה
20 הוּא הַזָּרוּעַ עַל־יַד הַדָּרֶךְ׃ וְהַנִּזְרָע עַל־אַדְמַת סֶלַע זֶה
הוּא הַשֹּׁמֵעַ אֶת־הַדָּבָר וְעַד־מְהֵרָה יְקַבְּלֶנּוּ בְּשִׂמְחָה׃
21 אֶפֶס כִּי אֵין־לוֹ שֹׁרֶשׁ בְּנַפְשׁוֹ וּבֶן רֶגַע הוּא וְכִי תִקְרֶה
כָל־צָרָה וְרָדְפוּ אֹתוֹ עַל־דְּבַר אֱמוּנָתוֹ יִכָּשֵׁל כְּרָגַע׃
22 וְהַנִּזְרָע אֶל־הַקֹּצִים זֶה הַשֹּׁמֵעַ אֶת־הַדָּבָר וְדַאֲגַת
הָעוֹלָם הַזֶּה וְנִכְלֵי הָעֹשֶׁר מְבַלְּעִים אֶת־הַדָּבָר וְלֹא
23 יַעֲשֶׂה־צֶּמַח׃ וְהַנִּזְרָע עַל־הַחֶלְקָה הַטּוֹבָה הוּא הַשֹּׁמֵעַ
אֶת־הַדָּבָר וּמִתְבּוֹנֵן־בּוֹ וְעֹשֶׂה פְּרִי תְבוּאָה וְנֹתֵן זֶה
מֵאָה שְׁעָרִים וְזֶה שִׁשִּׁים שְׁעָרִים וְזֶה שְׁלֹשִׁים שְׁעָרִים׃
24 וַיִּשָּׂא לִפְנֵיהֶם מָשָׁל אַחֵר וַיֹּאמַר דָּמְתָה מַלְכוּת
25 הַשָּׁמַיִם לְאִישׁ הַזּוֹרֵעַ זֶרַע טוֹב בְּשָׂדֵהוּ׃ וּבִהְיוֹת אֲנָשָׁיו
26 יְשֵׁנִים בָּא אֹיְבוֹ וַיִּזְרַע זוֹנִין בְּתוֹךְ הַחִטִּים וַיֵּלַךְ׃ וְכַאֲשֶׁר
27 צָץ הַקָּנֶה וְהַחִטָּה אָבִיב נִרְאוּ אָז גַּם־הַזּוֹנִין׃ וַיִּגְּשׁוּ
הָעֲבָדִים אֶל־אֲדֹנֵיהֶם וַיֹּאמְרוּ אֲדֹנֵינוּ הֲלֹא־זֶרַע טוֹב
28 זָרַעְתָּ בְשָׂדֶךָ וּמֵאַיִן שָׁם הַזּוֹנִין׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם אִישׁ
אֹיֵב עָשָׂה זֹאת וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו הָעֲבָדִים הֶתַחְפֹּץ כִּי־נֵלֵךְ
29 לַעֲקוֹר אֹתָם׃ וַיֹּאמֶר לֹא כִּי־בְעוֹד תְּעַקְּרוּ אֶת־הַזּוֹנִין
30 פֶּן־תְּשָׁרְשׁוּ גַּם־הַחִטִּים עִמָּהֶם׃ הַנִּיחוּ לָהֶם וְגָדְלוּ
שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו עַד־הַקָּצִיר וּלְעֵת הַקָּצִיר אֹמַר לַקּוֹצְרִים
לִקְטוּ אֶת־הַזּוֹנִין רִאשֹׁנָה וְאַלְּמוּ אֹתָם לַאֲלֻמִּים לְשָׂרְפָם
וְאֶת־הַחִטִּים אִסְפוּ אֶל־גָּרְנִי׃
31 וַיִּשָּׂא לִפְנֵיהֶם מָשָׁל אַחֵר וַיֹּאמַר דָּמְתָה מַלְכוּת
הַשָּׁמַיִם לְגַרְגַּר חַרְדָּל אֲשֶׁר לָקַח אִישׁ וַיִּזְרַע בְּשָׂדֵהוּ׃
32 הֲלֹא קָטֹן הוּא מִכָּל־זֶרַע אַךְ כַּאֲשֶׁר יִצְמַח יִגְדַּל
מִכָּל־יָרָק וְהָיָה לְעֵץ עַד־אֲשֶׁר יָבֹא עוֹף הַשָּׁמַיִם וְקִנְּנוּ
בַּעֲנָפָיו׃

33 וַיִּמְשֹׁל לָהֶם מָשָׁל אַחֵר לֵאמֹר דָּמְתָה מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם
לִשְׂאֹר אֲשֶׁר לָקְחָה אִשָּׁה וַתָּלָשׁ בִּשְׁלֹשׁ סְאִים קֶמַח
עַד־אֲשֶׁר חָמְצָה כֹּל־הָעֲרִיסָה:
34 כָּל־אֵלֶּה דִּבֶּר יֵשׁוּעַ אֶל־הֲמוֹן הָעָם בִּמְשָׁלִים וּבִבְלִי
35 מָשָׁל לֹא דִבֶּר אֲלֵיהֶם דָּבָר: לְמַלֹּאת אֵת אֲשֶׁר דִּבֶּר
הַנָּבִיא לֵאמֹר

אֶפְתְּחָה בְמָשָׁל פִּי
אַבִּיעָה חִידוֹת מִנִּי־קֶדֶם:

36 אָז שִׁלַּח אֶת־הֲמוֹן הָעָם וַיָּבֹא הַבָּיְתָה וַיִּגְּשׁוּ אֵלָיו
תַּלְמִידָיו וַיֹּאמְרוּ בָּאֶר־נָא לָנוּ אֶת־מְשַׁל הַזּוּנִין בַּשָּׂדֶה:
37 וַיַּעַן וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם הַזּוֹרֵעַ הַזֶּרַע הַטּוֹב הוּא בֶּן־
38 הָאָדָם: וְהַשָּׂדֶה הוּא הָעוֹלָם וְהַזֶּרַע הַטּוֹב בְּנֵי
39 הַמַּלְכוּת וְהַזּוּנִין בְּנֵי הָרַע הֵמָּה: הָאֹיֵב הַזּוֹרֵעַ אֹתָם
הוּא הַשָּׂטָן הַקָּצִיר קֵץ הָעוֹלָם וְהַקֹּצְרִים הֵם
40 הַמַּלְאָכִים: וְכַאֲשֶׁר הַזּוּנִין יְלֻקְּטוּ וְהָיוּ לְמַאֲכֹלֶת אֵשׁ
41 כֵּן יִהְיֶה בְּקֵץ הָעוֹלָם הַזֶּה: בֶּן־הָאָדָם יִשְׁלַח אֶת־
מַלְאָכָיו וְהֵסִירוּ מִתּוֹךְ מַלְכוּתוֹ כָּל־מַכְשֵׁלָה וְכָל־
42 עֹשֵׂה עַוְלָה: וְהִשְׁלִיכוּ אֹתָם אֶל־כִּבְשַׁן אֵשׁ שָׁם יִהְיֶה
43 בְּכִי וַחֲרֹק שִׁנָּיִם: וְהַצַּדִּיקִים יַזְהִירוּ אָז כַּשֶּׁמֶשׁ
בְּמַלְכוּת אֲבִיהֶם מִי אֲשֶׁר אָזְנַיִם לוֹ לִשְׁמֹעַ יִשְׁמָע:
44 עוֹד דָּמְתָה מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם לְאוֹצָר טָמוּן בַּשָּׂדֶה אֲשֶׁר
יִמְצָאֵהוּ אִישׁ וַיִּצְפְּנֵהוּ וּבְשִׂמְחָתוֹ יֵלֵךְ וְיִמְכֹּר אֶת־כָּל־
אֲשֶׁר־לוֹ וְקָנָה לוֹ אֶת־הַשָּׂדֶה הַהוּא:
45 עוֹד דָּמְתָה מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם לְאִישׁ סוֹחֵר הַמְבַקֵּשׁ
46 פְּנִינִים יְקָרוֹת: וּבְמָצְאוֹ פְּנִינָה אַחַת יְקְרַת־עֶרֶךְ עַד־
מְאֹד יֵלֵךְ וְיִמְכֹּר אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ וְיִקְנֶהָ:
47 עוֹד דָּמְתָה מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם לְמִכְמֹרֶת פְּרוּשָׂה עַל־פְּנֵי
48 הַיָּם אֲשֶׁר יֵאָסְפוּ בָהּ מִמִּינִים שׁוֹנִים: וּבְהִמָּלְאָהּ
יִמְשְׁכוּ אֹתָהּ אֶל־הַחוֹף וְיֵשְׁבוּ וְיִבְחֲרוּ אֶת־הַטּוֹבִים
49 לְשׂוּמָם אֶל־הַכֵּלִים וְאֶת־הָרָעִים יַשְׁלִיכוּ חוּצָה: כָּכָה
יִהְיֶה

יִהְיֶה בְּקֵץ הָעוֹלָם כִּי הַמַּלְאָכִים יָבֹאוּ וְהִבְדִּילוּ אֶת־
50 הָרְשָׁעִים מִתּוֹךְ הַצַּדִּיקִים׃ וְהִשְׁלִיכוּ אֹתָם אֶל־כִּבְשַׁן
אֵשׁ שָׁם יִהְיֶה בְכִי וַחֲרֹק שִׁנָּיִם׃
51 52 הֲכִי בַנְתֶּם כָּל־אֵלֶּה וַיֹּאמְרוּ הֵן׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם לָכֵן
כָּל־סוֹפֵר מַשְׂכִּיל לְמַלְכוּת הַשָּׁמַיִם נִדְמֶה לְאִישׁ בַּעַל־
הַבַּיִת הַמּוֹצִיא מֵאוֹצָרוֹ חֲדָשׁוֹת וְגַם־יְשָׁנוֹת׃
53 וַיְהִי כְּכַלּוֹת יֵשׁוּעַ אֶת־הַמְּשָׁלִים הָאֵלֶּה וַיַּעֲבֹר מִשָּׁם׃
54 וַיָּבֹא אֶל־אַרְצוֹ וַיּוֹרֶה לָהֶם בְּבֵית הַכְּנֶסֶת וְהֵמָּה כֵּן
55 תָּמְהוּ לֵאמֹר מֵאַיִן לָזֶה הַחָכְמָה וְהַנִּפְלָאוֹת׃ הַאֵין זֶה
בֶּן־הֶחָרָשׁ הֲכִי לֹא נִקְרֵאת אִמּוֹ מִרְיָם וְאֶחָיו יַעֲקֹב
56 וְיוֹסֵף שִׁמְעוֹן וִיהוּדָה׃ וְאַחְיֹתָיו הֲלֹא הֵנָּה כֻּלָּן
57 אִתָּנוּ וּמֵאַיִן לוֹ כָּל־אֵלֶּה׃ וַיְהִי לָהֶם לְאֶבֶן נֶגֶף וְיֵשׁוּעַ
אָמַר אֲלֵיהֶם אֵין נָבִיא בִּבְלִי כָבוֹד זוּלָתִי בְּאֶרֶץ
58 מוֹלַדְתּוֹ וּבְתוֹךְ בֵּיתוֹ׃ וְלֹא־פָעַל שָׁם נִפְלָאוֹת רַבּוֹת
מִפְּנֵי חֹסֶר אֱמוּנָתָם׃
יד בָּעֵת הַהִיא שָׁמַע הוֹרְדוֹס טֶטְרַרְךְ אֶת־שֵׁמַע יֵשׁוּעַ׃
2 וַיֹּאמֶר אֶל־עֲבָדָיו הֲלֹא הוּא יוֹחָנָן הַמְטַבֵּל הוּא קָם
3 מִן־הַמֵּתִים עַל־כֵּן גָּבְרָה יָדוֹ לַעֲשׂוֹת נִפְלָאוֹת׃ כִּי
הוֹרְדוֹס תָּפַשׂ אֶת־יוֹחָנָן וַיַּאַסְרֵהוּ וְנָתוֹן אֹתוֹ בַּמִּשְׁמָר
4 עַל־דְּבַר הוֹרוֹדְיָה אֵשֶׁת פִּילִפּוֹס אָחִיו׃ כִּי הוֹכִיחוֹ
יוֹחָנָן בְּאָמְרוֹ לֹא כַתּוֹרָה לָקַחַת אֹתָהּ לְךָ לְאִשָּׁה׃
5 וַיְבַקֵּשׁ הֲמִיתוֹ אֶפֶס כִּי יָרֵא אֶת־הָעָם אֲשֶׁר חָשְׁבוּ
6 אֹתוֹ לְנָבִיא׃ וַיְהִי בְּיוֹם הֻלֶּדֶת אֶת־הוֹרְדוֹס וַתְּרַקֵּד
בַּת־הוֹרוֹדְיָה בְּמָחוֹל לִפְנֵיהֶם וַתִּיטַב בְּעֵינֵי הוֹרְדוֹס׃
7 וּבִגְלַל הַדָּבָר הַזֶּה נִשְׁבַּע לָתֶת־לָהּ כָּל־אֲשֶׁר תִּשְׁאַל
8 מִמֶּנּוּ׃ וְהִיא כַּאֲשֶׁר שׂוּמָה בְּפִיהָ מֵאִמָּהּ אָמְרָה אֵלָיו
9 תְּנָה־לִּי בָּזֶה בַּסֵּפֶל אֶת־רֹאשׁ יוֹחָנָן הַמְטַבֵּל׃ וַיֵּצֶר
לַמֶּלֶךְ מְאֹד וְאַךְ בַּעֲבוּר שְׁבוּעָתוֹ וְהַיֹּשְׁבִים בִּמְסִבּוֹ
10 צִוָּה לְתִתּוֹ לָהּ׃ וַיִּשְׁלַח וַיִּשָּׂא אֶת־רֹאשׁ יוֹחָנָן מֵעָלָיו
11 בַּמִּשְׁמָר׃ וַיּוּבָא אֶת־רֹאשׁוֹ בַּסֵּפֶל וַיִּנָּתֵן לִידֵי הַנַּעֲרָה
וְהִיא

12 וְהִיא הֱבִיאַתְהוּ אֶל־אִמָּהּ׃ וַיָּבֹאוּ תַלְמִידָיו וַיִּשְׂאוּ
אֶת־הֶחָלָל וַיִּקְבְּרֻהוּ וַיָּבֹאוּ וַיַּגִּידוּ לְיֵשׁוּעַ׃
13 כִּשְׁמֹעַ יֵשׁוּעַ אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה וַיַּעֲבֹר מִשָּׁם בָּאֳנִיָּה
וַיָּבֹא אֶל־מָקוֹם שָׁמֵם לְבַדּוֹ וַיִּשְׁמְעוּ הֲמוֹן הָעָם וַיֵּלְכוּ
14 אַחֲרָיו מִן־הֶעָרִים דֶּרֶךְ הַיַּבָּשָׁה׃ וַיֵּצֵא וַיַּרְא הֲמוֹן עַם־
15 רָב וְרַחֲמָיו נִכְמְרוּ עֲלֵיהֶם וַיִּרְפָּא אֶת־חוֹלֵיהֶם׃ וַיְהִי
לִפְנוֹת־עֶרֶב וַיִּגְּשׁוּ אֵלָיו תַּלְמִידָיו וַיֹּאמְרוּ הַמָּקוֹם
שָׁמֵם וְהַיּוֹם רַד מְאֹד שַׁלַּח אֶת־הֲמוֹן הָעָם וְיֵלְכוּ אֶל־
16 הַכְּפָרִים לִקְנוֹת לָהֶם אֹכֶל׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם יֵשׁוּעַ
לֹא הֻטַּל עֲלֵיהֶם לָלֶכֶת לִקְנוֹת תְּנוּ לָהֶם אַתֶּם
17 לֶאֱכֹל׃ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו לֹא־נִמְצָא אִתָּנוּ פֹּה כִּי אִם־
18 חָמֵשׁ כִּכְּרוֹת־לֶחֶם וְדָגִים שְׁנָיִם׃ וַיֹּאמַר הֲבִיאוּם אֵלַי
19 הֵנָּה׃ וַיְצַו אֶת־הֲמוֹן הָעָם לָשֶׁבֶת שָׁם בִּנְאוֹת דֶּשֶׁא
וַיִּקַּח אֶת־חֲמֵשֶׁת הַלֶּחֶם וְאֶת־שְׁנֵי־הַדָּגִים וַיִּשָּׂא עֵינָיו
לַמָּרוֹם וַיְבָרֶךְ וַיִּפְרֹס וַיִּתֵּן אֶת־הַלֶּחֶם אֶל־
20 הַתַּלְמִידִים וְהַתַּלְמִידִים אֶל־הֲמוֹן הָעָם׃ וַיֹּאכְלוּ כֻלָּם
וַיִּשְׂבָּעוּ וַיִּשְׂאוּ אֶת־הַפְּתוֹתִים הַנּוֹתָרִים שְׁנֵים עָשָׂר
21 סַלִּים מְלֵאִים׃ וְהָאֹכְלִים הָיוּ כַּחֲמֵשֶׁת אַלְפֵי אִישׁ
מִלְּבַד נָשִׁים וָטָף׃
22 וַיְחַזֵּק עַל־תַּלְמִידָיו לְמַהֵר לָרֶדֶת בָּאֳנִיָּה וְלַעֲבֹר לְפָנָיו
23 אֶל־עֵבֶר הַיָּם עַד כִּי יְשַׁלַּח אֶת־הֲמוֹן הָעָם׃ וַיְהִי
כְּשַׁלְּחוֹ אֶת־הֲמוֹן הָעָם וַיַּעַל אֶל־הָהָר בָּדָד לְהִתְפַּלֵּל
24 וַיְהִי־עֶרֶב וַיִּוָּתֵר שָׁם לְבַדּוֹ׃ וְהָאֳנִיָּה בָאָה אָז בְּלֵב הַיָּם
בְּצָרָה גְדוֹלָה מִפְּנֵי מִשְׁבָּרָיו כִּי נָשַׁף הָרוּחַ לִקְרָאתָם׃
25 וַיְהִי בְּאַשְׁמֻרָה הָרְבִיעִית בַּלַּיְלָה וַיָּבֹא אֲלֵיהֶם הֹלֵךְ עַל־
26 פְּנֵי הַיָּם׃ כִּרְאוֹת אֹתוֹ הַתַּלְמִידִים הֹלֵךְ עַל־פְּנֵי הַיָּם
27 וַיָּחִילוּ וַיֹּאמְרוּ כִּי רוּחַ הוּא בְחָזוֹן וַיִּצְעֲקוּ מִפָּחַד׃ וַיְמַהֵר
יֵשׁוּעַ וַיְדַבֵּר עַל־לִבָּם וַיֹּאמַר חִזְקוּ אֲנִי הוּא אַל־
28 תִּירָאוּ׃ וַיַּעַן פֶּטְרוֹס וַיֹּאמַר אֵלָיו אֲדֹנִי אִם־אַתָּה הוּא
29 צַו וְאָבֹא אֵלֶיךָ עַל־פְּנֵי הַמָּיִם׃ וַיֹּאמַר בֹּא וַיֵּרֶד
פֶּטְרוֹס

פֶּטְרוֹס מִן־הָאֳנִיָּה וַיֵּלֶךְ עַל־פְּנֵי הַמַּיִם לָבֹא אֶל־
30 יֵשׁוּעַ׃ וּבִרְאֹתוֹ אֶת־הָרוּחַ וַיִּירָא וַיָּחֶל לִטְבֹּעַ וַיִּצְעַק
31 לֵאמֹר אֲדֹנִי הוֹשִׁיעָה נָּא׃ וַיְמַהֵר יֵשׁוּעַ וַיִּשְׁלַח יָדוֹ
וַיַּחֲזֶק־בּוֹ וַיֹּאמֶר אֵלָיו קְטַן אֱמוּנָה לָמָּה־זֶּה פָּסַחְתָּ
32 עַל־שְׁתֵּי סְעִפִּים׃ וַיָּבֹאוּ אֶל־הָאֳנִיָּה וַיִּשְׁתֹּק הָרוּחַ
33 מִזַּעְפּוֹ׃ וַיִּשְׁתַּחֲווּ־לוֹ הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר בָּאֳנִיָּה לֵאמֹר
אָכֵן בֶּן־אֱלֹהִים אָתָּה׃
34 35 וַיַּעַבְרוּ וַיָּבֹאוּ אַרְצָה גְּנֵיסָרֶת׃ וַיַּכִּירוּ אֹתוֹ אַנְשֵׁי
הַמָּקוֹם הַהוּא וַיִּשְׁלְחוּ אֶל־כָּל־הַכִּכָּר מִסָּבִיב וַיָּבִיאוּ
36 אֵלָיו אֵת כָּל־חוֹלֵיהֶם׃ וַיִּתְחַנְנוּ אֵלָיו לָתֵת לָהֶם
לָגַעַת בִּכְנַף בִּגְדוֹ וַיְהִי כֹּל אֲשֶׁר נָגַע־בּוֹ וָחָי׃
טו אָז בָּאוּ לִפְנֵי יֵשׁוּעַ פְּרוּשִׁים וְסוֹפְרִים מִירוּשָׁלַיִם
2 לֵאמֹר׃ מַדּוּעַ יַעַזְבוּ תַלְמִידֶיךָ אֵת קַבָּלַת הַזְּקֵנִים כִּי
3 לֹא יִרְחֲצוּ אֶת־יְדֵיהֶם לַאֲכִילַת לָחֶם׃ וַיַּעַן וַיֹּאמֶר
אֲלֵיהֶם וּמַדּוּעַ תַּעַזְבוּ גַם־אַתֶּם אֶת־מִצְוַת אֱלֹהִים
4 בַּעֲבוּר קַבָּלַתְכֶם׃ כִּי אֱלֹהִים צִוָּה לֵאמֹר כַּבֵּד אֶת־
5 אָבִיךָ וְאֶת־אִמֶּךָ וּמְקַלֵּל אָבִיו וְאִמּוֹ מוֹת יוּמָת׃ וְאַתֶּם
אֹמְרִים אִישׁ כִּי־יֹאמַר לְאָבִיו אוֹ לְאִמּוֹ קָרְבָּן כָּל־הֲנָאָה
6 אֲשֶׁר תֵּהָנֶה מִמֶּנִּי הֲרֵי זֶה נֶדֶר׃ וְאֵין עָלָיו לְכַבֵּד עוֹד
אֶת־אָבִיו וְהֵפַרְתֶּם אֶת־מִצְוַת אֱלֹהִים בְּקַבָּלַתְכֶם׃
7 חֲנֵפֵי־לֵב הֵיטֵב נִבָּא עֲלֵיכֶם יְשַׁעְיָהוּ לֵאמֹר׃
8 הָעָם הַזֶּה בִּשְׂפָתָיו כִּבְּדוּנִי
וְלִבּוֹ רִחַק מִמֶּנִּי׃
9 וְתֹהוּ יִרְאָתָם אֹתִי
מִצְוֹת אֲנָשִׁים מְלֻמָּדִים׃
10 11 וַיִּקְרָא אֶל־הָעָם וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם שִׁמְעוּ וְהַשְׂכִּילוּ׃ אֲשֶׁר
יָבֹא אֶל־תּוֹךְ הַפֶּה לֹא יְטַמֵּא אֶת־הָאָדָם אֶפֶס אֲשֶׁר

---

v. 30 ס"א את הרוח חָזָק. XV 6 ס"א את אביו וְאֶת־אִמּוֹ. v. 9 וכן מרקוס ז׳ ז׳, נ"א וַתְּהִי עיין ישעיה כ"ט י"ג. וכן מרקוס ז׳ ז׳, נ"א מִצְוַת אנשים מְלֻמָּדָה, עיין ישעיה כ"ט י"ג.

12 יֵצֵא מִתּוֹךְ הַפֶּה הוּא יְטַמֵּא אֶת־הָאָדָם׃ וַיִּגְּשׁוּ אֵלָיו
תַּלְמִידָיו וַיֹּאמְרוּ הֲיָדַעְתָּ כִּי נִכְשְׁלוּ הַפְּרוּשִׁים בְּשָׁמְעָם
13 הַדָּבָר הַזֶּה׃ וַיַּעַן וַיֹּאמַר כָּל־מַטָּע אֲשֶׁר אָבִי בַּשָּׁמַיִם
14 לֹא נְטָעוֹ יֵשָּׁרֵשׁ׃ הַנִּיחוּ לָהֶם הֵם עִוְרִים מְנַהֲלִים
לְעִוְרִים וְכִי עִוֵּר מְנַהֵל לְעִוֵּר שְׁנֵיהֶם יִפְּלוּ אֶל־הַבּוֹר׃
15 וַיַּעַן פֶּטְרוֹס וַיֹּאמֶר אֵלָיו בָּאֶר־לָנוּ אֶת־הַמָּשָׁל הַזֶּה׃
16 17 וַיֹּאמַר הֲכִי גַם־אַתֶּם עוֹד בִּבְלִי בִינָה׃ הֲלֹא תַשְׂכִּילוּ
כִּי כָל־אֲשֶׁר יָבֹא אֶל־תּוֹךְ הַפֶּה יֵרֵד אֶל־הַכָּרֵשׂ וּמִשָּׁם
18 יֵצֵא הַפַּרְשְׁדֹנָה׃ אַךְ הַיֹּצֵא מִתּוֹךְ הַפֶּה יָבֹא מִתּוֹךְ
19 הַלֵּב וְהוּא יְטַמֵּא אֶת־הָאָדָם׃ כִּי מִתּוֹךְ הַלֵּב יֵצְאוּ
יִצְרֵי מַחְשָׁבוֹת רָעוֹת רָצֹחַ נָאֹף וְזָנֹה גָּנֹב עֵדוּת שֶׁקֶר
20 וְגִדּוּפִים׃ אֵלֶּה הֵם אֲשֶׁר יְטַמְּאוּ אֶת־הָאָדָם אַךְ אָכוֹל
בְּיָדַיִם אֲשֶׁר לֹא רְחָצוּ לֹא יְטַמֵּא אֶת־הָאָדָם׃
21 22 וַיֵּצֵא יֵשׁוּעַ מִשָּׁם וַיָּבֹא אֶל־גְּלִילוֹת צוֹר וְצִידוֹן׃ וְהִנֵּה
אִשָּׁה כְּנַעֲנִית יֹצֵאת מִגְּבוּלֹת הָהֵם וַתִּצְעַק אֵלָיו
לֵאמֹר חָנֵּנִי אֲדֹנִי בֶּן־דָּוִד בִּתִּי רוּחַ רָעָה בָּהּ וְעָנְיָהּ
23 מָרָה מְאֹד׃ וְלֹא־עָנָה אֹתָהּ דָּבָר וַיִּגְּשׁוּ תַלְמִידָיו
וַיְבַקְשׁוּ מִלְּפָנָיו לֵאמֹר שַׁלַּח אֹתָהּ כִּי־צֹעֶקֶת הִיא
24 אַחֲרֵינוּ׃ וַיַּעַן וַיֹּאמַר לֹא שֻׁלַּחְתִּי כִּי אִם־לְצֹאן אֹבְדוֹת
25 לְבֵית יִשְׂרָאֵל׃ וְהִיא בָאָה וַתִּשְׁתַּחוּ לוֹ לֵאמֹר הוֹשִׁיעָה
26 לִּי אֲדֹנִי׃ וַיַּעַן וַיֹּאמַר לֹא־נָכוֹן לָקַחַת אֶת־לֶחֶם הַבָּנִים
27 וּלְהַשְׁלִיכוֹ לִפְנֵי הַכְּלָבִים׃ וַתֹּאמַר כֵּן אֲדֹנִי אֶפֶס גַּם־
הַכְּלָבִים יֹאכְלוּן מִן־הַפְּתוּתִים הַנֹּפְלִים מֵעַל־שֻׁלְחַן
28 אֲדֹנֵיהֶם׃ וַיַּעַן יֵשׁוּעַ וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ אִשָּׁה גְּדוֹלָה
אֱמוּנָתֵךְ יְהִי־לָךְ כַּאֲשֶׁר עִם־לְבָבֵךְ וַתֵּרָפֵא בִתָּהּ בָּעֵת
הַהִיא׃
29 וַיַּעֲבֹר יֵשׁוּעַ מִשָּׁם וַיָּבֹא עַל־יַד יַם הַגָּלִיל וַיַּעַל
30 אֶל־הָהָר וַיֵּשֶׁב שָׁם׃ וַיָּבֹאוּ לְפָנָיו הֲמוֹן עַם־רָב וְעִמָּהֶם
פִּסְחִים עִוְרִים חֵרְשִׁים נִדְכָּאִים וְרַבִּים כָּמוֹהֶם וַיַּצִּיגוּם
31 לְרַגְלָיו וְהוּא רִפָּא אֹתָם׃ וְהָעָם כֵּן תָּמְהוּ בִּרְאוֹתָם
האלמים

הָאִלְּמִים מְדַבְּרִים הַנִּדְכָּאִים נִרְפָּאִים הַפִּסְחִים הֹלְכִים
וְהָעִוְרִים רֹאִים וַיִּתְּנוּ כָבוֹד לֵאלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃
32 וַיִּקְרָא יֵשׁוּעַ אֶל־תַּלְמִידָיו וַיֹּאמַר מָלֵאתִי רַחֲמִים עַל־
הָעָם כִּי עָמְדוּ עִמָּדִי זֶה שְׁלֹשֶׁת יָמִים וְאֵין לָהֶם מַה־
לֶּאֱכֹל וְאֵין אֶת־נַפְשִׁי לְשַׁלְּחָם רְעֵבִים פֶּן־יִתְעַלְּפוּ
33 בַּדָּרֶךְ׃ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו תַּלְמִידָיו מֵאַיִן לָנוּ דֵּי־לֶחֶם בַּמִּדְבָּר
34 לְהַשְׂבִּיעַ הָמוֹן רָב כָּמֵהוּ׃ וַיֹּאמֶר יֵשׁוּעַ אֲלֵיהֶם כַּמָּה
35 לָכֶם לָחֶם וַיֹּאמְרוּ שִׁבְעָה וּמְעַט דָּגִים קְטַנִּים׃ וַיְצַו
36 אֶת־הֲמוֹן הָעָם לָשֶׁבֶת עַל־הָאָרֶץ׃ וַיִּקַּח אֶת־שִׁבְעַת
הַלֶּחֶם וְאֶת־הַדָּגִים וַיְבָרֶךְ וַיִּפְרֹס וַיִּתֵּן אֶל־תַּלְמִידָיו
37 וְהַתַּלְמִידִים אֶל־הֲמוֹן הָעָם׃ וַיֹּאכְלוּ כֻלָּם וַיִּשְׂבָּעוּ
וַיִּשְׂאוּ אֶת־הַפְּתוֹתִים הַנּוֹתָרִים שִׁבְעָה סַלִּים מְלֵאִים׃
38 וְהָאֹכְלִים הָיוּ אַרְבַּעַת אַלְפֵי אִישׁ מִלְּבַד נָשִׁים וָטָף׃
39 אָז שִׁלַּח אֶת־הֲמוֹן הָעָם וְהוּא יָרַד בָּאֳנִיָּה וַיָּבֹא גְּבוּלֹת
מָגְדּוֹן׃
טז וַיָּבֹאוּ פְּרוּשִׁים וּצְדוּקִים לְפָנָיו לְנַסּוֹתוֹ וַיִּשְׁאֲלוּ מִמֶּנּוּ
2 לְהַרְאוֹתָם אוֹת מִן־הַשָּׁמָיִם׃ וַיַּעַן וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם לְעֵת־
עֶרֶב תֹּאמְרוּ הִנֵּה יוֹם־צַח בָּא כִּי אָדְמוּ הַשָּׁמָיִם׃
3 וּבַבֹּקֶר תֹּאמְרוּ יוֹם־סְעָרָה הַיּוֹם כִּי אָדְמוּ הַשָּׁמַיִם
וְקָדֵרוּ יֹדְעִים אַתֶּם לִבְחֹן פְּנֵי הַשָּׁמַיִם וְלִבְחֹן אֹתוֹת
4 הָעִתִּים לֹא תוּכָלוּ׃ דּוֹר רָע וּמְנָאֵף מְבַקֶּשׁ־לוֹ אוֹת וְאוֹת
לֹא יִנָּתֶן־לוֹ זוּלָתִי אוֹת יוֹנָה וַיַּעַזְבֵם וַיֵּלַךְ לוֹ׃
5 וְכַאֲשֶׁר בָּאוּ תַלְמִידָיו אֶל־עֵבֶר הַיָּם שָׁכְחוּ לָקַחַת אִתָּם
6 צֵדָה לַדָּרֶךְ׃ וְיֵשׁוּעַ אָמַר אֲלֵיהֶם רְאוּ וְהִשָּׁמְרוּ לָכֶם
7 מִשְּׂאֹר הַפְּרוּשִׁים וְהַצַּדּוּקִים׃ וַיְהִי הֵם נְדוֹנִים לֵאמֹר
8 כִּי לֹא־לָקַחְנוּ לָחֶם׃ וַיֵּדַע יֵשׁוּעַ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם קְטַנֵּי
אֱמוּנָה לָמָּה־זֶּה אַתֶּם נְדוֹנִים כִּי לֹא־לְקַחְתֶּם לָחֶם׃
9 הֲכִי עוֹד לֹא תַשְׂכִּילוּ וְלֹא תִזְכְּרוּ אֶת־חֲמֵשֶׁת הַלֶּחֶם

2 .v בס"א חסר מן לְעֵת־עֶרֶב עד סוף פסוק ג׳.

אָכְלוּ חֲמֵשֶׁת אֲלָפִים וְכַמָּה סַלִּים אֲשֶׁר נְשָׂאתֶם׃
10 וְגַם־שִׁבְעַת הַלֶּחֶם אָכְלוּ אַרְבַּעַת אֲלָפִים וְכַמָּה סַלִּים
11 אֲשֶׁר נְשָׂאתֶם׃ וְאֵיךְ לֹא תַשְׂכִּילוּ כִּי לֹא עַל־דְּבַר
לֶחֶם אָמַרְתִּי לָכֶם כִּי אִם־לְהִשָּׁמֵר מִשְּׂאֹר הַפְּרוּשִׁים
12 וְהַצַּדּוּקִים׃ אָז הֵבִינוּ כִּי לֹא אָמַר לָהֶם לְהִשָּׁמֵר מִשְּׂאֹר
הַלֶּחֶם כִּי אִם־מִתּוֹרַת הַפְּרוּשִׁים וְהַצַּדּוּקִים׃
13 וַיָּבֹא יֵשׁוּעַ אֶל־גְּלִילוֹת קֵיסַרִין אֲשֶׁר לְפִילִפּוֹס וַיִּשְׁאַל
אֶת־תַּלְמִידָיו לֵאמֹר מָה־אֹמְרִים הָאֲנָשִׁים עָלַי מִי הוּא
14 בֶּן־הָאָדָם׃ וַיַּעֲנוּ יֵשׁ אֹמְרִים יוֹחָנָן הַמְטַבֵּל וְיֵשׁ אֹמְרִים
אֵלִיָּהוּ וַאֲחֵרִים אֹמְרִים יִרְמְיָהוּ אוֹ אֶחָד מִן־הַנְּבִיאִים׃
15 16 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם וְאַתֶּם מַה־תֹּאמְרוּ עָלַי מִי אָנִי׃ וַיַּעַן
שִׁמְעוֹן פֶּטְרוֹס וַיֹּאמַר אַתָּה הוּא הַמָּשִׁיחַ בֶּן־אֱלֹהִים
17 חַיִּים׃ וַיַּעַן יֵשׁוּעַ וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַשְׁרֶיךָ שִׁמְעוֹן בַּר־יוֹנָה
לֹא בָשָׂר וָדָם גִּלָּה־לְּךָ זֶה כִּי אִם־אָבִי אֲשֶׁר בַּשָּׁמָיִם׃
18 וְגַם־אֲנִי אַגִּיד לְךָ כִּי אַתָּה הוּא פֶּטְרוֹס וְעַל־הַסֶּלַע
הַזֶּה אֶבְנֶה אֶת־קְהִלָּתִי וְשַׁעֲרֵי שְׁאוֹל לֹא יִגְבְּרוּ עָלֶיהָ׃
19 וְנָתַתִּי לְךָ אֶת־מַפְתְּחוֹת מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם אֶת־אֲשֶׁר
תֶּאֱסֹר עַל־הָאָרֶץ אָסוּר יִהְיֶה בַּשָּׁמַיִם וְאֶת־אֲשֶׁר תַּתִּיר
20 עַל־הָאָרֶץ מֻתָּר יִהְיֶה בַּשָּׁמָיִם׃ אָז צִוָּה עַל־תַּלְמִידָיו
לְבִלְתִּי הַגֵּד לְאִישׁ כִּי הוּא הַמָּשִׁיחַ׃
21 מֵהָעֵת הַהִיא הֵחֵל יֵשׁוּעַ לְהוֹרֹת לְתַלְמִידָיו כִּי עָלָיו
לָלֶכֶת יְרוּשָׁלַיְמָה לִהְיוֹת מְעֻנֶּה עַד־מְאֹד עַל־יְדֵי
הַזְּקֵנִים וְרָאשֵׁי הַכֹּהֲנִים וְהַסּוֹפְרִים וְגַם מוֹת יוּמָת וּבַיּוֹם
22 הַשְּׁלִישִׁי יָקוּם׃ וַיִּקָּחֵהוּ פֶּטְרוֹס וַיָּחֶל לִגְעָר־בּוֹ לֵאמֹר
23 חָלִלָה לְּךָ אֲדֹנִי חָלִילָה לְּךָ מִדָּבָר כָּזֶה׃ וַיִּפֶן וַיֹּאמֶר
אֶל־פֶּטְרוֹס סוּר שָׂטָן מֵעַל פָּנַי לְמוֹקֵשׁ אַתָּה לִי כִּי
לֹא תַשְׂכִּיל אֵת אֲשֶׁר לֵאלֹהִים כִּי־אִם אֵת אֲשֶׁר לָאָדָם׃
24 אָז אָמַר יֵשׁוּעַ אֶל־תַּלְמִידָיו מִי הֶחָפֵץ לָלֶכֶת אַחֲרַי
יַשְׁלִיךְ אֶת־נַפְשׁוֹ מִנֶּגֶד וְיִשָּׂא אֶת־צְלָבוֹ וְיֵלֶךְ אַחֲרָי׃
25 כִּי מִי הֶחָפֵץ לְהַצִּיל אֶת־נַפְשׁוֹ תִּכָּרֶת־לוֹ וּמִי

אשר

26 אֲשֶׁר יַכְרִית אֶת־נַפְשׁוֹ לְמַעַן יִמְצָאֶנָּה׃ כִּי מַה־בֶּצַע
לָאִישׁ אִם יִקְנֶה־לּוֹ אֶת־כָּל־הָאָרֶץ וְנַפְשׁוֹ תִכָּרֶת־לוֹ
27 אוֹ מַה־יִּתֵּן אִישׁ פִּדְיוֹן נַפְשׁוֹ׃ כִּי עָתִיד בֶּן־הָאָדָם
לָבֹא בִּכְבוֹד אָבִיו עִם־מַלְאָכָיו וְאָז יְשַׁלֵּם לְכָל־אִישׁ
28 כְּמַעֲשֵׂהוּ׃ אָמֵן אֲנִי אֹמֵר לָכֶם יֵשׁ מִן־הַנִּצָּבִים פֹּה
אֲשֶׁר לֹא־יִטְעֲמוּ מָוֶת עַד כִּי־יִרְאוּ אֶת־בֶּן־הָאָדָם בָּא
בְּמַלְכוּתוֹ׃
יז וְאַחֲרֵי שֵׁשֶׁת יָמִים לָקַח יֵשׁוּעַ אִתּוֹ אֶת־פֶּטְרוֹס וְאֶת־
יַעֲקֹב וְאֶת־יוֹחָנָן אָחִיו וַיַּעַל עִמָּהֶם לְבַדָּם אֶל־הַר
2 גָּבֹהַּ׃ וַיִּשְׁתַּנֶּה לְעֵינֵיהֶם פָּנָיו הִזְהִירוּ כַּשֶּׁמֶשׁ וּלְבוּשָׁיו
3 הִלְבִּינוּ כָּאוֹר׃ וַיֵּחָזוּ אֶת־מֹשֶׁה וְאֶת־אֵלִיָּהוּ וְהִנָּם
4 מְדַבְּרִים אִתּוֹ׃ וַיַּעַן פֶּטְרוֹס וַיֹּאמֶר אֶל־יֵשׁוּעַ טוֹב לָנוּ
אֲדֹנִי לָשֶׁבֶת פֹּה אִם יֵשׁ אֶת־נַפְשְׁךָ אֶעֱשֶׂה*־פֹּה שָׁלֹשׁ
5 סֻכּוֹת אַחַת לְךָ אַחַת לְמֹשֶׁה וְאַחַת לְאֵלִיָּהוּ׃ עוֹדֶנּוּ
מְדַבֵּר וְהִנֵּה עָנָן בָּהִיר סֹכֵךְ עֲלֵיהֶם וְהִנֵּה קוֹל־קֹרֵא מִן־
הֶעָנָן זֶה־בְּנִי יְדִידִי אֲשֶׁר רָצְתָה נַפְשִׁי בּוֹ אֵלָיו תִּשְׁמָעוּן׃
6 7 כִּשְׁמֹעַ הַתַּלְמִידִים וַיִּפְּלוּ עַל־פְּנֵיהֶם וַיִּירְאוּ מְאֹד׃ וַיִּגַּשׁ
8 יֵשׁוּעַ וַיִּגַּע־בָּם וַיֹּאמַר קוּמוּ אַל־תִּירָאוּ׃ וַיִּשְׂאוּ אֶת־
עֵינֵיהֶם וַיִּרְאוּ כִּי אֵין אִישׁ זוּלָתִי יֵשׁוּעַ לְבַדּוֹ׃
9 וּבְרִדְתָּם מִן־הָהָר צִוָּה עֲלֵיהֶם יֵשׁוּעַ לֵאמֹר אַל־
תַּגִּידוּ אֶת־הַמַּרְאֶה לְאִישׁ עַד כִּי־יָקוּם בֶּן־הָאָדָם מִן־
10 הַמֵּתִים׃ וַיִּשְׁאָלֻהוּ תַלְמִידָיו לֵאמֹר לָמָּה־זֶּה יֹאמְרוּ
11 הַסּוֹפְרִים כִּי אֵלִיָּהוּ בֹּא יָבֹא רִאשׁוֹנָה׃ וַיַּעַן וַיֹּאמֶר
12 אֲלֵיהֶם אָכֵן אֵלִיָּהוּ יָבֹא לְהָשִׁיב אֶת־הַכֹּל׃ אֶפֶס
אֲנִי אֹמֵר לָכֶם כִּי אֵלִיָּהוּ כְּבָר בָּא וְלֹא הִכִּירֻהוּ
וַיַּעֲשׂוּ־בוֹ כִּרְצוֹנָם וְכֵן גַּם־בֶּן־הָאָדָם יְעֻנֶּה תַּחַת
13 יָדָם׃ אָז הִשְׂכִּילוּ הַתַּלְמִידִים כִּי עַל־יוֹחָנָן הַמְטַבֵּל
דִּבֶּר אֲלֵיהֶם׃

---

v. 4 ס"א נַעֲשֶׂה.

14 וַיְהִי בְּבֹאָם אֶל־הֲמוֹן הָעָם וַיִּגַּשׁ אֵלָיו אִישׁ וַיִּכְרַע עַל־
15 בִּרְכָּיו׃ וַיֹּאמַר אֲדֹנִי חוּסָה־נָּא עַל־בְּנִי כִּי־מֻכֵּה יָרֵחַ
הוּא וּמְעֻנֶּה עַד־מְאֹד כִּי־פְעָמִים רַבּוֹת יִפֹּל אֶל־תּוֹךְ
16 הָאֵשׁ וּפְעָמִים רַבּוֹת אֶל־תּוֹךְ הַמָּיִם׃ וַאֲנִי הֲבִיאֹתִיו
17 אֶל־תַּלְמִידֶיךָ וְלֹא מָצְאָה יָדָם לְרַפֵּא אֹתוֹ׃ וַיַּעַן יֵשׁוּעַ
וַיֹּאמֶר הוֹי דּוֹר לֹא־אֵמֻן בּוֹ דּוֹר תַּהְפֻּכֹת עַד־מָתַי אֶהְיֶה
18 עִמָּכֶם עַד־מָתַי אֶשָּׂא אֶתְכֶם הֲבִיאֻהוּ אֵלַי הֵנָּה׃ וַיִּגְעַר־
בּוֹ יֵשׁוּעַ וַיֵּצֵא הָרוּחַ הָרָע מִמֶּנּוּ וַיֵּרָפֵא הַנַּעַר בָּעֵת
19 הַהִיא׃ אָז נִגְּשׁוּ הַתַּלְמִידִים לְבַדָּם אֶל־יֵשׁוּעַ וַיֹּאמְרוּ
20 מַדּוּעַ לֹא מָצְאָה יָדֵנוּ אֲנַחְנוּ לְגָרְשׁוֹ׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם
מִפְּנֵי חֹסֶר אֱמוּנַתְכֶם כִּי הֵן אֲנִי אֹמֵר לָכֶם אִם־יֵשׁ
בָּכֶם אֱמוּנָה כְּגַרְגַּר חַרְדָּל וַאֲמַרְתֶּם לָהָר הַזֶּה הֵעָתֵק
מִזֶּה שָׁמָּה וְיֵעָתֵק מִמְּקוֹמוֹ וְלֹא יִפָּלֵא מִכֶּם דָּבָר׃
22 וַיְהִי בְּהִתְהַלְּכָם בַּגָּלִיל וַיֹּאמֶר יֵשׁוּעַ אֲלֵיהֶם הִנֵּה
23 בֶּן־הָאָדָם יִסָּגֵר בִּידֵי אֲנָשִׁים׃ וְהֵם יַהַרְגֻהוּ וּבַיּוֹם
הַשְּׁלִישִׁי יָקוּם וַיִּתְעַצְּבוּ מְאֹד׃
24 וַיְהִי כְּבֹאָם כְּפַר־נַחוּם וַיִּגְּשׁוּ הַמְמֻנִּים עַל־מַחֲצִית
הַשֶּׁקֶל אֶל־פֶּטְרוֹס וַיֹּאמְרוּ הֲלֹא יְשַׁלֵּם מוֹרֶכֶם אֶת־
25 מַחֲצִית הַשָּׁקֶל׃ וַיֹּאמֶר הֵן וַיָּבֹא הַבַּיְתָה וַיְקַדְּמֶנּוּ יֵשׁוּעַ
לֵאמֹר מַה־יֶּהְגֶּה לִבְּךָ שִׁמְעוֹן מִמִּי יִקְחוּ מַלְכֵי־הָאָרֶץ
26 מֶכֶס וָמַס מִבְּנֵיהֶם אוֹ מִן־הַזָּרִים׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו מִן־
הַזָּרִים וַיֹּאמֶר אֵלָיו יֵשׁוּעַ לָכֵן חָפְשִׁים הֵם הַבָּנִים׃
27 אֶפֶס פֶּן־נִתֵּן מוֹקֵשׁ לִפְנֵיהֶם לֵךְ אֶל־הַיָּם וְהַשְׁלֵךְ
חַכָּה וְלָקַחְתָּ אֶת־הַדָּג אֲשֶׁר יַעֲלֶה רִאשֹׁנָה וּפָתַחְתָּ
אֶת־פִּיו וּמָצָאתָ בוֹ שֶׁקֶל כֶּסֶף אֹתוֹ קַח וְשַׁלֵּם לָהֶם
בַּעֲדִי וּבַעֲדֶךָ׃
יח בָּעֵת הַהִיא בָּאוּ הַתַּלְמִידִים לִפְנֵי יֵשׁוּעַ וַיֹּאמְרוּ מִי
2 הוּא הַגָּדוֹל בְּמַלְכוּת הַשָּׁמָיִם׃ וַיִּקְרָא אֶל־יֶלֶד אֶחָד

21 .v בס"א נוסף כאן זה הפסוק׃ מִין רוּחַ רָע כָּזֶה לֹא־יְגֹרַשׁ כִּי אִם־בִּתְפִלָּה וּבְצוֹם, עיין מרקוס ט׳ כ"ט.

ויציגהו

3 וַיַּצִּיגֵהוּ בְּתוֹכָם׃ וַיֹּאמַר אָמֵן אֲנִי אֹמֵר לָכֶם אִם־לֹא
תָשׁוּבוּ לִהְיוֹת כַּיְלָדִים בֹּא לֹא תָבֹאוּ לְמַלְכוּת
4 הַשָּׁמָיִם׃ לָכֵן מִי אֲשֶׁר יַשְׁפִּיל אֶת־נַפְשׁוֹ כַּיֶּלֶד הַזֶּה
5 הוּא הַגָּדוֹל בְּמַלְכוּת הַשָּׁמָיִם׃ וּמִי אֲשֶׁר יְקַבֵּל יֶלֶד
6 כָּזֶה בִּשְׁמִי אֹתִי הוּא מְקַבֵּל׃ וּמִי אֲשֶׁר יַכְשִׁיל אֵת
אַחַד הַקְּטַנִּים הָאֵלֶּה הַמַּאֲמִינִים בִּי טוֹב לוֹ כִּי יִתָּלֶה
7 פֶּלַח־רֶכֶב עַל־צַוָּארוֹ וְיִשְׁקַע בִּמְצוּלַת יָם׃ אוֹי לָאָרֶץ
מִפְּנֵי מוֹקְשֶׁיהָ כִּי־הַמּוֹקְשִׁים בֹּא יָבֹאוּ אֶל־נָכוֹן אַךְ
8 אוֹי לָאִישׁ הַהוּא אֲשֶׁר הַמּוֹקֵשׁ בָּא עַל־יָדוֹ׃ וְאִם־יָדְךָ
אוֹ רַגְלְךָ תַּכְשִׁילְךָ קַצֵּץ אֹתָהּ וְהַשְׁלִיכֶהָ מִמֶּךָּ טוֹב
לְךָ לָבֹא אֶל־הַחַיִּים קְטוּעַ־יָד אוֹ רֶגֶל מִהְיוֹת לְךָ שְׁתֵּי
9 יָדַיִם וּשְׁתֵּי רַגְלַיִם וּלְהָשְׁלַךְ לְאֵשׁ עוֹלָם׃ וְאִם־עֵינְךָ
תַּכְשִׁילְךָ נַקֵּר אֹתָהּ וְהַשְׁלִיכֶהָ מִמֶּךָּ טוֹב לְךָ לָבוֹא
אֶל־הַחַיִּים בְּעַיִן אַחַת מִהְיוֹת לְךָ שְׁתֵּי עֵינַיִם וּלְהָשְׁלַךְ
10 לְאֵשׁ גֵּיהִנֹּם׃ הִשָּׁמְרוּ לָכֶם מִבְּזוֹת אַחַד הַקְּטַנִּים הָאֵלֶּה
כִּי הִנְנִי אֹמֵר לָכֶם אֲשֶׁר מַלְאֲכֵיהֶם בַּשָּׁמַיִם רֹאִים
12 תָּמִיד אֶת־פְּנֵי אָבִי אֲשֶׁר בַּשָּׁמָיִם׃ מַה־תַּחְשְׁבוּן
אַתֶּם כִּי־תִהְיֶיןָ לְאִישׁ מֵאָה צֹאן וְאַחַת מֵהֵן תֵּלֵךְ
וְתֵתַע הַאִם לֹא יַעֲזֹב אֶת־הַתִּשְׁעִים וְאֶת־הַתֵּשַׁע
13 וְיֵלֵךְ בֶּהָרִים לְבַקֵּשׁ אֶת־הַתֹּעָה׃ וְהָיָה כִּי יִמְצָאֶנָּה
הִנְנִי אֹמֵר לָכֶם כִּי־יִרֶב לִשְׂמֹחַ עָלֶיהָ מֵעַל הַתִּשְׁעִים
14 וְהַתֵּשַׁע אֲשֶׁר לֹא־תָעוּ׃ וְכֵן אֵין רָצוֹן לִפְנֵי אֲבִיכֶם
בַּשָּׁמַיִם כִּי יֹאבַד אֶחָד מִן־הַקְּטַנִּים הָאֵלֶּה׃
15 וְכִי יֶחֱטָא־לְךָ אָחִיךָ לֵךְ וְהוֹכִיחֵהוּ בֵּינְךָ וּבֵינוֹ לְבַד אִם־
16 יַקְשִׁיב אֵלֶיךָ הֲלֹא הִצַּלְתָּ אֶת־אָחִיךָ׃ וְאִם־לֹא יַקְשִׁיב
לְקוֹלְךָ וְלָקַחְתָּ לְךָ עוֹד אֶחָד אוֹ שְׁנָיִם כִּי עַל־פִּי
17 שְׁנַיִם אוֹ שְׁלֹשָׁה עֵדִים יָקוּם כָּל־דָּבָר׃ וְאִם יְמָאֵן
לְהַקְשִׁיב לָהֶם וְהִגַּדְתָּ אֶל־הָעֵדָה וְאִם גַּם־אֶל־הָעֵדָה

v. 11 בס"א נמצא כאן פסוק י"א: כִּי בָא בֶן־הָאָדָם לְהוֹשִׁיעַ אֶת־הָאֹבֵד, עיין לוקס י"ט י'. v. 14 ס"א אָבִי.

18 מָאֵן יְמָאֵן לִשְׁמֹעַ וְהָיָה לְךָ כְּגוֹי וּכְמוֹכֵס׃ אָמְנָם אֲנִי
אֹמֵר לָכֶם אֵת אֲשֶׁר תַּאַסְרוּ עַל־הָאָרֶץ אָסוּר יִהְיֶה
בַּשָּׁמָיִם וְאֵת אֲשֶׁר תַּתִּירוּ עַל־הָאָרֶץ מֻתָּר יִהְיֶה
19 בַּשָּׁמָיִם׃ וְאוֹסִיף אֹמַר לָכֶם אִם שְׁנַיִם מִכֶּם נוֹעֲדוּ יַחְדָּו
בָּאָרֶץ עַל־כָּל־דָּבָר אֲשֶׁר יִשְׁאָלוּ וְנָתַן לָהֶם אָבִי
20 בַּשָּׁמַיִם כְּכֹל מִשְׁאֲלוֹת לִבָּם׃ כִּי בְּכָל־מָקוֹם אֲשֶׁר
שְׁנַיִם אוֹ שְׁלֹשָׁה יִקָּהֲלוּ בִשְׁמִי שָׁמָּה אֶהְיֶה אֲנִי
בְּתוֹכָם׃
21 אָז נִגַּשׁ פֶּטְרוֹס וַיֹּאמֶר לוֹ אֲדֹנִי עַד־כַּמָּה פְעָמִים
יֶחֱטָא־לִי אָחִי וְאֶסְלַח לוֹ הַאִם עַד־שֶׁבַע פְּעָמִים׃
22 וַיֹּאמֶר אֵלָיו יֵשׁוּעַ לֹא־אָמַרְתִּי לְךָ עַד־שֶׁבַע פְּעָמִים
23 כִּי־אִם עַד־שִׁבְעִים וָשֶׁבַע׃ לָכֵן דָּמְתָה מַלְכוּת
24 הַשָּׁמַיִם לְמֶלֶךְ אֲשֶׁר בִּקֵּשׁ חֶשְׁבּוֹן מִן־עֲבָדָיו׃ וְכַאֲשֶׁר
הֵחֵל לְחַשֵּׁב וַיָּבִיאוּ אֵלָיו אִישׁ אֲשֶׁר נָשָׁה בוֹ
25 עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים כִּכַּר־כָּסֶף׃ וְלֹא הָיָה בְיָדוֹ לְשַׁלֵּם
וַיְצַו עָלָיו אֲדֹנָיו כִּי יִמָּכֵר הוּא וְאִשְׁתּוֹ וּבָנָיו וְכָל־
26 אֲשֶׁר־לוֹ וְשַׁלֵּם יְשַׁלֵּם׃ וַיִּפֹּל הָעֶבֶד וַיִּשְׁתַּחוּ לוֹ לֵאמֹר
27 אֲדֹנִי הַאֲרֶךְ־נָא אַפְּךָ וְאֶת־כָּל־נִשְׁיִי אֲשַׁלֵּמָה׃ וַיִּכָּמְרוּ
רַחֲמֵי הָאָדוֹן עַל־הָעֶבֶד הַהוּא וַיְשַׁלְּחֵהוּ וְשָׁמוֹט לוֹ
28 חוֹבוֹ׃ וַיֵּצֵא הָעֶבֶד הַהוּא מִלְּפָנָיו וַיִּמְצָא אֶת אַחַד
הָעֲבָדִים אִישׁ עֲמִיתוֹ אֲשֶׁר נָשָׁה בוֹ מֵאָה כֶסֶף וַיִּתְפָּשׂ־
29 בּוֹ וַיְחַנְּקֵהוּ לֵאמֹר שַׁלֶּם־לִי אֵת אֲשֶׁר נָשִׁיתָ׃ וַיִּפֹּל
הָעֶבֶד אִישׁ עֲמִיתוֹ וַיִּתְחַנֶּן־לוֹ לֵאמֹר הַאֲרֶךְ־נָא
30 אַפְּךָ וַאֲשַׁלְּמָה־לָּךְ׃ וְלֹא אָבָה אַךְ הָלַךְ וַיִּתְּנֵהוּ אֶל־
31 הַמִּשְׁמָר עַד־אֲשֶׁר יְשַׁלֵּם אֶת־נִשְׁיוֹ׃ וְאֶחָיו הָעֲבָדִים
בִּרְאוֹתָם אֶת־אֲשֶׁר קָרָה הִתְעַצְּבוּ עַד־מְאֹד וַיָּבֹאוּ
32 וַיְסַפְּרוּ לַאֲדֹנֵיהֶם אֶת־כֹּל אֲשֶׁר קָרָה׃ אָז קָרָא לוֹ
אֲדֹנָיו וַיֹּאמֶר אֵלָיו עֶבֶד בְּלִיַּעַל אֶת־כָּל־הַחוֹב הַהוּא
33 שָׁמַטְתִּי לְךָ כַּאֲשֶׁר הִתְחַנַּנְתָּ לְפָנָי׃ הֲלֹא הָיָה גַם־עָלֶיךָ
לְרַחֵם עַל־הָעֶבֶד אָחִיךָ כַּאֲשֶׁר רִחַמְתִּי עָלֶיךָ אָנִי׃
ויחר

34 וַיִּחַר אַף אֲדֹנָיו וַיִּתְּנֵהוּ בְּיַד־נֹגְשִׂים עַד־כִּי־יְשַׁלֵּם אֶת־
35 כָּל־אֲשֶׁר נָשָׁה בוֹ׃ כָּכָה יַעֲשֶׂה לָכֶם גַּם־אָבִי בַּשָּׁמָיִם
אִם־לֹא תִסְלְחוּ בְּכָל־לְבַבְכֶם אִישׁ אִישׁ לְאָחִיו׃
יט וַיְהִי כַּאֲשֶׁר כִּלָּה יֵשׁוּעַ לְדַבֵּר אֵת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
וַיַּעֲבֹר מִן־הַגָּלִיל וַיָּבֹא גְּבוּל יְהוּדָה מֵעֵבֶר לַיַּרְדֵּן׃
2 וַהֲמוֹן עַם־רָב הָלְכוּ אַחֲרָיו וַיִּרְפָּאֵם שָׁם מֵחֳלָיָם׃
3 וַיִּגְּשׁוּ אֵלָיו מִן־הַפְּרוּשִׁים וַיְנַסּוּ אֹתוֹ לֵאמֹר הֲיֵשׁ
4 בְּיַד אִישׁ לְשַׁלַּח אֶת־אִשְׁתּוֹ עַל־כָּל־דָּבָר׃ וַיַּעַן
וַיֹּאמַר הֲלֹא קְרָאתֶם כִּי הָעֹשֶׂה מִקֶּדֶם זָכָר וּנְקֵבָה
5 עָשָׂה אֹתָם׃ וְאָמַר עַל־כֵּן יַעֲזָב־אִישׁ אֶת־אָבִיו וְאֶת־
6 אִמּוֹ וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ וְהָיוּ שְׁנֵיהֶם לְבָשָׂר אֶחָד׃ וְלָזֹאת
אֵפוֹא אֵינָם עוֹד שְׁנַיִם כִּי אִם־בָּשָׂר אֶחָד וְלָכֵן אֵת אֲשֶׁר
7 חִבֵּר אֱלֹהִים אַל־יַפְרֵד אָדָם׃ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו וְלָמָּה־זֶּה
8 צִוָּה מֹשֶׁה לָתֵת סֵפֶר כְּרִיתֻת וּלְשַׁלְּחָהּ׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם
בַּעֲבוּר קְשִׁי לְבַבְכֶם נָתַן לָכֶם מֹשֶׁה לְשַׁלַּח אֶת־נְשֵׁיכֶם
9 אֲבָל לֹא הָיָה כֵן מִקֶּדֶם׃ וַאֲנִי אֹמֵר לָכֶם אִישׁ אִישׁ
אֲשֶׁר יְשַׁלַּח אֶת־אִשְׁתּוֹ אִם לֹא עַל־דְּבַר זְנוּת וְנָשָׂא
לוֹ אַחֶרֶת נֹאֵף הוּא וְהַנֹּשֵׂא אֶת־הַגְּרוּשָׁה נֹאֵף הוּא׃
10 וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו תַּלְמִידָיו אִם דְּבַר אִישׁ וְאִשָּׁה כָּכָה הוּא
11 לֹא־טוֹב לָקַחַת אִשָּׁה׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם לֹא כָל־אִישׁ רַב־
כֹּחַ הוּא לִסְבֹּל הַדָּבָר הַזֶּה כִּי־אִם רַק אֵלֶּה אֲשֶׁר נִתַּן
12 לָהֶם׃ כִּי יֵשׁ סָרִיסִים אֲשֶׁר נוֹלְדוּ כֵן מֵרֶחֶם אִמָּם וְיֵשׁ
אֲשֶׁר נַעֲשׂוּ סָרִיסִים בִּידֵי אָדָם וְיֵשׁ אֲשֶׁר מִנַּפְשָׁם נִהְיוּ
לְסָרִיסִים לְמַעַן מַלְכוּת הַשָּׁמָיִם מִי אֲשֶׁר כֹּחוֹ רַב לוֹ
לִסְבֹּל יִסְבֹּל׃
13 אָז הוּבְאוּ יְלָדִים לְפָנָיו לְבַעֲבוּר יָשִׂים אֶת־יָדָיו
14 עֲלֵיהֶם וְיִתְפַּלֵּל בַּעֲדָם וַיִּגְעֲרוּ־בָם הַתַּלְמִידִים׃ וַיֹּאמֶר

---

v. 5 וכן במרקוס י׳ ח׳, נ״א והיו לבשר אחד, עיין בראשית ב׳ כ״ד.

v. 9 בס״א לא נמצא כאן וְהַנֹּשֵׂא אֶת־הַגְּרוּשָׁה נֹאֵף הוּא.

יֵשׁוּעַ אֲלֵיהֶם הַנִּיחוּ לַיְלָדִים וְאַל־תִּכְלְאוּ אֹתָם מִבֹּא
15 אֵלָי כִּי מֵאֵלֶּה מַלְכוּת הַשָּׁמָיִם׃ וַיָּשֶׂם אֶת־יָדָיו עֲלֵיהֶם
וַיִּפֶן וַיֵּלַךְ׃
16 וְהִנֵּה־אִישׁ נִגַּשׁ אֵלָיו וַיֹּאמַר מוֹרִי* אֵי־זֶה הַטּוֹב אֶעֱשֶׂה
17 לָרֶשֶׁת חַיֵּי עוֹלָם׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו לָמָּה־זֶּה תִּשְׁאָלֵנִי*
עַל־הַטּוֹב* אֵין־טוֹב כִּי אִם־אֶחָד הוּא הָאֱלֹהִים וְאִם־
18 נִכְסַפְתָּ לָבֹא אֶל־הַחַיִּים שְׁמֹר אֶת הַמִּצְוֹת׃ וַיֹּאמֶר
אֵלָיו אֵי־זֹה הֵנָּה וַיַּעַן יֵשׁוּעַ לֹא תִּרְצָח לֹא תִּנְאָף
19 לֹא תִּגְנֹב לֹא־תַעֲנֶה* עֵד שָׁקֶר׃ כַּבֵּד אֶת־אָבִיךָ
20 וְאֶת־אִמֶּךָ וְאָהַבְתָּ לְרֵעֲךָ כָּמוֹךָ׃ וַיֹּאמֶר הַנַּעַר אֵלָיו
21 כָּל־אֵלֶּה שָׁמַרְתִּי וּמַה־יֶּחְסַר לִי עוֹד׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו
יֵשׁוּעַ אִם־חָפַצְתָּ לִהְיוֹת תָּמִים לֵךְ וּמְכֹר אֶת־כָּל־
אֲשֶׁר־לְךָ וְתֵן לַעֲנִיִּים וְהָיָה לְךָ אוֹצָר בַּשָּׁמָיִם וּבֹא וְלֵךְ
22 אַחֲרָי׃ וְהַנַּעַר כְּשָׁמְעוֹ הַדָּבָר הַזֶּה הִתְעַצֵּב אֶל־לִבּוֹ
וַיֵּלֶךְ־לוֹ כִּי־נְכָסִים רַבִּים הָיוּ לוֹ׃
23 וַיֹּאמֶר יֵשׁוּעַ אֶל־תַּלְמִידָיו אָמְנָם אֲנִי אֹמֵר לָכֶם מַה־
24 קָּשֶׁה לְאִישׁ עָשִׁיר לָבֹא אֶל־מַלְכוּת הַשָּׁמָיִם׃ וְעוֹד
אֲנִי אֹמֵר לָכֶם כִּי־נָקֵל לַגָּמָל לַעֲבֹר דֶּרֶךְ חֻר הַמַּחַט
25 מִבֹּא עָשִׁיר אֶל־מַלְכוּת הָאֱלֹהִים׃ וְתַלְמִידָיו שָׁמְעוּ
26 וַיִּשְׁתּוֹמְמוּ עַד־מְאֹד לֵאמֹר מִי אֵפוֹא יוּכַל לְהִוָּשֵׁעַ׃ וַיַּבֶּט־
בָּם יֵשׁוּעַ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם מִבְּנֵי־אָדָם יִפָּלֵא הַדָּבָר הַזֶּה
27 אַךְ מֵאֱלֹהִים לֹא יִפָּלֵא כָּל־דָּבָר׃ וַיַּעַן פֶּטְרוֹס וַיֹּאמֶר
אֵלָיו הִנֵּה אֲנַחְנוּ עָזַבְנוּ אֶת־כֹּל וַנֵּלֶךְ אַחֲרֶיךָ וּמָה
28 אֵפוֹא יִהְיֶה־לָּנוּ׃ וַיֹּאמֶר יֵשׁוּעַ אֲלֵיהֶם אָמְנָם אֲנִי אֹמֵר
לָכֶם כִּי אַתֶּם הַהֹלְכִים אַחֲרַי כַּאֲשֶׁר יֵשֵׁב בֶּן־הָאָדָם
עַל־כִּסֵּא כְבוֹדוֹ בְּהִתְחַדֵּשׁ הַבְּרִיאָה גַּם־אַתֶּם תֵּשְׁבוּ
אָז עַל־שְׁנֵים עָשָׂר כִּסְאוֹת לִשְׁפֹּט אֶת־שְׁנֵים עָשָׂר

---

v. 16 ס״א מוֹרִי הַטּוֹב. v. 17 ס״א קָרָאתָ לִּי טוֹב אֵין טוֹב וגו׳. v. 18 וכן במרקוס י׳ י״ט, לוקס י״ח כ׳, נ״א לא תענה בְרֵעֲךָ עד שקר, עיין שמות כ׳ י״ג, דברים ה׳ י״ז.

29 שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְכָל־אִישׁ אֲשֶׁר יַעֲזֹב בָּתִּים אוֹ אַחִים
אוֹ אֲחָיוֹת אוֹ אָב אוֹ אֵם אוֹ בָנִים אוֹ שָׂדוֹת לְמַעַן
30 שְׁמִי יִמְצָא מֵאָה שְׁעָרִים וְחַיֵּי עוֹלָם יִירָשׁ׃ וְרַבִּים הֵם
הָרִאשֹׁנִים אֲשֶׁר יִהְיוּ אַחֲרֹנִים וְהָאַחֲרֹנִים רִאשֹׁנִים׃
כ כִּי דָמְתָה מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם לְבַעַל־הַבַּיִת אֲשֶׁר הִשְׁכִּים
2 וַיֵּצֵא בַבֹּקֶר וַיִּשְׂכֹּר פֹּעֲלִים לְכַרְמוֹ׃ וּשְׂכַר הַפֹּעֲלִים
3 נָקַב שֶׁקֶל לַיּוֹם וַיִּשְׁלַח אֹתָם אֶל־הַכָּרֶם׃ וַיֵּצֵא בַּשָּׁעָה
הַשְּׁלִישִׁית וַיַּרְא אֲנָשִׁים אֲחֵרִים עֹמְדִים בִּבְלִי מְלָאכָה
4 בַּשּׁוּק׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם לְכוּ אֶל־כַּרְמִי גַּם־אַתֶּם וְדֵי
5 שְׂכַרְכֶם אֶתֵּן לָכֶם כַּמִּשְׁפָּט וַיֵּלֵכוּ׃ וַיּוֹסֶף וַיֵּצֵא בַּשָּׁעָה
6 הַשִּׁשִּׁית וְהַתְּשִׁיעִית וַיַּעַשׂ כְּמוֹ־כֵן׃ וּבַשָּׁעָה הָעַשְׁתֵּי
עֶשְׂרֵה יָצָא וַיִּמְצָא אֲחֵרִים עֹמְדִים וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם
7 מַדּוּעַ תַּעַמְדוּ פֹּה כָּל־הַיּוֹם׃ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו כִּי
לֹא־שָׂכַר אֹתָנוּ אִישׁ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם לְכוּ אֶל־כַּרְמִי
8 גַּם־אַתֶּם׃ וַיְהִי לִפְנוֹת עֶרֶב וַיֹּאמֶר אֲדוֹן הַכֶּרֶם אֶל־
פְּקִידוֹ קְרָא אֶת־הַפֹּעֲלִים וְתֵן לָהֶם שְׂכָרָם הָחֵל מִן־
9 הָאַחֲרֹנִים עַד־הָרִאשֹׁנִים׃ וַיָּבֹאוּ הַנִּשְׂכָּרִים בַּשָּׁעָה
10 עַשְׁתֵּי עֶשְׂרֵה וַיִּקְחוּ שֶׁקֶל לְאִישׁ אִישׁ׃ וְהָרִאשֹׁנִים
בָּאוּ וַיֹּאמְרוּ בְלִבָּם כִּי יַשִּׂיגוּ יוֹתֵר אַךְ גַּם־הֵמָּה הִשִּׂיגוּ
11 רַק שֶׁקֶל אֶחָד לָאִישׁ׃ וַיִּקְחוּ וַיִּלֹּנוּ עַל־בַּעַל הַבָּיִת
12 לֵאמֹר׃ הָאַחֲרֹנִים הָאֵלֶּה עָבְדוּ שָׁעָה אַחַת וַתְּשַׁוֶּה
אֹתָם כָּמֹנוּ אֲשֶׁר הָיִינוּ כָּל־הַיּוֹם לָשֵׂאת סֵבֶל וְהַחֹרֶב
13 אֲכָלָנוּ׃ וַיַּעַן וַיֹּאמֶר לְאֶחָד מֵהֶם רֵעִי לֹא עֲשַׁקְתִּיךָ
14 הֲלֹא שֶׁקֶל נָקַבְתָּ לִּי שְׂכָרֶךָ׃ קַח אֵת אֲשֶׁר־לְךָ וָלֵךְ
15 וַאֲנִי עִם־לִבִּי לָתֵת לָזֶה הָאַחֲרוֹן כָּמוֹךָ׃ הַאֵין נָכוֹן
לִי לַעֲשׂוֹת בְּשֶׁלִּי כַּאֲשֶׁר עִם־לְבָבִי אוֹ הַאִם רָעָה
16 עֵינְךָ כַּאֲשֶׁר טוֹב אָנֹכִי׃ כָּכָה יִהְיוּ הָאַחֲרֹנִים רִאשֹׁנִים
וְהָרִאשֹׁנִים אַחֲרֹנִים׃

---

v. 29 ס"א אם או אִשָּׁה או בנים וגו׳, עיין לוקס י"ח כ"ט.

ויהי

17 וַיְהִי כַּעֲלוֹת יֵשׁוּעַ יְרוּשָׁלַיְמָה וַיִּקַּח אֶת־שְׁנֵים עָשָׂר
18 הַתַּלְמִידִים לְבַדָּם וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם בַּדָּרֶךְ׃ הִנֵּה אֲנַחְנוּ
עֹלִים יְרוּשָׁלַיְמָה וּבֶן־הָאָדָם יִסָּגֵר בִּידֵי רָאשֵׁי הַכֹּהֲנִים
19 וְהַסֹּפְרִים וְהִרְשִׁיעוּ אֹתוֹ לָמוּת׃ וְהִסְגִּירוּ אֹתוֹ לַגּוֹיִם
לְהִתְעַלֶּל־בּוֹ לְיַסְּרוֹ בַשּׁוֹטִים וְלִצְלֹב אֹתוֹ וּבַיּוֹם
הַשְּׁלִישִׁי יָקוּם׃
20 אָז נִגְּשָׁה אֵלָיו אֵם בְּנֵי זַבְדִּי עִם־בָּנֶיהָ לְהִשְׁתַּחֲוֹת לוֹ
21 וּלְבַקֵּשׁ מִיָּדוֹ דָּבָר׃ וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ מַה־בַּקָּשָׁתֵךְ וַתֹּאמֶר
אֵלָיו צַו־נָא וּשְׁנֵי בָנַי אֵלֶּה יֵשְׁבוּ אֶחָד לִימִינְךָ וְאֶחָד
22 לִשְׂמֹאלְךָ בְּמַלְכוּתֶךָ׃ וַיַּעַן יֵשׁוּעַ וַיֹּאמַר לֹא יְדַעְתֶּם אֵת
אֲשֶׁר תִּשְׁאָלוּן הֲתוּכְלוּ לִשְׁתּוֹת אֶת־הַכּוֹס אֲשֶׁר אֲנִי
23 אֶשְׁתֶּה וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו נוּכָל׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם כּוֹסִי שָׁתֹה
תִשְׁתּוּ אֲבָל לָשֶׁבֶת לִימִינִי וְלִשְׂמֹאלִי אֵין בְּיָדִי לָתֵת כִּי
24 אִם לַאֲשֶׁר יֻעַד אֹתָם אָבִי׃ וְהָעֲשָׂרָה בְּשָׁמְעָם כָּזֹאת
25 חָרָה אַפָּם בִּשְׁנֵי הָאַחִים׃ וַיִּקְרָא יֵשׁוּעַ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם הֵן
יְדַעְתֶּם כִּי־הַמֹּשְׁלִים בַּגּוֹיִם יִמְשְׁלוּ בָם כְּשָׂרִים בַּעֲבָדִים
26 וּגְדוֹלֵיהֶם שֹׁלְטִים עֲלֵיהֶם׃ וְלֹא יִהְיֶה כֵן בְּקִרְבְּכֶם
כִּי אִם מִי־הֶחָפֵץ לִהְיוֹת גָּדוֹל בָּכֶם יִהְיֶה לָכֶם לִמְשָׁרֵת׃
27 וּמִי־מִכֶּם הֶחָפֵץ לִהְיוֹת לְרֹאשׁ יִהְיֶה לָכֶם לְעָבֶד׃
28 כַּאֲשֶׁר גַּם בֶּן־הָאָדָם לֹא בָא לְמַעַן יְשָׁרְתֻהוּ אֲחֵרִים כִּי
אִם־לְשָׁרֵת הוּא וְלָתֵת אֶת־נַפְשׁוֹ כֹּפֶר בְּעַד רַבִּים׃
29 30 וַיֵּצְאוּ מִירִיחוֹ וַהֲמוֹן עַם־רָב הֹלְכִים אַחֲרָיו׃ וְהִנֵּה שְׁנֵי־
עִוְרִים יָשְׁבוּ עַל־הַדָּרֶךְ וּבְשָׁמְעָם כִּי יֵשׁוּעַ עֹבֵר שָׁם
31 וַיִּצְעֲקוּ לֵאמֹר הוֹשִׁיעָה־נָּא אֲדֹנֵינוּ בֶּן־דָּוִד׃ וַיִּגְעַר־
בָּם הָעָם לְהַחֲשׁוֹתָם וְהֵם הוֹסִיפוּ לִקְרֹא וְלֵאמֹר
32 הוֹשִׁיעָה־נָּא אֲדֹנֵינוּ בֶּן־דָּוִד׃ וַיַּעֲמֹד יֵשׁוּעַ וַיִּקְרָא
33 אֲלֵיהֶם וַיֹּאמַר מַה־תְּבַקְשׁוּן וְאֶעֱשֶׂה לָכֶם׃ וַיֹּאמְרוּ
34 אֵלָיו אֲדֹנֵינוּ כִּי תִפָּקַחְנָה עֵינֵינוּ׃ וַיִּכָּמְרוּ רַחֲמֵי יֵשׁוּעַ
עֲלֵיהֶם וַיִּגַּע בְּעֵינֵיהֶם וְעַד־מְהֵרָה הוּשַׁב לָהֶם אוֹר
עֵינֵיהֶם וַיֵּלְכוּ אַחֲרָיו׃

ויהי

כא וַיְהִי כַּאֲשֶׁר בָּאוּ מִקָּרוֹב לִירוּשָׁלַיִם אֶל־בֵּית־פַּגֵּי
אֶל־הַר הַזֵּיתִים וַיִּשְׁלַח יֵשׁוּעַ שְׁנַיִם מִתַּלְמִידָיו׃
2 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם לְכוּ אֶל־הַכְּפָר אֲשֶׁר מִנֶּגֶד וּמְצָאתֶם
שָׁם אָתוֹן אֲסוּרָה וְעַיִר אֶצְלָהּ הַתִּירוּם וַהֲבִיאוּם אֵלָי׃
3 וְכִי־יֹאמַר אִישׁ אֲלֵיכֶם דָּבָר וַאֲמַרְתֶּם הָאָדוֹן יֶשׁ־לוֹ
4 חֵפֶץ בָּם וְעַד מְהֵרָה יְשַׁלְּחֵם׃ וְזֶה הָיָה לְמַלֹּאת אֵת
אֲשֶׁר נֶאֱמַר בְּיַד־הַנָּבִיא לֵאמֹר׃

5 אִמְרוּ* לְבַת־צִיּוֹן
הִנֵּה מַלְכֵּךְ יָבוֹא לָךְ
עָנִי וְרֹכֵב עַל־חֲמוֹר וְעַל־עַיִר בֶּן־אֲתֹנוֹת׃

6 וַיֵּלְכוּ הַתַּלְמִידִים וַיַּעֲשׂוּ כַּאֲשֶׁר צִוָּה אֹתָם יֵשׁוּעַ׃
7 וַיָּבִיאוּ אֶת־הָאָתוֹן וְאֶת־הָעַיִר וַיָּשִׂימוּ עַל־גַּבָּם אֶת־
8 בִּגְדֵיהֶם וְהוּא יָשַׁב עֲלֵיהֶם׃ וְרַבִּים מִן־הָעָם פָּרְשׂוּ
אֶת־בִּגְדֵיהֶם עַל־פְּנֵי הַדָּרֶךְ וְיֵשׁ מֵהֶם אֲשֶׁר כָּרְתוּ
9 זְמֹרוֹת מִן־הָעֵצִים וַיִּשְׁטְחוּ אֹתָן שָׁמָּה׃ וַהֲמוֹן הָעָם
הַהֹלֵךְ מִלְּפָנָיו וּמֵאַחֲרָיו עָנוּ לֵאמֹר הוֹשַׁע־נָא לְבֶן־דָּוִד
10 בָּרוּךְ הַבָּא בְּשֵׁם יְהוָֹה הוֹשַׁע־נָא בִּשְׁמֵי מָרוֹם׃ וּבְבֹאוֹ
11 יְרוּשָׁלַיִם וַתֵּהוֹם כָּל־הָעִיר לֵאמֹר מִי הוּא זֶה׃ וַיֹּאמְרוּ
הֲמוֹן הָעָם זֶה הוּא הַנָּבִיא יֵשׁוּעַ מִנְּצֶרֶת אֲשֶׁר
בַּגָּלִיל׃
12 וַיָּבֹא יֵשׁוּעַ מִקְדַּשׁ* הָאֱלֹהִים וַיְגָרֶשׁ מִשָּׁם כָּל־הַמּוֹכְרִים
וְהַקּוֹנִים בַּמִּקְדָּשׁ וַיַּהֲפֹךְ אֶת־שֻׁלְחֲנוֹת מַחֲלִיפֵי הַכֶּסֶף
13 וְאֶת־מוֹשְׁבוֹת מֹכְרֵי הַיּוֹנִים׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם הֵן כָּתוּב
כִּי בֵיתִי בֵּית־תְּפִלָּה יִקָּרֵא וְאַתֶּם עֲשִׂיתֶם אֹתוֹ לִמְעָרַת
14 פָּרִצִים׃ וַיִּגְּשׁוּ אֵלָיו עִוְרִים וּפִסְחִים בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ
15 וַיִּרְפָּאֵם׃ וַיִּרְאוּ רָאשֵׁי הַכֹּהֲנִים וְהַסּוֹפְרִים אֶת הַנִּפְלָאוֹת
אֲשֶׁר עָשָׂה וְאֵת הַיְלָדִים קֹרְאִים וְעֹנִים בַּמִּקְדָּשׁ הוֹשַׁע־

---

v. 5 נ"א גִּילִי מְאֹד בַּת־צִיּוֹן, עיין זכריה ט' ט', ועיין יוחנן י"ב ט"ו.
v. 12 בס"א אֶל־הַמִּקְדָּשׁ ויגרש.

נָא לְבֶן־דָּוִד וַיִּחַר לָהֶם׃ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו הֲכִי שָׁמַעְתָּ 16
מָה אֵלֶּה אֹמְרִים וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם יֵשׁוּעַ הֵן הֲלֹא קְרָאתֶם
מִפִּי עוֹלְלִים וְיוֹנְקִים יִסַּדְתָּ עֹז׃ וַיַּעַזְבֵם וַיֵּצֵא אֶל־ 17
מִחוּץ לָעִיר אֶל־בֵּית־עַנְיָה וַיָּלֶן שָׁם׃
וַיָּשָׁב הָעִירָה בַּבֹּקֶר וְהוּא רָעֵב׃ וַיַּרְא תְּאֵנָה אַחַת בַּדֶּרֶךְ 18 19
וַיִּקְרַב אֵלֶיהָ וְלֹא־מָצָא בָהּ מְאוּמָה זוּלָתִי עָלִים
לְבַדָּם וַיֹּאמֶר לָהּ לֹא־תַעֲשִׂי עוֹד פְּרִי מֵעַתָּה וְעַד־
עוֹלָם וַתִּיבַשׁ הַתְּאֵנָה פִּתְאֹם׃ וְהַתַּלְמִידִים רָאוּ 20
וַיִּתְמְהוּ לֵאמֹר אֵיךְ יָבְשָׁה הַתְּאֵנָה פִּתְאֹם׃ וַיַּעַן 21
יֵשׁוּעַ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם אָמֵן אֲנִי אֹמֵר לָכֶם אִם־יֵשׁ
בָּכֶם אֱמוּנָה וְאֵינְכֶם פֹּסְחִים עַל־שְׁתֵּי הַסְּעִפִּים לֹא
לְבַד כַּמַּעֲשֶׂה הַזֶּה אֲשֶׁר נַעֲשָׂה לַתְּאֵנָה תַּעֲשׂוּ כִּי
אִם־גַּם תֹּאמְרוּ לָהָר הַזֶּה הִנָּשֵׂא וְהִתְנַפֵּל אֶל־תּוֹךְ
הַיָּם וִיהִי כֵן׃ וְכָל־דָּבָר אֲשֶׁר תִּשְׁאֲלוּ בִתְפִלָּה אִם 22
רַק בֶּאֱמוּנָה שְׁאֶלְתְּכֶם יִנָּתֵן לָכֶם׃
וַיָּבֹא אֶל־הַמִּקְדָּשׁ וַיִּגְּשׁוּ אֵלָיו רָאשֵׁי הַכֹּהֲנִים וְזִקְנֵי הָעָם 23
בְּעוֹדוֹ מְלַמֵּד לָעָם וַיֹּאמְרוּ בְּאֵיזֶה רִשְׁיוֹן אַתָּה עֹשֶׂה אֵלֶּה
וּמִי־נָתַן לְךָ הָרִשְׁיוֹן הַזֶּה׃ וַיַּעַן יֵשׁוּעַ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם 24
אֶשְׁאַל מִכֶּם גַּם־אָנֹכִי שְׁאֵלָה אַחַת וְאִם־תַּגִּידוּ לִי גַּם־
אָנֹכִי אַגִּיד לָכֶם בְּאֵיזֶה רִשְׁיוֹן אֲנִי עֹשֶׂה אֵלֶּה׃ טְבִילַת 25
יוֹחָנָן מִפִּי־מִי הָיְתָה מִצְוָתָהּ מִן־הַשָּׁמַיִם אוֹ מִבְּנֵי־
אָדָם וַיִּהְיוּ הֵם שֹׁקְלִים בְּדַעְתָּם לֵאמֹר אִם נֹאמַר מִן־
הַשָּׁמַיִם יֹאמַר לָנוּ וּמַדּוּעַ לֹא הֶאֱמַנְתֶּם לוֹ׃ וְאִם 26
נֹאמַר מִבְּנֵי אָדָם יְרֵאִים אֲנַחְנוּ אֶת־הֲמוֹן הָעָם כִּי־כֻלָּם
חֹשְׁבוּ אֶת־יוֹחָנָן לְנָבִיא׃ וַיַּעֲנוּ אֶת־יֵשׁוּעַ וַיֹּאמְרוּ לֹא 27
יָדָעְנוּ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם גַּם־אֲנִי לֹא אַגִּיד לָכֶם בְּאֵיזֶה רִשְׁיוֹן
אֲנִי עֹשֶׂה אֵלֶּה׃ אֲבָל מַה־יֵּחָשֵׁב לִבְּכֶם אִישׁ הָיָה וְלוֹ 28
שְׁנֵי בָנִים וַיָּבֹא אֶל־הָאֶחָד וַיֹּאמֶר לְכָה־בְּנִי וַעֲבֹד
הַיּוֹם אֶת־כַּרְמִי׃ וַיַּעַן וַיֹּאמֶר לֹא חָפַצְתִּי וְאַחֲרֵי־כֵן 29
נֶהְפַּךְ עָלָיו לִבּוֹ וַיֵּלַךְ׃ וַיָּבֹא אֶל־הַשֵּׁנִי וַיְדַבֵּר כַּדָּבָר 30
הזה

31 הַזֶּה וַיַּעַן וַיֹּאמַר הִנְנִי אֲדֹנִי וְלֹא הָלָךְ׃ מִי מִשְּׁנֵיהֶם
מִלֵּא אַחַר רְצוֹן אָבִיו וַיֹּאמְרוּ הָרִאשׁוֹן וַיֹּאמֶר עֲלֵיהֶם
יֵשׁוּעַ אָמְנָם אֲנִי אֹמֵר לָכֶם כִּי הַמּוֹכְסִים וְהַזֹּנוֹת
32 יַקְדִּימוּ לָבֹא לְמַלְכוּת הָאֱלֹהִים מִכֶּם׃ כִּי יוֹחָנָן בָּא
אֲלֵיכֶם בְּדֶרֶךְ צְדָקָה וְלֹא הֶאֱמַנְתֶּם לוֹ וְהַמּוֹכְסִים
וְהַזֹּנוֹת הֶאֱמִינוּ לוֹ וְאַתֶּם רְאִיתֶם כָּל־זֹאת וְלֹא
הֲשִׁיבֹתֶם אֶל־לִבְּכֶם לְהַאֲמִין לוֹ׃
33 שִׁמְעוּ מָשָׁל אַחֵר אִישׁ הָיָה בַּעַל־בַּיִת אֲשֶׁר נָטַע
כֶּרֶם וַיְעַזְּקֵהוּ מִסָּבִיב וַיֶּקֶב חָצַב בּוֹ וַיִּבֶן מִגְדָּל
בְּתוֹכוֹ וְנָתַן אֹתוֹ לַנֹּטְרִים וְהָלַךְ מִחוּץ לָאָרֶץ׃
34 כְּבֹא עֵת הַבָּצִיר שָׁלַח אֶת־עֲבָדָיו אֶל־הַנֹּטְרִים
35 לְהָבִיא אֶת־פִּרְיוֹ׃ וַיִּתְפְּשׂוּ הַנֹּטְרִים בַּעֲבָדָיו וַיַּכּוּ אֶת־
36 אֶחָד מֵהֶם וְאֶת־אַחֵר הָרְגוּ וְאֶת־אַחֵר סִקֵּלוּ׃ וַיּוֹסֶף
וַיִּשְׁלַח עֲבָדִים אֲחֵרִים רַבִּים מִן־הָרִאשֹׁנִים וְגַם־לָהֶם
37 עָשׂוּ כֵן׃ וְאַחֲרֵי־כֵן שָׁלַח אֲלֵיהֶם אֶת־בְּנוֹ כִּי אָמַר
38 אֶת־בְּנִי יִירָאוּ׃ וְהַנֹּטְרִים כִּרְאוֹתָם אֶת־הַבֵּן וַיֹּאמְרוּ
אִישׁ אֶל־אָחִיו הִנֵּה הַיּוֹרֵשׁ לְכוּ וְנַהַרְגֵהוּ וְנִירַשׁ לָנוּ
39 אֶת־יְרֻשָּׁתוֹ׃ וַיִּתְפְּשׂוּ בוֹ וַיַּשְׁלִיכֻהוּ אֶל־מִחוּץ לַכֶּרֶם
40 וַיַּהַרְגֻהוּ׃ וְעַתָּה כְּבֹא בַּעַל הַכֶּרֶם מַה־יַּעֲשֶׂה לַנֹּטְרִים
41 הָהֵם׃ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו הַשְׁמֵד יַשְׁמִיד אֶת־בְּנֵי הַבְּלִיַּעַל
הָאֵלֶּה וְנָתַן כַּרְמוֹ לְנֹטְרִים אֲחֵרִים אֲשֶׁר יִתְּנוּ לוֹ אֶת־
42 פִּרְיוֹ בְּעִתּוֹ׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם יֵשׁוּעַ הֲלֹא קְרָאתֶם
בַּכְּתוּבִים

אֶבֶן מָאֲסוּ הַבּוֹנִים
הָיְתָה לְרֹאשׁ פִּנָּה
מֵאֵת יְהוָה הָיְתָה זֹּאת
הִיא נִפְלָאת בְּעֵינֵינוּ׃

43 עַל־כֵּן אֲנִי אֹמֵר לָכֶם כִּי תוּסַר מַלְכוּת הָאֱלֹהִים מִכֶּם
44 וְתִנָּתֵן לְגוֹי אֲשֶׁר יִתֵּן אֶת־פִּרְיָהּ׃ וְהַנֹּפֵל עַל־הָאֶבֶן

v. 44 בס"א לא נמצא כאן פסוק מ"ד.

הַזֹּאת יִתְפּוֹרָר וְכָל־מִי אֲשֶׁר תִּפֹּל עָלָיו תְּדַכְּאֶנּוּ
45 לֶעָפָר׃ וְרָאשֵׁי הַכֹּהֲנִים וְהַפְּרוּשִׁים בְּשָׁמְעָם אֶת־
46 מְשָׁלָיו יָדְעוּ כִּי עֲלֵיהֶם דִּבֵּר׃ וַיְבַקְשׁוּ לְתָפְשׂוֹ אַךְ
יָרְאוּ מִפְּנֵי הֲמוֹן הָעָם כִּי חָשְׁבוּ אֹתוֹ לְנָבִיא׃

כב 2 וַיַּעַן יֵשׁוּעַ עוֹד וַיִּשָּׂא לָהֶם מְשָׁלוֹ לֵאמֹר׃ דָּמְתָה
3 מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם לְמֶלֶךְ אֲשֶׁר הֵכִין חֲתֻנָּה לִבְנוֹ׃ וַיִּשְׁלַח
אֶת־מְשָׁרְתָיו לִקְרֹא אֶת־הַקְּרֻאִים אֶל־הַמִּשְׁתֶּה וְלֹא
4 אָבוּ לָבֹא׃ וַיֹּסֶף וַיִּשְׁלַח מְשָׁרְתִים אֲחֵרִים לֵאמֹר הַגִּידוּ
לַקְּרֻאִים הִנֵּה הֲכִינֹתִי הַכֵּרָה הַבָּקָר וְהַמְּרִיאִים
טְבוּחִים וְהַכֹּל עָרוּךְ בֹּאוּ־נָא אֶל־מִשְׁתֵּה הַחֲתֻנָּה׃
5 וְהֵם לֹא־שָׁתוּ לִבָּם גַּם־לָזֹאת וַיֵּלְכוּ לָהֶם אִישׁ אֶל־
6 שָׂדֵהוּ וְאִישׁ אֶל־מִסְחָרוֹ׃ וְהַנִּשְׁאָרִים מֵהֶם תָּפְשׂוּ
7 בִמְשָׁרְתָיו וַיָּזִידוּ עֲלֵיהֶם וַיַּהַרְגוּם׃ וַיִּתְעַבֵּר הַמֶּלֶךְ
וַיִּשְׁלַח אֶת־צְבָאָיו וַיַּשְׁמֵד אֶת־הַמְרַצְּחִים הָאֵלֶּה
8 וְאֶת־עִירָם שִׁלַּח בָּאֵשׁ׃ אָז אָמַר אֶל־מְשָׁרְתָיו מִשְׁתֵּה־
9 הַחֲתֻנָּה עָרוּךְ וְהַקְּרֻאִים לֹא־נִמְצְאוּ כֵן׃ לָכֵן לְכוּ־נָא
אֶל־פֶּתַח עֵינַיִם בְּרֹאשׁ נְתִיבוֹת וְכָל־אִישׁ אֲשֶׁר
10 תִּמְצְאוּ קִרְאוּ אֹתוֹ אֶל־הַמִּשְׁתֶּה׃ וַיֵּצְאוּ הַמְשָׁרְתִים
הָהֵם אֶל־הַנְּתִיבוֹת וַיַּאַסְפוּ מִכֹּל אֲשֶׁר מָצְאוּ גַּם־
רָעִים וְגַם־טוֹבִים וַיִּמָּלֵא בֵּית־הַחֲתֻנָּה אֶת־הַקְּרֻאִים׃
11 וַיְהִי כְּבוֹא הַמֶּלֶךְ לִרְאוֹת אֶת־הַבָּאִים וַיַּרְא אִישׁ מֵהֶם
12 אֲשֶׁר אֵינֶנּוּ מְלֻבָּשׁ לְבוּשׁ הַחֲתֻנָּה׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו רֵעִי
אֵיךְ בָּאתָ הֲלֹם בִּלְתִּי מְלֻבָּשׁ לְבוּשׁ הַחֲתֻנָּה וַיְהִי
13 כְּמַחֲרִישׁ׃ וַיְצַו הַמֶּלֶךְ אֶת־מְשָׁרְתָיו לֵאמֹר אִסְרוּ
אֹתוֹ יָדָיו וְרַגְלָיו וְהַשְׁלִיכֻהוּ אֶל־מְקוֹם אֹפֶל וְצַלְמָוֶת
14 שָׁם יִהְיֶה בְכִי וַחֲרֹק שִׁנָּיִם׃ כִּי רַבִּים הֵם הַנִּקְרָאִים
וְהַנִּבְחָרִים מְעַטִּים׃

15 אָז הָלְכוּ הַפְּרוּשִׁים וַיִּוָּעֲצוּ יַחְדָּו אֵיךְ יְנַקְּשֻׁהוּ בִּדְבָרָיו׃
16 וַיִּשְׁלְחוּ אֵלָיו אֶת־תַּלְמִידֵיהֶם עִם־אַנְשֵׁי הוֹרְדוֹס לֵאמֹר
מוֹרֵנוּ יָדַעְנוּ כִּי־אִישׁ נֶאֱמָן אַתָּה וְאֶת־דֶּרֶךְ אֱלֹהִים תּוֹרֶה
במישרים

בְּמֵישָׁרִים לֹא תָגוּר מִפְּנֵי־אִישׁ כִּי לֹא תִשָּׂא פְּנֵי־גָבֶר׃
17 לָכֵן הַגֶּד־לָנוּ מַה־יֶּהְגֶּה לִבֶּךָ הֲנָכוֹן הוּא לָתֵת מַס לַקֵּיסַר
18 אִם־אָיִן׃ וְיֵשׁוּעַ יָדַע אֶת־מְזִמָּתָם וַיֹּאמַר חֲנֵפִים לָמָּה־
19 זֶּה תְּנַסּוּנִי׃ הַרְאוּנִי אֶת־כֶּסֶף הַמָּס וַיָּבִיאוּ אֵלָיו אֶת־
20 הַכָּסֶף׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם לְמִי הַתְּמוּנָה וְהַכְּתֹבֶת הָהֵנָּה׃
21 וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו לַקֵּיסָר וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם עַל־כֵּן הָבוּ לַקֵּיסַר
אֵת אֲשֶׁר לַקֵּיסַר וְלֵאלֹהִים אֵת אֲשֶׁר לֵאלֹהִים׃
22 וַיִּשְׁמְעוּ וַיִּשְׁתָּאוּ וַיַּעַזְבוּ אֹתוֹ וַיֵּלְכוּ לָהֶם׃
23 בַּיּוֹם הַהוּא נִגְּשׁוּ אֵלָיו צַדּוּקִים הָאֹמְרִים כִּי אֵין תְּקוּמָה
24 לַמֵּתִים וַיִּשְׁאָלֻהוּ לֵאמֹר׃ מוֹרֵנוּ הִנֵּה מֹשֶׁה אָמַר אִישׁ
כִּי־יָמוּת וּבָנִים אֵין־לוֹ וְיִבֵּם אָחִיו אֶת־אִשְׁתּוֹ
25 וְהֵקִים זֶרַע עַל־שֵׁם אָחִיו׃ וְאִתָּנוּ הָיוּ שִׁבְעָה אַחִים
הָרִאשׁוֹן לָקַח לוֹ אִשָּׁה וַיָּמָת וְזֶרַע לֹא הִשְׁאִיר אַחֲרָיו
26 וַיַּעֲזֹב אֶת־אִשְׁתּוֹ לְאָחִיו׃ וּכְמוֹ־כֵן גַּם־הַשֵּׁנִי וְגַם־
27 הַשְּׁלִישִׁי עַד הַשְּׁבִיעִי׃ וְאַחֲרֵי כֻלָּם מֵתָה הָאִשָּׁה׃
28 וְעַתָּה לְמִי מִן־הַשִּׁבְעָה תִּהְיֶה לְאִשָּׁה בַּתְּקוּמָה אַחֲרֵי
29 אֲשֶׁר הָיְתָה אֵשֶׁת כֻּלָּם׃ וַיַּעַן יֵשׁוּעַ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם
שְׁגִיתֶם כִּי לֹא יְדַעְתֶּם אֶת־הַתּוֹרָה וְלֹא אֶת־גְּבוּרַת
30 הָאֱלֹהִים׃ כִּי בַּתְּקוּמָה לֹא יִבְעֲלוּ וְלֹא תִבָּעַלְנָה כִּי
31 אִם־יִהְיוּ כְּמַלְאֲכֵי־אֵל בַּשָּׁמָיִם׃ וְעַל־דְּבַר תְּקוּמַת
הַמֵּתִים הֲלֹא קְרָאתֶם אֵת אֲשֶׁר־נֶאֱמַר לָכֶם מִפִּי
32 הָאֱלֹהִים לֵאמֹר׃ אָנֹכִי אֱלֹהֵי אַבְרָהָם וֵאלֹהֵי יִצְחָק
וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב וַיהוָה אֵינֶנּוּ אֱלֹהֵי הַמֵּתִים כִּי אִם־אֱלֹהֵי
33 הַחַיִּים׃ וַיִּשְׁמְעוּ הֲמוֹן הָעָם וַיֹּאמְרוּ מַה־נִּפְלְאָה
תּוֹרָתוֹ׃
34 וְהַפְּרוּשִׁים שָׁמְעוּ כִּי סָכַר פִּי הַצַּדּוּקִים וַיִּוָּעֲדוּ שָׁם
35 יַחְדָּו׃ וְתַלְמִיד חָכָם אֶחָד מֵהֶם שָׁאַל אֹתוֹ וַיְנַסֵּהוּ
36 37 לֵאמֹר׃ מוֹרִי אֵי־זוֹ הִיא הַמִּצְוָה הַגְּדוֹלָה בַּתּוֹרָה׃ וַיֹּאמֶר

v. 30 ס״א כְּמַלְאָכִים בשמים.

אֵלָיו וְאָהַבְתָּ אֵת יְהוָֹה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לְבָבְךָ וּבְכָל־
38 נַפְשְׁךָ וּבְכָל־מַדָּעֶךָ׃ זוֹ הִיא הַמִּצְוָה הַגְּדֹלָה וְהָרִאשֹׁנָה׃
39 40 וְהַשְּׁנִיָּה דָּמְתָה לָּהּ וְאָהַבְתָּ לְרֵעֲךָ כָּמוֹךָ׃ וְעַל־שְׁתֵּי
הַמִּצְוֹת הָאֵלֶּה תְּלוּיִם כָּל־הַתּוֹרָה וְהַנְּבִיאִים׃
41 וַיְהִי בְּהִתְאַסֵּף הַפְּרוּשִׁים שָׁאַל אֹתָם יֵשׁוּעַ לֵאמֹר׃
42 מַה־תֹּאמְרוּן עַל־הַמָּשִׁיחַ בֶּן־מִי הוּא וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו
43 בֶּן־דָּוִד׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם אִם־כֵּן אֵפוֹא אֵיךְ קֹרֵא לוֹ
דָּוִד בְּרוּחַ אָדוֹן בְּאָמְרוֹ׃
44 נְאֻם יְהוָֹה לַאדֹנִי שֵׁב לִימִינִי
עַד־אָשִׁית אֹיְבֶיךָ הֲדֹם לְרַגְלֶיךָ׃
45 46 וְאִם־דָּוִד קֹרֵא לוֹ אָדוֹן אֵיךְ הוּא בְנוֹ׃ וְלֹא־יָכֹל
אִישׁ לְהָשִׁיב אֹתוֹ דָּבָר גַּם־לֹא הֵעֵז עוֹד אִישׁ לְהִתְוַכֵּחַ
אִתּוֹ בִּדְבָרִים מֵהַיּוֹם הַהוּא וָמָעְלָה׃
כג אָז יְדַבֵּר יֵשׁוּעַ אֶל־הֲמוֹן הָעָם וְאֶל־תַּלְמִידָיו לֵאמֹר׃
2 3 הַסּוֹפְרִים וְהַפְּרוּשִׁים יֹשְׁבִים עַל־כִּסֵּא מֹשֶׁה׃ לָכֵן
כֹּל אֲשֶׁר־יֹאמְרוּ אֲלֵיכֶם לִשְׁמֹר תִּשְׁמְרוּ וַעֲשִׂיתֶם אַךְ
כְּמַעֲשֵׂיהֶם אַל־תַּעֲשׂוּ כִּי הֵם אֹמְרִים וְאֵינָם עֹשִׂים׃
4 כִּי קֹשְׁרִים מַשָּׂא קָשֶׁה כָּבֵד* מִנְּשֹׂא וְעֹמְסִים עַל־שְׁכֶם
אֲנָשִׁים וְאֵין אֶת־נַפְשָׁם לַהֲנִיעַ אֹתוֹ גַּם־בְּאֶצְבָּעָם׃
5 וְכָל־מַעֲשֵׂיהֶם יַעֲשׂוּן לְהֵרָאוֹת בָּם לְעֵינֵי בְּנֵי־אָדָם
6 יַרְחִיבוּ לָהֶם הַתְּפִלִּין וְהַצִּיצִית יַגְדִּילוּן׃ וְאֹהֲבִים
הֵם אֶת־הַמְּקֹמוֹת הַנִּכְבָּדִים בְּבָתֵּי הַמִּשְׁתֶּה וְאֶת־
7 הַמּוֹשָׁבוֹת הָרִאשֹׁנִים בְּבָתֵּי־הַכְּנֶסֶת׃ שְׁאֵלַת שָׁלוֹם
8 לָהֶם בַּשְּׁוָקִים וּלְהִקָּרֵא בְּשֵׁם רַבִּי בְּפִי הָאֲנָשִׁים׃ אָכֵן
אַתֶּם אַל־יִקָּרֵא לְאִישׁ מִכֶּם רַבִּי כִּי רַב אֶחָד לָכֶם
9 וְאַתֶּם כֻּלְּכֶם אַחִים׃ וְאַל־תֹּאמְרוּ לְאִישׁ בָּאָרֶץ אָבִי
10 אַתָּה כִּי אָב אֶחָד לָכֶם הוּא אֲשֶׁר בַּשָּׁמָיִם׃ וְאַל־יִקָּרֵא
לְאִישׁ מִכֶּם מוֹרֶה דֶרֶךְ כִּי מוֹרֶה אֶחָד לָכֶם הַמָּשִׁיחַ׃

v. 37 וכן בלוקס י׳ כ״ז, נ״א מְאֹדֶךָ, עיין דברים ו׳ ה׳. v. 4 בס״א לא נמצא כאן קָשֶׁה מִנְּשֹׂא.

11 וְהַגָּדוֹל בֵּינֵיכֶם יִהְיֶה לִמְשָׁרֵת לָכֶם׃ 12 וְהַמִּתְנַשֵּׂא בְגַאֲוָתוֹ
יִשָּׁפֵל וּשְׁפַל רוּחַ יִנָּשֵׂא׃
13 אַךְ־אוֹי לָכֶם סוֹפְרִים וּפְרוּשִׁים חֲנֵפִים כִּי תִסְגְּרוּ
מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם מִפְּנֵי בְנֵי־הָאָדָם אַתֶּם לֹא תָבֹאוּ שָׁמָּה
וְאֶת־הַבָּאִים לֹא תִתְּנוּ לָבֹא׃
15 אוֹי לָכֶם סוֹפְרִים וּפְרוּשִׁים חֲנֵפִים כִּי תָסֹבּוּ יָם וְיַבָּשָׁה
לַעֲשׂוֹת גֵּר אֶחָד וְאַחֲרֵי אֲשֶׁר נַעֲשָׂה כֵן תַּעֲשׂוּהוּ לְבֶן־
גֵּיהִנֹּם כִּפְלַיִם יוֹתֵר מִכֶּם׃
16 אוֹי לָכֶם מְנַהֲלִים עִוְרִים הָאֹמְרִים כִּי יִשָּׁבַע אִישׁ
בַּהֵיכָל אֵין־דָּבָר וְכִי יִשָּׁבַע בִּזְהַב הַהֵיכָל שְׁבוּעָתוֹ
17 עָלָיו׃ סְכָלִים וְעִוְרִים מָה הוּא הַגָּדוֹל הַזָּהָב אוֹ הַהֵיכָל
18 הַמְקַדֵּשׁ אֶת־הַזָּהָב׃ וְכִי־יִשָּׁבַע אִישׁ בַּמִּזְבֵּחַ אֵין־דָּבָר
וְכִי־יִשָּׁבַע בַּקָּרְבָּן אֲשֶׁר עַל־גַּבּוֹ שְׁבוּעָתוֹ עָלָיו׃
19 עִוְרִים מָה הוּא הַגָּדוֹל הַקָּרְבָּן אוֹ הַמִּזְבֵּחַ הַמְקַדֵּשׁ
20 אֶת־הַקָּרְבָּן׃ לָכֵן הַנִּשְׁבָּע בַּמִּזְבֵּחַ נִשְׁבַּע בּוֹ וּבְכֹל
21 אֲשֶׁר עַל־גַּבּוֹ׃ וְהַנִּשְׁבָּע בַּהֵיכָל נִשְׁבַּע בּוֹ וּבַשֹּׁכֵן
22 בּוֹ׃ וְהַנִּשְׁבָּע בַּשָּׁמַיִם נִשְׁבַּע בְּכִסֵּא אֱלֹהִים וּבַיּשֵׁב
עָלָיו׃
23 אוֹי לָכֶם סוֹפְרִים וּפְרוּשִׁים חֲנֵפִים כִּי תְעַשְּׂרוּ
אֶת־הַמִּנְתָּא וְאֶת־הַשֶּׁבֶת וְאֶת־הַכַּמֹּן וְתַעַזְבוּ אֶת־
הַנִּכְבָּדוֹת בַּתּוֹרָה אֶת־הַמִּשְׁפָּט אֶת־הַחֶסֶד וְאֶת־
הָאֱמוּנָה אֵלֶּה עֲלֵיכֶם לַעֲשׂוֹת וְאֶת־אֵלֶּה אַל־תַּעֲזֹבוּ׃
24 מְנַהֲלִים עִוְרִים הַמְסַנְּנִים אֶת־הַיַּתּוּשׁ וּבֹלְעִים אֶת־
הַגָּמָל׃
25 אוֹי לָכֶם סוֹפְרִים וּפְרוּשִׁים חֲנֵפִים הַמְטַהֲרִים אֶת־
הַכּוֹס וְאֶת־הַקְּעָרָה מִחוּץ וּמִבִּפְנִים מְלֵאוֹת הֵן עֹשֶׁק

---

14 .v בס"א נוסף כאן זה הפסוק: אוֹי לָכֶם סוֹפְרִים וּפְרוּשִׁים חֲנֵפִים כִּי תֹאכְלוּן אֶת־בָּתֵּי הָאַלְמָנוֹת וּלְמַרְאֵה עַיִן תַּרְבּוּ תְפִלָּה וְלָכֵן גַּם־קַו הַמִּשְׁפָּט יִנָּטֶה עֲלֵיכֶם פִּי־שְׁנָיִם, עיין מרקוס י"ב מ' ולוקס כ' מ"ז.

26 וְעַוְלָה: פָּרוּשׁ עִוֵּר טַהֵר רִאשֹׁנָה אֶת־הַכּוֹס וְאֶת־
הַקְּעָרָה מִבִּפְנִים וְאָז תִּטְהַרְנָה גַּם־מִחוּץ:
27 אוֹי לָכֶם סוֹפְרִים וּפְרוּשִׁים חֲנֵפִים הַדֹּמִים לִקְבָרִים
מְלֻבָּנִים בַּשִּׂיד הַנִּרְאִים יָפִים מִחוּץ וּמִבִּפְנִים מְלֵאִים
28 הֵם עַצְמוֹת אָדָם וְכָל־טֻמְאָה: כֵּן נִרְאִים גַּם־אַתֶּם
מִחוּץ כְּצַדִּיקִים לְעֵינֵי אֲנָשִׁים וּמִבִּפְנִים הִנְּכֶם מְלֵאִים
חֹנֶף וָאָוֶן:
29 אוֹי לָכֶם סוֹפְרִים וּפְרוּשִׁים חֲנֵפִים הַבֹּנִים אֶת־קִבְרֵי
הַנְּבִיאִים וְאֶת־מַצְּבוֹת קִבְרַת הַצַּדִּיקִים תְּפָאֵרוּן:
30 וְתֹאמְרוּן אִם־הָיִינוּ בִּימֵי אֲבוֹתֵינוּ לֹא־הָיְתָה יָדֵנוּ
31 עִמָּהֶם לִשְׁפֹּךְ דַּם־הַנְּבִיאִים: עַל־כֵּן עֵדִים אַתֶּם בָּכֶם
32 כִּי־בָנִים הִנְּכֶם לַאֲשֶׁר הָרְגוּ אֶת־הַנְּבִיאִים: וְגַם־אַתֶּם
33 מַלְאוּ כַיּוֹם אֶת־מִדַּת אֲבוֹתֵיכֶם: נְחָשִׁים יַלְדֵי צִפְעֹנִים
34 אֵיכָה תִנָּצְלוּ מִדִּין גֵּיהִנֹּם: עַל־כֵּן הִנְנִי שֹׁלֵחַ אֲלֵיכֶם
נְבִיאִים חֲכָמִים וְסוֹפְרִים וּמֵהֶם תַּהַרְגוּ וְתִצְלְבוּ וּמֵהֶם
תְּיַסְּרוּ בְּבָתֵּי הַכְּנֵסֶת אֲשֶׁר לָכֶם וְתִרְדְּפוּם מֵעִיר לָעִיר:
35 לְבַעֲבוּר יָבֹא עֲלֵיכֶם כָּל־דָּם נָקִי הַשָּׁפוּךְ עַל־הָאָרֶץ
מִדַּם־הֶבֶל הַצַּדִּיק עַד־דַּם זְכַרְיָה בֶּן־בֶּרֶכְיָה אֲשֶׁר
36 הֲרַגְתֶּם אֹתוֹ בֵּין הַהֵיכָל וְלַמִּזְבֵּחַ: אָמֵן אֲנִי אֹמֵר
לָכֶם כִּי כָל־אֵלֶּה יָבֹאוּ עַל־הַדּוֹר הַזֶּה:
37 יְרוּשָׁלַיִם יְרוּשָׁלַיִם הַהֹרֶגֶת אֶת־הַנְּבִיאִים וְהַסֹּקֶלֶת אֶת־
הַשְּׁלוּחִים אֵלָיִךְ עַד־כַּמֶּה פְעָמִים חָפַצְתִּי לְקַבֵּץ אֶת־
בָּנַיִךְ כַּאֲשֶׁר תְּקַבֵּץ תַּרְנְגֹלֶת אֶת־אֶפְרֹחֶיהָ תַּחַת כְּנָפֶיהָ
38 39 וְלֹא אֲבִיתֶם: הִנֵּה בֵיתְכֶם יִשָּׁאֵר לָכֶם חָרְבָּה: כִּי אֲנִי
אֹמֵר לָכֶם לֹא תִרְאוּנִי עוֹד מִן־הַיּוֹם הַזֶּה עַד כִּי־
תֹאמְרוּן בָּרוּךְ הַבָּא בְּשֵׁם יְהוָֹה:
כד וַיֵּצֵא יֵשׁוּעַ מִן־הַהֵיכָל וַיֵּלֶךְ לְדַרְכּוֹ וַיִּגְּשׁוּ אֵלָיו
2 תַּלְמִידָיו לְהַרְאֹתוֹ אֶת־בִּנְיְנֵי הַהֵיכָל: וַיַּעַן וַיֹּאמֶר

---

v. 35 כס"א יְהוֹיָדָע.

אליהם

אֲלֵיהֶם הֲלֹא רְאִיתֶם כָּל־אֵלֶּה אָמֵן אֲנִי אֹמֵר לָכֶם
כִּי כֻלָּם יֵהָרֵסוּן וְלֹא־תִשָּׁאֵר אֶבֶן עַל־אָבֶן׃
3 וּכְשִׁבְתּוֹ עַל־הַר הַזֵּיתִים וַיִּגְּשׁוּ אֵלָיו תַּלְמִידָיו לְבַדָּם
וַיֹּאמְרוּ הַגֶּד־נָא לָנוּ מָתַי תִּקְרֶאנָה אֵלֶּה וּמָה אוֹת
4 בּוֹאֶךָ וְקֵץ הָעוֹלָם׃ וַיַּעַן יֵשׁוּעַ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם הִשָּׁמְרוּ
5 לָכֶם פֶּן־יַתְעֶה אֶתְכֶם אִישׁ׃ כִּי רַבִּים יָבֹאוּ בִשְׁמִי
6 לֵאמֹר אֲנִי הוּא הַמָּשִׁיחַ וְהִתְעוּ אֶת־רַבִּים׃ וְהָיָה כִּי־
תִשְׁמְעוּ מִלְחָמָה אוֹ שְׁמֻעוֹת מִלְחָמָה רְאוּ אַל־תִּבָּהֵלוּ
7 כִּי כָל־אֵלֶּה תִּקְרֶאנָה וְעוֹד לֹא הַקֵּץ׃ כִּי יָקוּם
גּוֹי עַל־גּוֹי וּמַמְלָכָה עַל־מַמְלָכָה וְהָיָה רָעָב וָרַעַשׁ
8 בִּמְקֹמוֹת רַבִּים׃ וְכָל־אֵלֶּה רַק רֵאשִׁית הַחֲבָלִים׃
9 אָז יָצִיקוּ לָכֶם מִסָּבִיב וְהָרְגוּ בָכֶם וּשְׂנוּאִים תִּהְיוּ
10 לְכָל־הָעַמִּים בַּעֲבוּר שְׁמִי׃ וְרַבִּים יִכָּשְׁלוּ אָז וְהִסְגִּירוּ
11 אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ וְאִישׁ אֶת־אָחִיו יִשְׂנָאוּ׃ וְקָמוּ נְבִיאֵי
12 שֶׁקֶר רַבִּים וְהִתְעוּ רַבִּים אַחֲרֵיהֶם׃ וְאַחֲרֵי אֲשֶׁר יִרְבֶּה
13 הַפָּשַׁע תָּפוּג אַהֲבַת רַבִּים׃ אַךְ הַמְחַכֶּה עַד־הַקֵּץ הוּא
14 יִוָּשֵׁעַ׃ וּבְשׂוֹרַת הַמַּלְכוּת הַזֹּאת תִּקָּרֵא בְּכָל־הָאָרֶץ
לְעֵדוּת לְכָל־הַגּוֹיִם וְאַחַר יָבֹא הַקֵּץ׃
15 לָכֵן כַּאֲשֶׁר תִּרְאוּ אֶת־הַשִּׁקּוּץ הַמְשֹׁמֵם הָאָמוּר בְּיַד־
16 דָּנִיֵּאל הַנָּבִיא עֹמֵד בִּמְקוֹם קֹדֶשׁ וְהַמַּשְׂכִּיל יָבִין׃ אָז
17 אֵלֶּה אֲשֶׁר בִּיהוּדָה יָנוּסוּ אֶל־הֶהָרִים׃ וּמִי אֲשֶׁר עַל־
18 הַגָּג לֹא יֵרֵד לָקַחַת דָּבָר מִבֵּיתוֹ׃ וּמִי אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה
19 לֹא יָשׁוּב לְבֵיתוֹ לָשֵׂאת אֶת־שִׂמְלָתוֹ׃ אַךְ־אוֹי לֶהָרוֹת
20 וְלַמֵּינִיקוֹת בַּיָּמִים הָהֵמָּה׃ וְאַתֶּם הִתְפַּלְלוּ לְבִלְתִּי
21 תִהְיֶה מְנוּסַתְכֶם בַּחֹרֶף וְלֹא בַשַּׁבָּת׃ כִּי אָז תִּהְיֶה
צָרָה גְדוֹלָה אֲשֶׁר כָּמוֹהָ לֹא־נִהְיְתָה מֵרֵאשִׁית יְמוֹת
22 עוֹלָם וְעַד־הַיּוֹם הַזֶּה וְכָמוֹהָ לֹא־תֹסֵף׃ וְלוּלֵא יִקָּצְרוּ
הַיָּמִים הָאֵלֶּה לֹא יִנָּצֵל כָּל־בָּשָׂר אַךְ לְמַעַן הַבְּחִירִים
23 הַיָּמִים הָאֵלֶּה יִקָּצֵרוּ׃ וְאָז אִם־יֹאמַר אֲלֵיכֶם אִישׁ
24 הִנֵּה הַמָּשִׁיחַ פֹּה אוֹ הִנּוֹ־שָׁם אַל־תַּאֲמִינוּ׃ כִּי

מְשִׁיחֵי

מְשִׁיחֵי־שֶׁקֶר וּנְבִיאֵי־כָזָב יָקוּמוּ וְנָתְנוּ אֹתוֹת וּמוֹפְתִים
גְּדֹלִים לְנַסּוֹת אִם יֶשׁ־לְאֵל יָדָם לְהַתְעוֹת גַּם־אֶת־
25 26 הַבְּחִירִים׃ רְאוּ כִּי מֵרֹאשׁ הִגַּדְתִּי לָכֶם׃ לָכֵן כִּי־יֹאמְרוּ
לָכֶם הִנּוֹ בַמִּדְבָּר אַל־תֵּצֵאוּ הִנּוֹ בַחֲדָרִים אַל־
27 תַּאֲמִינוּ׃ כִּי כַבָּרָק יֵצֵא מִמִּזְרָח וְיֵרָאֶה עַד־אַחֲרִית
28 יָם כֵּן תִּהְיֶה בִּיאַת פְּנֵי בֶן־הָאָדָם׃ בַּאֲשֶׁר פְּגָרִים
שָׁם יִקָּבְצוּ הַנְּשָׁרִים׃

29 וְאַחֲרֵי צוֹק הָעִתִּים הָאֵלֶּה פִּתְאֹם תֶּחְשַׁךְ הַשֶּׁמֶשׁ
וְהַיָּרֵחַ לֹא יַגִּיהַּ אוֹרוֹ הַכּוֹכָבִים יִפְּלוּ מִן־הַשָּׁמַיִם
30 וּצְבָא הַמָּרוֹם יָזֻעוּ׃ אָז יֵרָאֶה אוֹת בֶּן־הָאָדָם בַּשָּׁמָיִם
וְסָפְדוּ כָּל־מִשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה וְרָאוּ אֶת־בֶּן־הָאָדָם בָּא
31 בְּעַנְנֵי הַשָּׁמַיִם בְּעֹז וּבְהָדָר גָּדוֹל׃ וְהוּא יִשְׁלַח אֶת־
מַלְאָכָיו בְּקוֹל שׁוֹפָר חָזָק וְקִבְּצוּ אֶת־בְּחִירָיו מֵאַרְבַּע
הָרוּחוֹת מִקְצֵה הַשָּׁמַיִם עַד־קְצֵה הַשָּׁמָיִם׃

32 קְחוּ לָכֶם מָשָׁל מִן־הַתְּאֵנָה אִם רָטֹב עֲנָפָהּ וְעָלֶיהָ
33 צָמָחוּ יֹדְעִים אַתֶּם כִּי קָרוֹב הַקָּיִץ׃ וְכֵן גַּם־כַּאֲשֶׁר
תִּרְאוּ כָּל־אֵלֶּה יָדוֹעַ תֵּדְעוּ כִּי־קָרוֹב הוּא לַפָּתַח׃
34 אָמְנָם אֲנִי אֹמֵר לָכֶם כִּי לֹא יַעֲבֹר הַדּוֹר הַזֶּה
35 עַד אֲשֶׁר־יָקוּמוּ כָּל־אֵלֶּה׃ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ יַעֲבֹרוּ
36 וּדְבָרַי לֹא יַעֲבֹרוּן׃ וְעַל־מוֹעֵד הַיּוֹם הַהוּא וְהַשָּׁעָה
הַהִיא אֵין אִישׁ יֹדֵעַ וְלֹא מַלְאַךְ בַּשָּׁמַיִם *וְלֹא הַבֵּן
37 בִּלְתִּי הָאָב לְבַדּוֹ׃ וְכִימֵי נֹחַ כֵּן בִּיאַת בֶּן־הָאָדָם׃
38 כִּי כַּאֲשֶׁר לִפְנֵי יְמֵי הַמַּבּוּל אָכְלוּ וְשָׁתוּ בָּעֲלוּ נָשִׁים
וְנָשִׁים נִבְעָלוּ עַד־הַיּוֹם אֲשֶׁר־בָּא נֹחַ אֶל־הַתֵּבָה׃
39 וְהֵם לֹא יָדְעוּ עַד כִּי־בָא הַמַּבּוּל וַיִּמַח אֶת־כֻּלָּם כֵּן
40 תִּהְיֶה בִּיאַת בֶּן־הָאָדָם׃ אָז יִהְיוּ שְׁנַיִם בַּשָּׂדֶה אֶחָד
41 יֵאָסֵף וְאֶחָד יֵעָזֵב׃ שְׁתַּיִם טֹחֲנוֹת בָּרֵחָיִם אַחַת תֵּאָסֵף

---

v. 36 וכן במרקוס י"ג ל"ב, בס"א לא נמצא כאן וְלֹא הַבֵּן.

42 וְאַחַת תֵּעָזֵב׃ לָכֵן הִתְיַצְּבוּ עַל־מִשְׁמַרְתְּכֶם כִּי אֵינְכֶם
43 יֹדְעִים יוֹם בּוֹא אֲדֹנֵיכֶם׃ רַק זֹאת שִׂימוּ עַל־לֵב כִּי
לוּ־יָדַע בַּעַל הַבַּיִת אֶת־הָאַשְׁמוּרָה בָּהּ יָבוֹא הַגַּנָּב
44 הָיָה עֹמֵד עַל־מִשְׁמַרְתּוֹ וְלֹא נָתַן לַחְתֹּר אֶת־בֵּיתוֹ׃ לָכֵן
גַּם־אַתֶּם הֱיוּ נְכֹנִים כִּי בֶן־הָאָדָם יָבוֹא בְּשָׁעָה אֲשֶׁר
45 לֹא תָשִׂימוּ עַל־לֵב׃ וּמִי־אֵפוֹא הוּא עֶבֶד נֶאֱמָן וְנָבוֹן
אֲשֶׁר אֲדֹנָיו הִפְקִידוֹ עַל־בְּנֵי בֵיתוֹ לָתֵת לָהֶם אָכְלָם
46 בְּעִתּוֹ׃ אַשְׁרֵי הָעֶבֶד הַהוּא אֲשֶׁר בְּבֹא אֲדֹנָיו יִמְצָאֶנּוּ
47 כִּי כֵן עֹשֶׂה׃ אָמְנָם אֲנִי אֹמֵר לָכֶם כִּי יַפְקִדֵהוּ עַל־
48 כָּל־אֲשֶׁר יֶשׁ־לוֹ׃ וְאִם עֶבֶד רָע יֹאמַר בְּלִבּוֹ בֹּשֵׁשׁ
49 אֲדֹנִי׃ וְהֵחֵל לְהַכּוֹת אֶת־אֶחָיו הָעֲבָדִים וְלֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת
50 עִם־הַסֹּבְאִים׃ בּוֹא יָבוֹא אֲדֹנֵי הָעֶבֶד הַזֶּה בְּיוֹם אֲשֶׁר
51 לֹא יְצַפֶּה לוֹ וּבְשָׁעָה אֲשֶׁר לֹא יֵדָע׃ וְאָז יְשַׁסֵּף אֹתוֹ
וְנָתַן אֶת־חֶלְקוֹ עִם־הַחֲנֵפִים שָׁם יִהְיֶה בְּכִי וַחֲרֹק
שִׁנָּיִם׃

כה אָז תִּדְמֶה מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם לְעֶשֶׂר בְּתוּלוֹת אֲשֶׁר
2 לָקְחוּ אֶת־נֵרֹתֵיהֶן וַתֵּצֶאנָה לִקְרַאת הֶחָתָן׃ חָמֵשׁ
3 מֵהֵן בְּנוֹת־כֶּסֶל וְחָמֵשׁ בְּנוֹת תְּבוּנָה׃ וְהַכְּסִילוֹת לָקְחוּ
4 אֶת־נֵרֹתֵיהֶן וְלֹא־לָקְחוּ עִמָּהֶן שָׁמֶן׃ וְהַנְּבוֹנוֹת לָקְחוּ
5 שֶׁמֶן בִּכְלֵיהֶן עִם־הַנֵּרוֹת׃ וְכַאֲשֶׁר אֵחַר הֶחָתָן לָבֹא
6 נָמוּ יָשְׁנוּ כֻלָּן׃ וַיְהִי בַּחֲצִי הַלַּיְלָה וַתַּעֲבֹר הָרִנָּה הִנֵּה
7 הֶחָתָן צֶאינָה לִקְרָאתוֹ׃ אָז הֵקִיצוּ כָּל־הַבְּתוּלוֹת
8 הָאֵלֶּה וַתֵּיטַבְנָה אֶת־נֵרֹתֵיהֶן׃ וַתֹּאמַרְנָה הַכְּסִילוֹת
אֶל־הַנְּבוֹנוֹת תֵּנֶּינָה לָנוּ מִשַּׁמְנְכֶן פֶּן־יִכְבּוּ נֵרֹתֵינוּ׃
9 וְהַנְּבוֹנוֹת עָנוּ לֵאמֹר לֹא כֵן פֶּן־לֹא יִשְׂפֹּק לָנוּ וְלָכֵן
10 לֵכְנָה אֶל־מֹכְרֵי שֶׁמֶן וּקְנֶינָה לָכֶן׃ וַיְהִי בְּלֶכְתָּן
לִקְנוֹת וְהִנֵּה הֶחָתָן בָּא וְאֵלֶּה אֲשֶׁר נְכֹנוּ בָּאוּ אִתּוֹ
11 אֶל־חֲתֻנָּתוֹ וְהַדֶּלֶת נִסְגָּרָה׃ וְאַחֲרֵי־כֵן בָּאוּ יֶתֶר
הַבְּתוּלוֹת וַתֹּאמַרְנָה אֲדֹנֵינוּ פְּתַח־נָא לָנוּ׃
12 וְהוּא עָנָה וְאָמַר אָמְנָם אֲנִי אֹמֵר לָכֶן כִּי לֹא יָדַעְתִּי
אתכן

13 אֶתְכֶן: עַל־כֵּן עִמְדוּ עַל־מִשְׁמַרְתְּכֶם כִּי אֵינְכֶם יֹדְעִים
אֶת־הַיּוֹם וְאֶת־הַשָּׁעָה:
14 כִּי כְּמוֹ־אִישׁ נֹסֵעַ אֶל־מִחוּץ לָאָרֶץ אֲשֶׁר קָרָא
15 לַעֲבָדָיו וַיַּפְקֵד בְּיָדָם אֶת־הוֹנוֹ: לְאֶחָד מֵהֶם נָתַן
חָמֵשׁ כִּכָּרִים לְאַחֵר שְׁתַּיִם וּלְאַחֵר אַחַת לְאִישׁ אִישׁ
16 כְּפִי יְכֹלֶת יָדוֹ וַיְמַהֵר וַיִּסַּע לְדַרְכּוֹ: וְזֶה אֲשֶׁר
לָקַח חָמֵשׁ הַכִּכָּרִים הָלַךְ וַיִּסְחַר בָּהֶן וַיַּעַשׂ חָמֵשׁ
17 כִּכָּרִים אֲחֵרוֹת: וְכֵן זֶה אֲשֶׁר לָקַח שְׁתַּיִם רָכַשׁ
18 שְׁתַּיִם אֲחֵרוֹת: וְזֶה אֲשֶׁר לָקַח אֶת־הַכִּכָּר הָאֶחָת
19 אָזַל לוֹ וַיַּחְפֹּר בָּאֲדָמָה וַיִּטְמֹן אֶת־כֶּסֶף אֲדֹנָיו: וְאַחֲרֵי
יָמִים רַבִּים שָׁב אֲדוֹן הָעֲבָדִים הָאֵלֶּה מִדַּרְכּוֹ וַיְחַשֵּׁב
20 עִמָּהֶם: וַיִּגַּשׁ זֶה אֲשֶׁר לָקַח חָמֵשׁ הַכִּכָּרִים וַיָּבֵא
חָמֵשׁ כִּכָּרִים אֲחֵרוֹת לֵאמֹר אֲדֹנִי חָמֵשׁ כִּכָּרִים נָתַתָּ
בְּיָדִי וְהִנֵּה רָכַשְׁתִּי עוֹד חָמֵשׁ כִּכָּרִים אֲחֵרוֹת:
21 וַיַּעַן אֹתוֹ אֲדֹנָיו הֵיטַבְתָּ עֶבֶד טוֹב וְנֶאֱמָן נֶאֱמָן הָיִיתָ
בִּמְעַט וַאֲנִי אַפְקִידְךָ עַל־הַרְבֵּה בֹּא אֶל־שִׂמְחַת
22 אֲדֹנֶיךָ: וְזֶה אֲשֶׁר לָקַח כִּכְּרַיִם נִגַּשׁ גַּם־הוּא וַיֹּאמַר
אֲדֹנִי שְׁתֵּי כִכָּרִים נָתַתָּ לִּי וְהִנֵּה רָכַשְׁתִּי עֲלֵיהֶן עוֹד
23 כִּכָּרָיִם: וַיַּעַן אֹתוֹ אֲדֹנָיו הֵיטַבְתָּ עֶבֶד טוֹב וְנֶאֱמָן
נֶאֱמָן הָיִיתָ בִּמְעַט וַאֲנִי אַפְקִידְךָ עַל־הַרְבֵּה בֹּא אֶל־
24 שִׂמְחַת אֲדֹנֶיךָ: וַיִּגַּשׁ גַּם־זֶה אֲשֶׁר לָקַח כִּכָּר אַחַת
וַיֹּאמַר אֲדֹנִי יְדַעְתִּיךָ כִּי־אִישׁ קָשֶׁה אָתָּה קֹצֵר בַּאֲשֶׁר
25 לֹא זָרַעְתָּ וְכֹנֵס בַּאֲשֶׁר לֹא פִזַּרְתָּ: וָאִירָא וָאֵלֵךְ
וָאֶטְמֹן כִּכָּרְךָ בָּאֲדָמָה וְעַתָּה הֵא־לְךָ אֵת אֲשֶׁר־לָךְ:
26 וַיַּעַן אֲדֹנָיו וַיֹּאמֶר אֵלָיו עֶבֶד רָע וְעָצֵל יָדַעְתָּ כִּי־קֹצֵר
27 אֲנִי בַּאֲשֶׁר לֹא זָרַעְתִּי וְכֹנֵס בַּאֲשֶׁר לֹא פִזַּרְתִּי: וְעַל־
כֵּן הָיָה עָלֶיךָ לָתֵת כַּסְפִּי לַמַּחֲלִיפֵי־כֶסֶף וַאֲנִי בְּבֹאִי
28 הָיִיתִי מֹצֵא אֵת אֲשֶׁר־לִי בְּתַרְבִּית: לָכֵן קְחוּ אֶת־
29 הַכִּכָּר מִיָּדוֹ וּתְנוּ לָזֶה אֲשֶׁר־לוֹ כִּכָּרִים עֶשֶׂר: כִּי מִי
אֲשֶׁר יֶשׁ־לוֹ יִנָּתֶן־לוֹ וְיַעְדִּיף וּמִי אֲשֶׁר אֵין־לוֹ יֻקַּח
ממנו

30 מִמֶּנּוּ גַּם אֵת אֲשֶׁר יֶשׁ־לוֹ׃ וְאֶת־הָעֶבֶד הַזֶּה אֲשֶׁר לֹא
יִצְלַח לַכֹּל הַשְׁלִיכוּ אֶל־אֹפֶל וְצַלְמָוֶת שָׁם יִהְיֶה בְּכִי
וַחֲרֹק שִׁנָּיִם׃
31 וְהָיָה כִּי יָבוֹא בֶּן־הָאָדָם בִּגְדֻלָּתוֹ וְכָל־הַמַּלְאָכִים עִמּוֹ
32 אָז יֵשֵׁב עַל־כִּסֵּא כְבוֹדוֹ׃ וְנִקְבְּצוּ לְפָנָיו כָּל־הַגּוֹיִם
וְהִפְרִיד בֵּינֵיהֶם בֵּין אֶחָד לְאֶחָד כַּאֲשֶׁר יַפְרִיד הָרֹעֶה
33 אֶת־הַכְּשָׂבִים מִבֵּין הָעִזִּים׃ וְהֶעֱמִיד אֶת־הַכְּשָׂבִים
34 לִימִינוֹ וְאֶת־הָעִזִּים לִשְׂמֹאלוֹ׃ אָז יֹאמַר הַמֶּלֶךְ לַאֲשֶׁר
מִימִינוֹ בֹּאוּ בְּרוּכֵי אָבִי וּרְשׁוּ אֶת־הַמַּלְכוּת אֲשֶׁר
35 הִתְעַתְּדָה לָכֶם לְמִן־הִוָּסֵד אָרֶץ׃ כִּי רָעַבְתִּי וַתַּאֲכִילֻנִי
36 צָמֵאתִי וַתַּשְׁקוּנִי אֹרֵחַ הָיִיתִי וַתַּאַסְפוּנִי׃ עֵרֹם וַתְּכַסֻּנִי
37 חָלִיתִי וַתְּבַקְּרֻנִי עָצוּר בַּכֶּלֶא הָיִיתִי וַתָּבֹאוּ אֵלָי׃ אָז
יַעֲנוּ אֹתוֹ הַצַּדִּיקִים לֵאמֹר אֲדֹנֵינוּ מָתַי רְאִינוּךָ רָעֵב
38 וַנַּשְׂבִּיעֶךָ אוֹ צָמֵא וַנַּשְׁקֶךָ׃ מָתַי רְאִינוּךָ אֹרֵחַ וַנַּאַסְפֶךָ
39 אוֹ עֵרֹם וַנְּכַסֶּךָ׃ וּמָתַי רְאִינוּךָ חֹלֶה אוֹ עָצוּר בַּכֶּלֶא
40 וַנָּבֹא אֵלֶיךָ׃ וְהַמֶּלֶךְ יַעֲנֶה אֹתָם לֵאמֹר אָמֵן אֲנִי
אֹמֵר לָכֶם אֵת אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם לְאֶחָד מֵאַחַי הַקְּטַנִּים
41 הָאֵלֶּה לְנַפְשִׁי עֲשִׂיתֶם׃ אָז יֹאמַר גַּם־לַאֲשֶׁר מִשְּׂמֹאלוֹ
לְכוּ מֵעָלַי אֲרוּרִים אֶל־אֵשׁ עוֹלָם אֲשֶׁר הִתְעַתְּדָה
42 לְשָׂטָן וּלְמַלְאָכָיו׃ כִּי רָעַבְתִּי וְלֹא נְתַתֶּם לִי לֶאֱכֹל
43 צָמֵאתִי וְלֹא נְתַתֶּם לִי לִשְׁתּוֹת׃ אֹרֵחַ הָיִיתִי וְלֹא
אֲסַפְתּוּנִי עֵרֹם וְלֹא כִסִּיתוּנִי חֹלֶה הָיִיתִי וְעָצוּר בַּכֶּלֶא
44 וְלֹא בִקַּרְתּוּנִי׃ וְהֵם גַּם־הֵם יַעֲנוּ לֵאמֹר אֲדֹנֵינוּ מָתַי
רְאִינוּךָ רָעֵב אוֹ צָמֵא אוֹ אֹרֵחַ אוֹ עָרֹם אוֹ חֹלֶה אוֹ
45 עָצוּר בַּכֶּלֶא וְלֹא בָאנוּ לְעֶזְרֶךָ׃ וְהוּא יַעֲנֶה אֹתָם
לֵאמֹר אָמֵן אֲנִי אֹמֵר לָכֶם אֵת אֲשֶׁר לֹא עֲשִׂיתֶם
46 לְאַחַד הַקְּטַנִּים הָאֵלֶּה לְנַפְשִׁי לֹא עֲשִׂיתֶם׃ וְכֵן יֵלְכוּ
אֵלֶּה לְדִרְאוֹן עוֹלָם וְהַצַּדִּיקִים לְחַיֵּי עוֹלָם׃
כו וַיְהִי כַּאֲשֶׁר כִּלָּה יֵשׁוּעַ לְדַבֵּר כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
2 וַיֹּאמֶר אֶל־תַּלְמִידָיו׃ הֲלֹא יְדַעְתֶּם כִּי אַחֲרֵי יוֹמַיִם
יהיה

3 יִהְיֶה הַפָּסַח וְאֵת בֶּן־הָאָדָם יַסְגִּירוּ לְהִצָּלֵב׃ וַיִּקָּהֲלוּ
רָאשֵׁי הַכֹּהֲנִים וְזִקְנֵי הָעָם אֶל־חֲצַר הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל
4 וּשְׁמוֹ קַיָּפָא׃ וַיִּוָּעֲצוּ לִתְפֹּשׂ אֶת־יֵשׁוּעַ בְּעָרְמָה
5 וְלַהֲמִיתוֹ׃ אַךְ אָמְרוּ לֹא בֶחָג פֶּן־תִּתְעוֹרֵר מְהוּמָה
בָּעָם׃
6 וַיְהִי בִּהְיוֹת יֵשׁוּעַ בְּבֵית־עַנְיָה בְּבֵית שִׁמְעוֹן הַמְצֹרָע׃
7 וַתָּבֹא אֵלָיו אִשָּׁה וּבְיָדָהּ צְלֹחִית שֶׁמֶן יְקַר־עֵרֶךְ מְאֹד
8 וַתִּצֹק עַל־רֹאשׁוֹ בִּמְסִבּוֹ׃ וַיִּרְאוּ הַתַּלְמִידִים וַיִּחַר לָהֶם
9 לֵאמֹר עַל־מֶה נִבְלַע הַשֶּׁמֶן הַזֶּה׃ הֲלֹא טוֹב הָיָה
10 לְתִתּוֹ בְכֶסֶף רָב וְלַחֲלֹק מִכְרוֹ לָעֲנִיִּים׃ וַיֵּדַע יֵשׁוּעַ
וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם לָמָּה־זֶּה תַּלְאוּ אֶת־הָאִשָּׁה הֲלֹא טוֹב
11 גְּמָלַתְנִי׃ כִּי אֶת־הָעֲנִיִּים תִּמְצְאוּ לִפְנֵיכֶם תָּמִיד וְאוֹתִי
12 לֹא תִמְצְאוּ תָּמִיד לִפְנֵיכֶם׃ כִּי בַּאֲשֶׁר יָצְקָה הַשֶּׁמֶן
13 הַזֶּה עַל־גְּוִיָּתִי הֵכִינָה אֹתִי לִקְבֻרָתִי׃ אָמֵן אֲנִי אֹמֵר
לָכֶם בְּכָל־מָקוֹם אֲשֶׁר תִּשָּׁמַע הַבְּשׂוֹרָה הַזֹּאת בְּכָל־
הָאָרֶץ יְסֻפַּר גַּם אֲשֶׁר עָשְׂתָה הִיא לָהּ לְזִכָּרוֹן׃
14 אָז קָם אֶחָד מִשְּׁנֵים הֶעָשָׂר וּשְׁמוֹ יְהוּדָה אִישׁ־קְרִיּוֹת
15 וַיֵּלֶךְ אֶל־רָאשֵׁי הַכֹּהֲנִים׃ וַיֹּאמֶר מַה־תֹּאמְרוּ לָתֶת־לִי
כִּי אַסְגִּיר אֹתוֹ בְּיֶדְכֶם וַיִּשְׁקְלוּ־לוֹ שְׁלֹשִׁים כָּסֶף׃
16 וּמִן־הָעֵת הַהִיא בִּקֶּשׁ־לוֹ תֹאֲנָה לְהַסְגִּיר אֹתוֹ׃
17 וְלִפְנֵי הָרִאשׁוֹן לְחַג הַמַּצּוֹת בָּאוּ הַתַּלְמִידִים לִפְנֵי
יֵשׁוּעַ לֵאמֹר אֵיפֹה תִּרְצֶה כִּי־נָכִין לְךָ לֶאֱכֹל אֶת־
18 הַפָּסַח׃ וַיֹּאמַר לְכוּ הָעִירָה לִפְלֹנִי אַלְמֹנִי וְהִגַּדְתֶּם
לוֹ כֹּה אָמַר מוֹרֵנוּ הֵן עִתִּי בָאָה וְהִנְנִי לָחֹג אֶת־חַג
19 הַפֶּסַח עִם־תַּלְמִידַי בְּבֵיתֶךָ׃ וַיַּעֲשׂוּ הַתַּלְמִידִים כַּאֲשֶׁר
20 צִוָּה אֹתָם יֵשׁוּעַ וַיָּכִינוּ אֶת־הַפָּסַח׃ וַיְהִי בָעֶרֶב וַיֵּשֶׁב
21 בִּמְסִבּוֹ עִם־שְׁנֵים עָשָׂר תַּלְמִידָיו׃ וּבְעוֹד הֵם אֹכְלִים
וַיֹּאמַר אָמֵן אֲנִי אֹמֵר לָכֶם כִּי־אֶחָד מִכֶּם יַסְגִּיר

v. 20 בס"א לא נמצא כאן תַּלְמִידָיו.

22 אֹתִי: וַיִּתְעַצְּבוּ אֶל־לִבָּם עַד־מְאֹד וַיָּחֵלּוּ לֵאמֹר לוֹ
23 הַאֲנִי הוּא אֲדֹנִי: וַיַּעַן וַיֹּאמַר הַטֹּבֵל אֶת־יָדוֹ עִמִּי
24 בַּקְּעָרָה הוּא הַמַּסְגִּיר אֹתִי: הֵן בֶּן־הָאָדָם הֹלֵךְ
כַּכָּתוּב עָלָיו אַךְ אוֹי לָאִישׁ הַהוּא אֲשֶׁר יַסְגִּיר אֶת
בֶּן־הָאָדָם בְּיַד מְבַקְשֵׁי נַפְשׁוֹ טוֹב הָיָה לָאִישׁ הַהוּא
25 אִם־לֹא יָצָא מֵרָחֶם: וִיהוּדָה הַמַּסְגִּיר אֹתוֹ עָנָה וְאָמַר
26 הַאֲנִי הוּא רַבִּי וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַתָּה אָמָרְתָּ: וּבְאָכְלָם
וַיִּקַּח יֵשׁוּעַ אֶת־הַלֶּחֶם וַיְבָרֶךְ וַיִּבְצַע וַיִּתֵּן לַתַּלְמִידִים
27 וַיֹּאמַר קְחוּ אִכְלוּ זֶה הוּא בְּשָׂרִי: וַיִּקַּח אֶת־הַכּוֹס
28 וַיְבָרֶךְ וַיִּתֵּן לָהֶם לֵאמֹר שְׁתוּ כֻלְּכֶם מִמֶּנָּה: כִּי זֶה
הוּא דָמִי דַּם־הַבְּרִית הַשָּׁפוּךְ בְּעַד רַבִּים לִסְלִיחַת
29 חַטֹּאתָם: וַאֲנִי מַגִּיד לָכֶם כִּי מֵעַתָּה לֹא אֶשְׁתֶּה עוֹד
מִפְּרִי הַגֶּפֶן הַזֶּה עַד הַיּוֹם הַהוּא אֲשֶׁר חָדָשׁ אֶשְׁתֵּהוּ
עִמָּכֶם בְּמַלְכוּת אָבִי:
30 וַיִּקְרְאוּ אֶת־הַהַלֵּל וַיֵּצְאוּ אֶל־הַר הַזֵּיתִים: 31 אָז אָמַר
אֲלֵיהֶם יֵשׁוּעַ הֵן כֻּלְּכֶם תִּכָּשְׁלוּ בִי בַּלַּיְלָה הַזֶּה כִּי
32 כָתוּב אַכֶּה אֶת־הָרֹעֶה וּתְפוּצֶיןָ הַצֹּאן: וְאַחֲרֵי תְקוּמָתִי
33 מִן־הַמֵּתִים אֵלֵךְ לִפְנֵיכֶם הַגָּלִילָה: וַיַּעַן פֶּטְרוֹס
וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַף אִם־כֻּלָּם יִכָּשְׁלוּ בְךָ אֲנִי לֹא אֶכָּשֵׁל
34 לְעוֹלָם: וַיֹּאמֶר אֵלָיו יֵשׁוּעַ אָמְנָם אֲנִי אֹמֵר לָךְ כִּי
בַּלַּיְלָה הַזֶּה טֶרֶם יִקְרָא הַתַּרְנְגֹל תְּכַחֶשׁ־בִּי שָׁלֹשׁ
35 פְּעָמִים: וַיֹּאמֶר אֵלָיו פֶּטְרוֹס אַף אִם־יִהְיֶה עָלַי
לָמוּת אִתְּךָ כַּחֵשׁ לֹא אֲכַחֶשׁ־בָּךְ וְכֵן דִּבְּרוּ גַּם כָּל־
הַתַּלְמִידִים:
36 וְאַחֲרֵי־כֵן בָּא יֵשׁוּעַ עִמָּהֶם אֶל־הַמָּקוֹם הַנִּקְרָא גַּת־
שְׁמֵנָה וַיֹּאמֶר אֶל־תַּלְמִידָיו שְׁבוּ־לָכֶם פֹּה עַד־כִּי אֵלֵךְ
37 וְהִתְפַּלַּלְתִּי שָׁמָּה: וַיִּקַּח אִתּוֹ אֶת־פֶּטְרוֹס וְאֶת־שְׁנֵי
38 בְּנֵי זַבְדִּי וַיָּחֶל לְהִתְעַצֵּב וּלְהִשְׁתּוֹמֵם: וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם

v. 28 בס״א נוסף כאן הַחֲדָשָׁה אחרי הַבְּרִית. v. 31 וכן במרקוס י״ד כ״ז, נ״א הַךְ, עיין זכריה י״ג ז׳.

נַפְשִׁי מָרָה־לִּי מְאֹד עַד־מָוֶת עִמְדוּ בָזֶה וְשִׁקְדוּ עִמִּי׃
39 וַיַּעֲבֹר הָלְאָה מְעַט־מִזְּעָר וַיִּפֹּל עַל־פָּנָיו וַיִּתְפַּלֵּל
וַיֹּאמַר אָבִי אִם־יִתָּכֵן הַדָּבָר תַּעֲבָר־נָא הַכּוֹס הַזֹּאת
מֵעָלַי אַךְ לֹא כִרְצוֹנִי כִּי אִם־כַּאֲשֶׁר רָצִיתָ אָתָּה׃
40 וַיָּבֹא אֶל־הַתַּלְמִידִים וַיִּמְצָאֵם יְשֵׁנִים וַיֹּאמֶר אֶל־
פֶּטְרוֹס הַאִם לֹא־הָיָה לְאֵל יֶדְכֶם לִשְׁקֹד עִמִּי שָׁעָה
41 אֶחָת׃ שִׁקְדוּ וְהִתְפַּלְלוּ פֶּן־תָּבֹאוּ לְמַסָּה הֵן הָרוּחַ
42 חֲפֵצָה אַךְ הַבָּשָׂר רָפֶה׃ וַיּוֹסֶף וַיֵּלֶךְ־לוֹ שֵׁנִית
וַיִּתְפַּלֵּל וַיֹּאמַר אָבִי אִם זֹאת לֹא תִתָּכֵן לַעֲבֹר בִּלְתִּי
43 אִם־שְׁתִיתִי אוֹתָהּ יֵעָשֶׂה רְצוֹנֶךָ׃ וַיּוֹסֶף וַיָּשָׁב וַיִּמְצָאֵם
44 יְשֵׁנִים עוֹד כִּי עֵינֵיהֶם הָיוּ כְּבֵדוֹת׃ וַיַּעֲזֹב אֹתָם וַיֵּלֶךְ
45 עוֹד וַיִּתְפַּלֵּל שְׁלִישִׁית וַיְדַבֵּר כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃ אָז שָׁב
אֶל־תַּלְמִידָיו וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם תְּנוּ שֵׁנָה לְעֵינֵיכֶם וּמְנוּחָה
הִנֵּה בָּאָה הַשָּׁעָה וּבֶן־הָאָדָם נִסְגָּר בִּידֵי חַטָּאִים׃
46 קוּמוּ וְנֵלֵכָה הִנֵּה הַמַּסְגִּיר אֹתִי הֹלֵךְ וְקָרֵב׃
47 עוֹדֶנּוּ מְדַבֵּר וְהִנֵּה יְהוּדָה אֶחָד מִשְּׁנֵים הֶעָשָׂר בָּא
וְעִמּוֹ הֲמוֹן־רַב בַּחֲרָבוֹת וּבְמַטּוֹת מֵאֵת רָאשֵׁי הַכֹּהֲנִים
48 וְזִקְנֵי הָעָם׃ וְהַמַּסְגִּיר אֹתוֹ נָתַן לָהֶם אוֹת לֵאמֹר
49 הָאִישׁ אֲשֶׁר אֶשַּׁק־לוֹ זֶה הוּא תִּפְשׂוּ אֹתוֹ׃ וַיְמַהֵר
וַיִּגַּשׁ אֶל־יֵשׁוּעַ וַיֹּאמֶר הֲשָׁלוֹם לְךָ רַבִּי וַיִּשָּׁקֵהוּ׃
50 וַיֹּאמֶר אֵלָיו יֵשׁוּעַ רֵעִי עַל־מֶה בָּאתָ וְהֵם נָפְלוּ עַל־
51 יֵשׁוּעַ וַיִּשְׁלְחוּ בוֹ אֶת־יְדֵיהֶם וַיִּתְפְּשֻׂהוּ׃ וְהִנֵּה אֶחָד
מֵאַנְשֵׁי יֵשׁוּעַ שָׁלַח אֶת־יָדוֹ וַיִּשְׁלֹף אֶת־חַרְבּוֹ וַיַּךְ
52 אֶת־עֶבֶד הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וַיְקַצֵּץ אֶת־אָזְנוֹ׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו
יֵשׁוּעַ הָשֵׁב חַרְבְּךָ אֶל־מְקוֹמָהּ כִּי כָל־תֹּפְשֵׂי חֶרֶב
53 בַּחֶרֶב יֹאבֵדוּ׃ אוֹ הֲתֹאמַר בְּלִבְּךָ כִּי לֹא אוּכַל לִשְׁאֹל
מֵאֵת אָבִי אֲשֶׁר יִשְׁלַח לִי גַּם־עַתָּה רַב מִשְּׁנֵים עָשָׂר
54 גְּדוּדִים מַלְאָכִים׃ אֲבָל אֵיךְ יִכֹּנוּ הַכְּתוּבִים כִּי כָל־
55 אֵלֶּה תִּקְרֶאנָה׃ בָּעֵת הַהִיא אָמַר יֵשׁוּעַ אֶל־הֲמוֹן הָעָם
הֲבַחֲרָבוֹת וּבְמַטּוֹת בָּאתֶם לִתְפֹּשׂ אֹתִי כְּפָרִיץ
ויום

וְיוֹם יוֹם יָשַׁבְתִּי לְהוֹרֹת לָכֶם בַּמִּקְדָּשׁ וְלֹא שְׁלַחְתֶּם
56 כִּי יָד׃ אֲבָל כָּל־זֹאת הָיְתָה לְמַלֹּאת אֶת־כִּתְבֵי
הַנְּבִיאִים אָז עֲזָבוּהוּ תַלְמִידָיו כֻּלָּם וַיָּנֻסוּ׃
57 וְתֹפְשֵׂי יֵשׁוּעַ הוֹלִיכוּ אֹתוֹ אֶל־קַיָּפָא הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל
58 אֲשֶׁר בְּבֵיתוֹ נִקְהֲלוּ הַסּוֹפְרִים וְהַזְּקֵנִים׃ וּפֶטְרוֹס הָלַךְ
אַחֲרָיו מֵרָחוֹק עַד־לַחֲצַר הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וַיָּבוֹא וַיֵּשֶׁב
59 שָׁם עִם־הַמְשָׁרְתִים לִרְאוֹת אֵיךְ יִפֹּל דָּבָר׃ וְרָאשֵׁי
הַכֹּהֲנִים וְכָל־הַסַּנְהֶדְרִין בִּקְשׁוּ עֵדוּת שֶׁקֶר עַל־יֵשׁוּעַ
60 לַהֲמִיתוֹ וְלֹא מָצָאוּ׃ וְאַף כִּי עֵדֵי־שֶׁקֶר רַבִּים בָּאוּ
61 שָׁם וְאַחֲרֵי־כֵן נִגְּשׁוּ שְׁנָיִם׃ וַיַּעֲנוּ כִּי זֶה אָמַר יָדִי רָב
לִי לַהֲרֹס אֶת־הֵיכַל הָאֱלֹהִים וְלִבְנוֹתוֹ בִּשְׁלֹשֶׁת יָמִים׃
62 וַיָּקָם הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וַיֹּאמֶר אֵלָיו הֲלֹא תַעֲנֶה דָבָר מָה־
63 זֹאת הֵעִידוּ בְךָ אֵלֶּה׃ וַיִּדֹּם יֵשׁוּעַ וַיֹּאמֶר אֵלָיו הַכֹּהֵן
הַגָּדוֹל הִנְנִי מַשְׁבִּיעֲךָ בֵּאלֹהִים חַיִּים כִּי תַגִּיד לָנוּ אִם־
64 אַתָּה הוּא הַמָּשִׁיחַ בֶּן־הָאֱלֹהִים׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו יֵשׁוּעַ
אַתָּה אָמָרְתָּ אָכֵן אֲנִי מַגִּיד לָכֶם כִּי מֵעַתָּה תִרְאוּ אֶת־
65 בֶּן־הָאָדָם יֹשֵׁב לִימִין הַגְּבוּרָה וּבָא בְּעַנְנֵי הַשָּׁמָיִם׃ אָז
יִקְרַע הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל אֶת־בְּגָדָיו לֵאמֹר מְגַדֵּף הוּא מַה־
66 לָּנוּ עוֹד וּלְעֵדִים הִנֵּה זֶה שְׁמַעְתֶּם גִּדּוּפוֹ מִפִּיו׃ אִמְרוּ
67 מַה־דַּעְתְּכֶם וַיַּעֲנוּ וַיֹּאמְרוּ מִשְׁפַּט־מָוֶת לוֹ׃ אָז יָרְקוּ
בְּפָנָיו וַיַּכֻּהוּ בְּאֶגְרֹף וְיֵשׁ מֵהֶם אֲשֶׁר מָחֲאוּ אֹתוֹ
68 מַכַּת לֶחִי׃ וַיֹּאמְרוּ הִנָּבֵא לָנוּ מָשִׁיחַ מִי זֶה הַמַּכֶּה
אֹתָךְ׃
69 וּפֶטְרוֹס יָשַׁב מִחוּץ בְּתוֹךְ הֶחָצֵר וַתִּגַּשׁ אֵלָיו שִׁפְחָה
70 אַחַת לֵאמֹר גַּם־אַתָּה הָיִיתָ עִם־יֵשׁוּעַ הַגְּלִילִי׃ וַיְכַחֵשׁ
71 לְעֵינֵי כֻלָּם לֵאמֹר לֹא יָדַעְתִּי מָה־אַתְּ אֹמָרֶת׃ וַיֵּצֵא
אֶל־הָאוּלָם וַתִּרְאֵהוּ שִׁפְחָה אַחֶרֶת וַתֹּאמֶר אֶל־
72 הָעֹמְדִים שָׁם גַּם־זֶה הָיָה עִם־יֵשׁוּעַ הַנָּצְרִי׃ וַיּוֹסֶף
73 לְכַחֵשׁ וַיִּשָּׁבַע לֵאמֹר לֹא יָדַעְתִּי אֶת־הָאִישׁ׃ וְעוֹד
מְעַט וַיִּגְּשׁוּ הָעֹמְדִים שָׁם וַיֹּאמְרוּ אֶל־פֶּטְרוֹס אוּלָם

גם

גַּם־אַתָּה אֶחָד מֵהֶם כִּי גַם־בִּשְׂפָתְךָ תִּתְנַכֵּר׃ וַיָּחֶל 74
לַעֲנוֹת בְּאָלָה וּבִשְׁבֻעָה לֵאמֹר לֹא יָדַעְתִּי אֶת־הָאִישׁ
וּבְרֶגַע זֶה קָרָא הַתַּרְנְגֹל׃ וַיִּזְכֹּר פֶּטְרוֹס אֶת־דְּבַר יֵשׁוּעַ 75
אֲשֶׁר אָמַר כִּי־טֶרֶם יִקְרָא הַתַּרְנְגֹל תְּכַחֶשׁ־בִּי שָׁלֹשׁ
פְּעָמִים וַיֵּצֵא הַחוּצָה וַיְמָרֵר בַּבֶּכִי׃
הַבֹּקֶר אוֹר וְכָל־רָאשֵׁי הַכֹּהֲנִים וְזִקְנֵי הָעָם נוֹסְדוּ כז
יַחַד עַל־יֵשׁוּעַ לַהֲמִיתוֹ׃ וַיַּאַסְרוּ אֹתוֹ וַיּוֹלִיכֻהוּ 2
וַיַּסְגִּירֻהוּ בִּידֵי פִּילָטוֹס הַפֶּחָה׃
וַיַּרְא יְהוּדָה הַמַּסְגִּיר אֹתוֹ כִּי הִרְשִׁיעֻהוּ וַיִּנָּחֶם וַיָּשֶׁב 3
אֶת־שְׁלֹשִׁים הַכֶּסֶף אֶל־רָאשֵׁי הַכֹּהֲנִים וְאֶל־הַזְּקֵנִים׃
וַיֹּאמַר חָטָאתִי בַּאֲשֶׁר הִסְגַּרְתִּי דָּם נָקִי וְהֵם אָמְרוּ 4
מַה־לָּנוּ וְלָזֹאת רְאֵה אָתָּה׃ וַיַּשְׁלֵךְ אֶת־הַכֶּסֶף בַּהֵיכָל 5
וַיֵּצֵא וַיֵּלֶךְ וַיֵּחָנַק׃ וַיִּקְחוּ רָאשֵׁי הַכֹּהֲנִים אֶת־הַכֶּסֶף 6
וַיֹּאמְרוּ לֹא־כַתּוֹרָה הוּא לְתִתּוֹ אֶל־הָאוֹצָר כִּי־שְׂכַר
דָּמִים הוּא׃ וַיִּוָּעֲצוּ וַיִּקְנוּ בַכֶּסֶף הַזֶּה אֶת־שְׂדֵה הַיּוֹצֵר 7
לִקְבוּרַת גֵּרִים׃ עַל־כֵּן יִקָּרֵא לַשָּׂדֶה הַהוּא שְׂדֵה 8
דָּמִים עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ אָז הוּקַם הַדָּבָר אֲשֶׁר נֶאֱמַר בְּיַד־ 9
יִרְמְיָה הַנָּבִיא לֵאמֹר וַיִּקְחוּ אֶת־שְׁלֹשִׁים הַכֶּסֶף אֶדֶר
הַיְקָר אֲשֶׁר יָקַר מֵעַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּתְּנוּם בְּעַד־שְׂדֵה 10
הַיּוֹצֵר כַּאֲשֶׁר צִוָּה אֹתִי אֲדֹנָי׃
וְיֵשׁוּעַ עֹמֵד לִפְנֵי הַפֶּחָה וַיִּשְׁאַל אֹתוֹ הַפֶּחָה לֵאמֹר 11
הַאַתָּה הוּא מֶלֶךְ הַיְּהוּדִים וַיֹּאמֶר אֵלָיו יֵשׁוּעַ אַתָּה
אָמָרְתָּ׃ וְרָאשֵׁי הַכֹּהֲנִים וְהַזְּקֵנִים הֵבִיאוּ עָלָיו שִׂטְנָתָם 12
וְלֹא עָנָה אֹתָם דָּבָר׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו פִּילָטוֹס הֲלֹא 13
שֹׁמֵעַ אַתָּה עַד־כַּמָּה הִכְבִּירוּ לַעֲנוֹת בָּךְ׃ וְלֹא נָתַן לוֹ 14
מַעֲנֶה אַף לֹא דָבָר אֶחָד עַד אֲשֶׁר־הָיָה לְפֶלֶא בְּעֵינֵי
הַפֶּחָה׃ וּבְחַג הַזֶּה הַסְכֵּן הִסְכִּין הַפֶּחָה לְשַׁלַּח אֶחָד 15
מֵהָאֲסִירִים אֲשֶׁר יִבְחֲרוּ בוֹ הָעָם לַחָפְשִׁי׃ וּבָעֵת הַהִיא 16
הָיָה לָהֶם אִישׁ אָסִיר נוֹדָע לָעָם וּשְׁמוֹ בַּר־אַבָּא׃ וַיְהִי 17

v. 9 עיין זכריה י"א י"ג.

בְּהִקָּהֲלָם וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם פִּילָטוֹס בְּמִי תִבְחֲרוּ וַאֲשַׁלְּחֵהוּ
18 לָכֶם בְּבַר־אַבָּא אוֹ בְּיֵשׁוּעַ הַנִּקְרָא מָשִׁיחַ׃ כִּי יָדַע
19 אֲשֶׁר מִקִּנְאָתָם בּוֹ הִסְגִּירֻהוּ׃ וְגַם־בְּשִׁבְתּוֹ בִּמְקוֹם
הַמִּשְׁפָּט שָׁלְחָה לוֹ אִשְׁתּוֹ לֵאמֹר אַל־תִּתְעָרַב בִּדְבַר
הַצַּדִּיק הַזֶּה כִּי זֶה הַיּוֹם עֻנֵּיתִי בַחֲלוֹם עַד־מְאֹד עַל־
20 אֹדוֹתָיו׃ וְרָאשֵׁי הַכֹּהֲנִים וְהַזְּקֵנִים הֵסִיתוּ אֶת־הֲמוֹן
הָעָם לִשְׁאֹל לָהֶם אֵת בַּר־אַבָּא וּלְהַשְׁמִיד אֶת־
21 יֵשׁוּעַ׃ וַיַּעַן הַפֶּחָה וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם אֶת־מִי מִן־הַשְּׁנַיִם
22 תַּחְפְּצוּ וַאֲשַׁלְּחֵהוּ לָכֶם וַיֹּאמְרוּ אֵת בַּר־אַבָּא׃ וַיֹּאמֶר
אֲלֵיהֶם פִּילָטוֹס וּמָה־אֶעֱשֶׂה לְיֵשׁוּעַ הַנִּקְרָא מָשִׁיחַ
23 וַיֹּאמְרוּ כֻלָּם יִצָּלֵב׃ וַיֹּאמֶר וְלָמָּה מֶה־רָעָה עָשָׂה
24 וְהֵם הוֹסִיפוּ לִצְעֹק וְלֵאמֹר יִצָּלֵב׃ וַיַּרְא פִּילָטוֹס
כִּי לֹא־יָכֹל לָהֶם אַךְ עוֹד תּוֹסִיף הַמְּהוּמָה וַיִּקַּח מַיִם
וַיִּרְחַץ אֶת־יָדָיו לְעֵינֵי הָעָם וַיֹּאמַר נָקִי אָנֹכִי מִדַּם
25 הַצַּדִּיק הַזֶּה רְאוּ אַתֶּם׃ וַיַּעֲנוּ כָל־הָעָם לֵאמֹר דָּמוֹ
26 עָלֵינוּ וְעַל־בָּנֵינוּ׃ אָז שִׁלַּח לָהֶם אֵת בַּר־אַבָּא וְאֵת
יֵשׁוּעַ יִסַּר בַּשּׁוֹטִים וַיִּתְּנֵהוּ לְהִצָּלֵב׃
27 וַיִּקְחוּ אַנְשֵׁי צְבָא הַפֶּחָה אֶת־יֵשׁוּעַ אֶל־חֲצַר הַמִּשְׁפָּט
28 וַיַּזְעִיקוּ עָלָיו אֵת כָּל־הַגְּדוּד׃ וַיַּפְשִׁיטוּ אֹתוֹ וַיַּלְבִּישֻׁהוּ
29 מְעִיל אַרְגָּמָן׃ וַיְשָׂרְגוּ כֶתֶר קוֹצִים וַיָּשִׂימוּ עַל־רֹאשׁוֹ
וְקָנֶה בִּימִינוֹ וַיִּכְרְעוּ לְפָנָיו עַל־בִּרְכֵּיהֶם וַיְהַתְּלוּ בוֹ
30 לֵאמֹר יְחִי מֶלֶךְ הַיְּהוּדִים׃ וַיָּרֹקּוּ בְּפָנָיו וַיִּקְחוּ אֶת־
31 הַקָּנֶה וַיַּכֻּהוּ עַל־רֹאשׁוֹ׃ וְאַחֲרֵי אֲשֶׁר הֵתֵלּוּ בוֹ
הִפְשִׁיטוּ אֹתוֹ אֶת־הַמְּעִיל וַיַּלְבִּישֻׁהוּ אֶת־בְּגָדָיו
וַיּוֹלִיכֻהוּ לִצְלֹב אֹתוֹ׃
32 וְכַאֲשֶׁר יָצְאוּ פָּגְעוּ בְּאִישׁ קוּרִינִי וּשְׁמוֹ שִׁמְעוֹן אֹתוֹ אִלְּצוּ
33 לַהֲלֹךְ אִתָּם וְלָשֵׂאת לוֹ אֶת־צְלָבוֹ׃ וַיָּבֹאוּ אֶל־הַמָּקוֹם
34 הַנִּקְרָא גָּלְגָּלְתָּא אֲשֶׁר יֵאָמֵר מְקוֹם הַגֻּלְגֹּלֶת׃ וַיִּתְּנוּ־לוֹ

---

v. 28 בְּס"א נוסף כאן אֶת־בְּגָדָיו.

יַיִן מָהוּל בְּרֹאשׁ לִשְׁתּוֹת וַיִּטְעַם וְלֹא אָבָה לִשְׁתּוֹתוֹ׃
35 וַיִּצְלְבוּ אֹתוֹ שָׁם וַיְחַלְּקוּ אֶת־בְּגָדָיו וַיַּפִּילוּ עֲלֵיהֶם
36 גּוֹרָל׃ וַיֵּשְׁבוּ וַיִּשְׁמְרוּ אֹתוֹ שָׁמָּה׃ וַיָּשִׂימוּ דְּבַר אַשְׁמָתוֹ
37 בִּכְתֹבֶת מֵעַל לְרֹאשׁוֹ זֶה הוּא יֵשׁוּעַ מֶלֶךְ הַיְּהוּדִים׃
38 וְאַחֲרֵי־כֵן נִצְלְבוּ עִמּוֹ שְׁנֵי אַנְשֵׁי־חָמָס אֶחָד מִימִינוֹ
39 וְאֶחָד מִשְּׂמֹאלוֹ׃ וְהָעֹבְרִים שָׁם גִּדְּפוּ אֹתוֹ וַיָּנִיעוּ אַחֲרָיו
40 אֶת־רֹאשָׁם׃ וַיֹּאמְרוּ אַתָּה הוּא הַהֹרֵס אֶת־הַהֵיכָל
וְהַבּוֹנֶה אֹתוֹ בִּשְׁלֹשֶׁת יָמִים הוֹשִׁיעָה אֶת־נַפְשְׁךָ אִם
41 בֶּן־אֱלֹהִים אַתָּה רְדָה מִן־הָעֵץ׃ וְכֵן גַּם־שָׂחֲקוּ עָלָיו
42 רָאשֵׁי הַכֹּהֲנִים עִם־הַסּוֹפְרִים וְהַזְּקֵנִים לֵאמֹר׃ אֶת־
אֲחֵרִים הוֹשִׁיעַ וְאֶת־נַפְשׁוֹ לֹא יוּכַל לְהוֹשִׁיעַ מֶלֶךְ
43 יִשְׂרָאֵל הוּא יֶרֶד־נָא עַתָּה מִן־הָעֵץ וְנַאֲמִין בּוֹ׃ בָּטַח
בֵּאלֹהִים יַצִּילֵהוּ כִּי חָפֵץ בּוֹ כִּי הֲלֹא אָמַר בֶּן־הָאֱלֹהִים
44 אָנִי׃ וְגַם־אַנְשֵׁי־הֶחָמָס אֲשֶׁר נִצְלְבוּ עִמּוֹ חֵרְפֻהוּ
כְּמוֹ־כֵן׃
45 וְחֹשֶׁךְ כִּסָּה אֶת־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ מִן־הַשָּׁעָה הַשִּׁשִּׁית
46 עַד הַשָּׁעָה הַתְּשִׁיעִית׃ וּבַשָּׁעָה הַתְּשִׁיעִית צָעַק יֵשׁוּעַ
בְּקוֹל גָּדוֹל לֵאמֹר אֱלָהִי אֱלָהִי לְמָה שְׁבַקְתָּנִי אֲשֶׁר
47 יֵאָמֵר אֵלִי אֵלִי לָמָה עֲזַבְתָּנִי׃ וּמִן־הָעֹמְדִים שָׁם כַּאֲשֶׁר
48 שָׁמְעוּ אָמְרוּ הוּא קֹרֵא אֶל־אֵלִיָּהוּ׃ וַיְמַהֵר אֶחָד מֵהֶם
וַיָּרָץ וַיִּקַּח סְפוֹג אֲשֶׁר מִלְאוֹ חֹמֶץ וַיְשִׂימֵהוּ עַל־קָנֶה
49 וַיַּשְׁקֵהוּ׃ וְיֶתֶר הָאֲנָשִׁים אָמְרוּ הֶרֶף וְנִרְאֶה אִם־יָבֹא
50 אֵלִיָּהוּ לְהוֹשִׁיעַ לוֹ׃ וְיֵשׁוּעַ הֹסִיף וַיִּקְרָא בְּקוֹל גָּדוֹל
51 וַיַּפְקֵד אֶת־רוּחוֹ׃ וְהִנֵּה פָּרֹכֶת הַהֵיכָל נִקְרְעָה לִשְׁנַיִם
קְרָעִים מִלְמַעְלָה לְמָטָּה אֶרֶץ רָעֲשָׁה וְצֻרִים הִתְבַּקָּעוּ׃
52 וּקְבָרִים נִפְתָּחוּ וַיָּקִיצוּ רַבִּים מֵעַצְמוֹת הַקְּדוֹשִׁים
53 אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ יְשֵׁנִים הֵמָּה׃ וַיֵּצְאוּ מִקִּבְרֵיהֶם אַחֲרֵי
54 תְקוּמָתוֹ וַיָּבֹאוּ אֶל־עִיר הַקֹּדֶשׁ וַיֵּרָאוּ לָרַבִּים׃ וְשַׂר־

49 .v בס"א נוסף כאן, וְאִישׁ אַחֵר לָקַח חֲנִית וַיִּדְקֹר בְּצִדּוֹ וַיֵּצֵא דָם וָמָיִם. עיין יוחנן י"ט ל"ד.

הַמֵּאָה וְהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר אִתּוֹ הַשֹּׁמְרִים אֶת־יֵשׁוּעַ
כִּרְאוֹתָם אֶת־הָרַעַשׁ וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר קָרָה חָרְדוּ עַד־
55 מְאֹד וַיֹּאמְרוּ אָכֵן זֶה הָיָה בֶּן־אֱלֹהִים׃ וְנָשִׁים רַבּוֹת
אֲשֶׁר הָלְכוּ אַחֲרֵי יֵשׁוּעַ מִן־הַגָּלִיל לְשָׁרְתוֹ הָיוּ רֹאוֹת
56 אֶת־הַנַּעֲשָׂה שָׁם מֵרָחוֹק׃ וּבֵינֵיהֶן הָיְתָה מִרְיָם
הַמַּגְדָּלִית וּמִרְיָם אֵם־יַעֲקֹב וְיוֹסֵי וְאֵם בְּנֵי זַבְדִּי׃
57 וַיְהִי בָעֶרֶב וַיָּבֹא אִישׁ עָשִׁיר מִן־הָרָמָתַיִם וּשְׁמוֹ יוֹסֵף
58 וְגַם־הוּא הָיָה אֶחָד מִתַּלְמִידֵי יֵשׁוּעַ׃ הוּא בָּא אֶל־
פִּילָטוֹס וַיִּשְׁאַל מִמֶּנּוּ אֶת־גּוּף יֵשׁוּעַ וַיְצַו פִּילָטוֹס
59 כִּי־יִנָּתֶן לוֹ׃ וַיִּקַּח יוֹסֵף אֶת־הַגּוּף וַיַּעַטֵהוּ בְּתַכְרִיךְ־
60 בַּד טָהוֹר׃ וַיְשִׂימֵהוּ בְּקֶבֶר חָדָשׁ אֲשֶׁר חָצַב־לוֹ
61 בַּצּוּר וַיָּגֶל אֶבֶן גְּדוֹלָה עַל־פִּי הַקֶּבֶר וַיֵּלַךְ׃ וּמִרְיָם
הַמַּגְדָּלִית וּמִרְיָם הָאַחֶרֶת הָיוּ יֹשְׁבוֹת שָׁם מִמּוּל
הַקָּבֶר׃
62 וַיְהִי מִמָּחֳרָת אַחֲרֵי עֶרֶב הַשַּׁבָּת וַיִּקָּהֲלוּ רָאשֵׁי הַכֹּהֲנִים
63 וְהַפְּרוּשִׁים אֶל־פִּילָטוֹס׃ וַיֹּאמְרוּ אֲדֹנֵינוּ זָכַרְנוּ כִּי
בְּעוֹדֶנּוּ חַי אָמַר הַמַּתְעֶה הַהוּא מִקְצֵה שְׁלֹשֶׁת יָמִים
64 אָקוּם׃ לָכֵן צַוֵּה־נָא לִנְצֹר אֶת־הַקֶּבֶר עַד־יוֹם הַשְּׁלִישִׁי
פֶּן־יָבֹאוּ תַלְמִידָיו וּגְנָבֻהוּ וְאָמְרוּ אֶל־הָעָם הִנֵּה־קָם
מִן־הַמֵּתִים וְרָעָה הַמִּרְמָה הָאַחֲרֹנָה מִן־הָרִאשֹׁנָה׃
65 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם פִּילָטוֹס הֵא־לָכֶם אַנְשֵׁי מִשְׁמָר לְכוּ
66 וְנִצְרוּ כַּאֲשֶׁר תֵּדָעוּן׃ וַיֵּלְכוּ וַיִּצְּרוּ אֶת־הַקֶּבֶר וַיַּחְתְּמוּ
אֶת־הָאֶבֶן וַיַּעֲמִידוּ עָלָיו אֶת־הַמִּשְׁמָר׃
כח וַיְהִי אַחַר הַשַּׁבָּת לִפְנוֹת־בֹּקֶר בְּאֶחָד בַּשַּׁבָּת וַתָּבֹא
מִרְיָם הַמַּגְדָּלִית וּמִרְיָם הָאַחֶרֶת לִרְאוֹת אֶת־הַקָּבֶר׃
2 וַיְהִי רַעַשׁ גָּדוֹל כִּי־מַלְאַךְ יְהוָֹה יָרַד מִן־הַשָּׁמַיִם וַיָּבֹא
3 וַיָּגֶל אֶת־הָאֶבֶן וַיֵּשֶׁב עָלֶיהָ׃ וּמַרְאֵהוּ כַּבָּרָק וּלְבוּשׁוֹ
4 לָבָן כַּשָּׁלֶג׃ וּמֵאֵימָתוֹ אַנְשֵׁי הַמִּשְׁמָר נִבְהֲלוּ וַיִּהְיוּ
5 כַּמֵּתִים׃ וַיַּעַן הַמַּלְאָךְ וַיֹּאמֶר אֶל־הַנָּשִׁים אַל־תִּירֶאןָ
6 הֵן יָדַעְתִּי כִּי אֶת־יֵשׁוּעַ הַנִּצְלָב תְּבַקֵּשְׁנָה׃ אֵינֶנּוּ פֹּה

כִּי הוּא קָם כַּאֲשֶׁר אָמָר בֹּאנָה וּרְאֶינָה אֶת־הַמָּקוֹם
7 אֲשֶׁר שָׁכַב־שָׁם הָאָדוֹן׃ וּמַהֵרְתֶּן אֶל־תַּלְמִידָיו וַאֲמַרְתֶּן
כִּי הוּא קָם מִן־הַמֵּתִים וְהִנֵּה הוּא הוֹלֵךְ לִפְנֵיכֶם
8 הַגָּלִילָה וְשָׁם תִּרְאוּ אֹתוֹ הִנֵּה אָמַרְתִּי לָכֶן׃ וַתֵּצֶאנָה
כְּרֶגַע מִן־הַקֶּבֶר בְּיִרְאָה וּבְשָׂשׂוֹן רָב וַתָּרֹצְנָה לְהַגִּיד
9 לְתַלְמִידָיו׃ וַיֵּרָא אֲלֵיהֶן יֵשׁוּעַ וַיֹּאמֶר שָׁלוֹם וַתִּגַּשְׁנָה
10 וַתֹּאחַזְנָה בְרַגְלָיו וַתִּשְׁתַּחֲוֶיןָ לוֹ׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶן יֵשׁוּעַ
אַל־תִּירֶאנָה לֵכְנָה הַגֵּדְנָה לְאַחַי כִּי יֵלְכוּ הַגָּלִילָה וְשָׁם
יִרְאוּנִי׃
11 וַיְהִי בְּלֶכְתָּן וְהִנֵּה אֲנָשִׁים מֵאַנְשֵׁי הַמִּשְׁמָר בָּאוּ הָעִירָה
12 וַיַּגִּידוּ לְרָאשֵׁי הַכֹּהֲנִים אֶת־כָּל אֲשֶׁר קָרָה׃ וַיִּקָּהֲלוּ
עִם־הַזְּקֵנִים וַיִּוָּעֲצוּ וַיִּתְּנוּ־כֶסֶף רָב אֶל־אַנְשֵׁי הַצָּבָא
13 לֵאמֹר׃ אִמְרוּ כִּי־בָאוּ תַלְמִידָיו לַיְלָה וַיִּגְנְבֻהוּ בְּעוֹד
14 אֲנַחְנוּ יְשֵׁנִים׃ וְכִי־יִשָּׁמַע הַדָּבָר לְאָזְנֵי הַפֶּחָה אֲנַחְנוּ
15 נְדַבֵּר עַל־לִבּוֹ וְהָיִינוּ לְמָגֵן לָכֶם מִכָּל־רָע׃ וַיִּקְחוּ אֶת־
הַכֶּסֶף וַיַּעֲשׂוּ כַּאֲשֶׁר שָׂמוּ בְּפִיהֶם וְהַשְּׁמוּעָה הַזֹּאת
יָצְאָה בֵּין הַיְּהוּדִים עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃
16 וְאַחַד עָשָׂר הַתַּלְמִידִים הָלְכוּ הַגָּלִילָה אֶל־הָהָר הַהוּא
17 אֲשֶׁר יָעַד לָהֶם יֵשׁוּעַ׃ וַיְהִי כִּרְאוֹתָם אֹתוֹ וַיִּשְׁתַּחֲווּ־
18 לוֹ וְיֵשׁ מֵהֶם פָּסְחוּ עַל־שְׁתֵּי סְעִפִּים׃ וַיִּגַּשׁ יֵשׁוּעַ וַיְדַבֵּר
אֲלֵיהֶם לֵאמֹר נִתַּן־לִי כָּל־מִמְשָׁל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ׃
19 לְכוּ אֶל־כָּל־הָעַמִּים לְהוֹרֹתָם וְלַעֲשׂתָם לִי לְתַלְמִידִים
20 וּלְטַבֵּל אֹתָם בְּשֵׁם הָאָב וְהַבֵּן וְרוּחַ הַקֹּדֶשׁ׃ וְלִמַּדְתֶּם
אֹתָם לִשְׁמֹר אֶת־כָּל־אֲשֶׁר צִוִּיתִי אֶתְכֶם וְהִנֵּה אָנֹכִי
אֶהְיֶה עִמָּכֶם עַד־אַחֲרִית הַשָּׁנִים לְעֵת קֵץ הָעוֹלָם׃

v. 6 בס״א לא נמצא כאן הָאָדוֹן.

It is a challenge to attempt to clarify several points concerning the New Testament, especially for certain audiences.

It is a challenge to do this because there are many within the several different camps, that derive profit in some way, from the misunderstandings, not only those which might naturally occur, but also from certain misunderstandings that are deliberately fostered.

The material from each religion should be and remain available to those of other religions and other points of view. It is important to investigate matters for oneself.

This introduction is not so much an actual discussion, as it is a discussion about the discussion. There are plenty who claim to have information about Christianity that are hostile to Christianity, and who hope to bias your analysis or conclusions sufficiently so that you may dismiss Christianity simply as superstition or as an invention.

More often than not, those who are today's secularists and who are often found on secular college campuses, are those professors who have made their fame and careers on the premise that there is much more to gain from questioning or attacking Christianity, than there is to be gained from presenting Christianity accurately.

An attack on Christianity does NOT occur when someone says something that a Christian may disagree

with, or when someone says something depressing or revolting about Christianity.

An attack on Christianity occurs, when a person consciously attempts to mislead others to reach conclusions about Christianity which they know to be historically inaccurate, in order to prevent their audience from reaching their own conclusions.

Let us not suggest that Christianity is “attacked” simply because someone disagrees with it, or someone has something negative to say. Surely we are more grown-up than this.

There are a few points to be made about Christians and Christianity that are often overlooked by those who propose to discuss what Christianity is, in the comfort of their tenured university setting. To remind us all,

1. A person is not a Christian simply because they claim to be. An individual is a Christian, when God who is in Heaven evaluates the inner motives and contents of their heart and intentions, and evaluates that person to have a) accurately understood what it means to be a Christ-follower, and b) to accurately reflect their inner spiritual transformation throughout their life and lifechoices. In other words, people may claim to be “christians” but God is the one who actually evaluates those claims and the merits of those claims. It **is God’s evaluation** that counts, and not those of others.

2. An individual who claims to be a Christian understands that they may claim this, based on their understanding and adherence to the teachings of Jesus

Christ. This is a decision and experience which is personal and must take place *individually*, on a personal individual level. There is no “mass conversion” of people. There is NO conversion to Christianity which is authentic or true, if it takes place by force or compulsion. God in Heaven does NOT recognize “forced” nor insincere conversions, and He NEVER has.

3. Christians, true Christians do NOT force anyone to convert to Christianity nor to accept Christ in any capacity. Christianity and Christians may voice or proclaim their views and opinions which is the right of all who are humans, who have this God-given right to Free Speech and Human Liberty. But the decision of whether or not to accept that message or those views, is up to each and every individual.

4. No one is born as a Christian, nor can they be designated nor made a Christian without their own individual conscious consent and willful agreement. God WANTS to be wanted, and those who do not want Him have the right to their views. (this does not mean that any of us can change the outcome of what is decided, after we die - but as long as humans live, their choice is their own to make. We should not confuse the freedom to chose, with the ability to control the consequences of that choice).

5. Anyone can become a Christian and no ethnic group is prohibited from becoming a Christian no matter who they are or where they are from.

6. The issue of collective guilt of nations is something for GOD to act on, based on HIS OWN actions in Heaven. It

is NOT something that humans have the capacity nor ability to act on, in place of God. For example, if God wants to judge a nation for certain actions, that is up to God. Humans, and Christians especially understand individual guilt and reconciliation to God. But Christians do not take retribution on “nations”. That category of Judgement [which is found sometimes in the Old Testament] is something that Christians recognize exist, but it is an action (or series) taken by God, and which is NOT taken by humans, and certainly NOT by Christians.

Christians recognize the individual sovereignty of each individual [though all being under the Creator of the Universe], and under Christians systems of law, that is only more so the case.

7. It is not legitimate to blame any race or ethnicity for any crimes nor any classes of crimes, when the culpability for those crimes rests with the specific individuals who have committed the harmful and willful criminal actions.

8. An individual who claims to act as a Christian but engages in conduct which is against the teachings of Jesus Christ is simply NOT a Christian. Let us not be confused. An example of this are some Popes who persecuted those who disagreed with them. While it may be true that *some* Popes were genuine Christians, there is no question that some Popes were NOT. That is something that Christians can state, where the basis for establishing who is a Christian and who is not, are the teachings and doctrines of Jesus Christ.

9 .Persecuting those who refuse to adhere to the teachings of Jesus Christ is despicable, dishonorable and actually is anti-Jesus. Christians do not physically harm those who disagree with them, especially as this would violate the principle of Free Will and Free Choice that each human has and retains as long as they are physically alive.

10. The New Testament did NOT come about by either the design nor the origin of the Roman Catholic Church. The New Testament was not canonized nor decided upon by the Roman Catholic Church.

11. The New Testament **Pre-dates** the existence of the Roman Catholic Church. Though Rome would not wish to admit this, it is the Apostles who lived up to 60 years after the Death and Resurrection of Jesus Christ, who decided which books were genuine and which ones were not. The Apostles had been working with each other for many decades, and they knew which books were actually from the authors who claimed to have written them.

12. When the Church Councils arrived and were convened much later, the Church Councils did not claim to decide which books were authentic. They simply affirmed the books of the New Testament, which by that time, were already known to be authentic.

13. For the record, the **Church Councils** were not called into existence by the Roman Catholic Church which did not exist under after the Council of Nicea [325 AD]. The Church Councils were called into session by the Roman Emperors, and those who responded did so because of

Roman Juridical authority, by Roman Imperial Edict. Let us not confuse those facts, with any claims by the Vatican.

14. The Vatican has a long history of persecuting those who disagreed with it. This was not an issue of doctrine as much as it was a desire to root out those who had claims of authenticity which Rome found competitive.

15. While Jews have (regrettably) been persecuted by those claiming sometimes to be Christians, and it is true that the inquisition persecuted Jews, we should not loose sight of the fact that the Inquisition only ended after the fall of Roman Catholic Spain in 1868, and that the inquisition lasted globally in all Roman Catholic jurisdictions from at least the 1200s up until the late 1800s. During that time, millions of true Christians were persecuted for doing nothing more than refusing to bow to the Vatican and its self-claimed Pontifex Maximus (a Title formerly held by the Caesars).

In other words, Fransiscan and Dominican Priests were busy killing people who refused to agree with the Popes and their emissaries. That was the Vatican policy of those days, and millions of Christians were killed by the Vatican. The records of all nations are filled with the recounting and verified recordings of the events of those days. The Vatican only stopped doing this when they lost the juridical power to do this, due to principles of liberty, freedom of conscience, and Freedom of Religion. Those who killed them were NOT Christians, and they were NOT practicing Christianity. Those priests were engaged in violent anti-Jesus actions, that God strongly opposed and was and is against.

16. The early Christians condemned Creature-worship (worship of saints) and the worship and/or adoration of graven images. Christianity recognizes a permanent separation between created beings (humans) and the Creator who alone is God.

17. Christians contend that there was a difference between how the Old Testament times dealt with sins and how this changed in New Testament times after the resurrection of Jesus Christ.

Christians make a distinction between the Hebrew system of temple sacrifices for sins, and the fact of Eternal Salvation. Christians maintain that both those in Old Testament times and those in New Testament times (such as extending even unto today) were saved the same way:

In the Old Testament times, the Hebrews were saved by believing the Messiah would come and placing their faith in Him. In the New Testament times, The Hebrews (and now all others who so wish) are saved by believing that the Messiah has come.

The issue of which Text of the Old and New Testaments

First when it comes to the text of the Old and New Testaments, we should define on the record which texts of the Old and New Testaments are the accurate and inspired texts:

The Old Testament Received Text

The Old Testament which is authentic is the Second Rabbinic Bible of Ben Chayyim (Jacob ben Chayim) printed by Daniel Bomberg in Venice in 1525. It is (obviously) in Hebrew.

The New Testament Received Text

The New Testament which is authentic is the New Testament which has been burned, banned, and confiscated by the Vatican whenever it could. That text is called the Textus Receptus, and is the Edition published by Stephens / Stephanus / Estienne (Robert Estienne) in 15501551. It is written in ancient Koine Greek.

Obviously both the Hebrew Old Testament and the Greek New Testament existed in the earlier copies. While it remains true that many ancient Greek texts of the New Testament have been found since the year 1900, it is also true that 99.9 % of those ancient greek text found agree with the Textus Receptus, and disagree with its rival manuscript, which would be Codex Vaticanus, which is the text used by the Vatican and usually translated into Latin.

The Old Testament of 1525 by Ben Chayyim did not have the Dead Sea Scrolls for comparison purposes. As most students of the Old Testament know, in 1947-48 Scrolls were found in what is now called Jordan, which were copies of the Old Testament. They were in Hebrew and were very old. Those scrolls were dated to 200 years BEFORE Christ (therefore any alterations by

Christians was an impossibility). Hard to believe but the Old Testament Hebrew text of Ben Chayyim of 1525 is about a word-for-word match with the Dead Sea Scrolls from 2000 years ago.

[Those interested in the Dead Sea Scrolls may want to read the works of Archeologists such as Merril Unger or Randall Price]

[and we cannot let this slip by: that anyone who alters any portion of the Old or New Testament will loose their eternal life according to the last chapter of the last book of the Bible which is the book of Revelation. Therefore true Christians know better than to try any such nonsense].

While all New Testaments will claim to be equal and all Old Testaments will also make the same claim, we should keep in mind some rather clear historical distinction.

The Older translations (such as the ones just named) are the Received Text of the Authentic Bible of the Authentic Christ-following Church.

The Churches which are real churches are not usually great or magnificent denominations endowed with millions of dollars. On the contrary, they are simply the organizing of actual people, often without Church Buildings who meet under the possibility of persecution, and who simply try to be kind, help others, explain the teachings of Jesus Christ, and understand that life on this Earth is about helping one’s fellow man, and is also about the SHORT Time that each of us has to prepare

for Eternity. Eternity will last a very long time. It is important to think spiritual things through especially those with Long term consequences.

However, we should not confuse the Church of Christ, with any official or organized Church denomination, or institution. The New Testament establishes that the True Christans are those who follow the teachings of Jesus Christ, and that they are a spiritual alliance of a real spiritual church. The official bodies, or official organizations or institutions or denominations, are simply Poor representations of the spiritual reality.

And those institutions will therefore include those within who are genuine and kind Christians, and those who are NOT Christians, and even sometimes those who are opposed to true and authentic Christianity.

The Roman Catholic Bibles are based on Codex Sinaiticus, which the Vatican claims is one of the 50 copies commanded by the Emperor Constantine to be made [the command was given to Eusebius]. But millions of Christians have a different text for the new Testament.

The Vatican version allows the Pope to be King, has 14 extra books in it, called Apocryphal (the very word apocrypha means “counterfeit”), and the vatican versions whether in Latin or Greek were published by the Inquisition.

[It is worth noting that the original Roman Catholic Latin Text was the Latin Vulgate translated by Jerome. Yet those who study that text and the work of Jerome will find that even Jerome admitted that there was an OLDER Latin Text which Jerome was attempting to replace. [That older text is the Vetus Itala written in Latin, and agrees with the Koine Greek Textus Receptus].

Even Jerome knew better than to suggest that new books should be imported into the Bible. That is why even though Jerome translated the Apocrypha also, he wrote that the books of the Apocrypha were NOT to be considered inspired scripture. However that point of view was changed officially at least, by the Roman Catholic Council of Trent in the 1500s. And since that time, the preface to the latin translations by Jerome, have left out his own conclusion that the Apocryphal books were NOT scripture.

Millions of Christians have had problems with the Vatican as well as their versions, and have spoken out against the Vatican versions, often due to inaccuracy. This extends by the way to the Roman Catholic Latin Vulgate versions, issued by different popes and which have historically reflected hundreds and hundreds of changes, though still being based on the Counterfeit Codex Vaticanus.

Coded Vaticanus is counterfeit not because it is not authentic, but because its content was changed by Eusebius in order to facilitate the creation of the Roman Catholic Official Church of the Roman Empire. Of course, Vaticanus also bears the imprint of at least Ten

different hands, therefore it is not as though it was written by one person at one time without changes. Therefore, the original version was counterfeit, and the changes made to it are counterfeit as well.

Both Coded Vaticanus and Sinaiticus are claimed to be from the copies commissioned by the Emperor Constantine. While The Vatican claims Constantine as a Roman Catholic Christian, most Christians would disagree with this as Constantine never actually claimed his own personal adherence to the teachings of Christ. Further the vision attributed to him, (which was described by Eusebius, is no evidence of conversion in the least). The Vatican claims that Constantine saw a Cross in the sky, but according to the original account written by Eusebius in Ancient Greek, the sign which constantine saw was NOT a cross, but rather an Egyptian Ankh. Constantine was actually a worshipper of the Pagan God Sol Invictus.

Christians are well aware that there are those who will say that Christianity must be false, because the Vatican has imported much paganism and idolatry into the Roman Catholic Church, and these imports are demonstrations of the falsehoods of Christianity.

However, we should first keep in mind that these falsehoods [within the Roman Catholic system of worship] were pointed out by Christians, such as in the books by Hislop [the Two Babylons] and the books of George Stanley Faber on Idolatry and Paganism.

The Falsehood which are the importation of Pagan Idolatry into the Roman Catholic Church demonstrate

the falsehoods of Roman Catholicism, and have nothing to do with the actual teachings and doctrines personally taught by Jesus Christ as found in the books of the New Testament.

Do not be fooled into seeing the *falsehoods* of aspects of Roman Catholicism, and then attributing those falsehoods, to Jesus Christ or the New Testament. That is simply a trick to distract people from reading what Jesus Christ said, for themselves.

Most modern versions of the Bible, no matter what the Language, are based on Codex Vaticanus. This INCLUDES the Red Cover edition Greek New Testament published by UBS (Under a Concordat with the Vatican, incidentally), as well as the English NIV, CEV, ASV, TEV, NRSV, ESV, CEV, and even the NKJV.

The English Text which are derived from the accurate Textus Receptus are the Geneva Bible, the 1611 King James Bible, and the more modern version of Jay Greek (usually found online both the Old and New Testaments).

Therefore it is important to know these facts, in order to understand that each of us has choices to make, and that includes the choice of which Old and New Testament to use, choose, believe and study.

[False texts of the New Testament are usually described as being of Alexandrian origin, or called “Ecclectic” which means “made-up”. And they also have another feature in common: they depend in some capacity on the work of Vaticanized scholars named Westcott and Hort,

who were champions of Codex Vaticanus and Sinaiticus].

As the articles of Will Kinney demonstrated (they are online), there are many difference between what the different versions say.

The Editions in Hebrew are expected to reflect many changes, many of which are subtle. But that is for readers to decide. This text here is the version translated by C.D. Ginsburg, recognized as one of the greatest Hebrew Scholars on the Old Testament since the time of Ben Chayyim and his Second Rabbinic Bible of 1525.

Some may disagree, but many Christians have trouble with the label of what is classified under Judaism.

Some who practice Judaism are practicing the real thing. From a Christian point of view, this simply involves the acceptance and belief and adherence to the Old Testament and to the plain face meaning of the Hebrew Text of the Old Testament. Whether accurate or not, to a Christian, THAT is what Historic Judaism is.

Some today have accepted the notion that JHVH was not the same God as Elohim, and have further accepted the notion that JPED, and the manuscripts of the Old Testaments were simply the results of hopeless confusion. That is untrue and anti-historic as well.

The developers of those lines of assault on the Old Testament, were Griesbach and his mentors Wettstein

and Semler. They were not only poor Textual Critics, but they had their own agenda in attempting to substitute atheism for Christianity. They did not succeed but they did mislead many into errant conclusions about the authenticity of the Old and New Testaments.

Their criticisms have been met and answered, but not before the damage was done. Many foolishly decided that if the professors had the credentials, they must have their own infallibility.

Infallibility is an attribute which belongs to God, not to humans. And after the demise of the experts, where did they spend eternity ? If the question is not comfortable, it is only so for those who don't yet have the answer for themselves. All the more reason, why each of us should study these issues for ourselves, and find out for ourselves, what is the correct answer.

God answers the prayers of those who seek Him sincerely and with all their heart. Those who pray for His help and guidance do not fail to receive it, though they may sometimes have trouble recognizing it when it arrives. Just because God helps us does not always mean that His help is obvious. But is still obvious, many times.

God expects questions. God wants inquiring minds, though he can easily tell the difference between mockers and those who are sincerely searching for real answers.

Many of the Critics of Christianity had simply decided that the Bible must be wrong. They did not know the answers, therefore the Bible had to be false. In other

words, what they actually did, was elevate their own opinion to the status of Deity.

Their goal was Atheism through their attacks on Christianity, (most of them being gentile by the way), but in order to accomplish this they had to first attack the Old Testament. The New Testament claims to be a continuation of the Old Testament. And the New Testament claims that the Jews have NOT been replaced as the people of God, only that the Christians are also included in God's plans for the Universe.

But what better way to attack God than to attack the Old Testament ?

Some decided on a different approach and called that Reform Judaism. It is hard to say just what is Reformed and what is Judaism about it. A hundred years after its development, it seems to be going in many directions that have little relationship to the Old Testament. And rumors of its financial sponsorship and which families control it, do not seem to have served its interest well.
Is it a secret that those who have access to great finance seem to also adhere to plans to steer people away from both the Old and New Testaments ?

Thankfully, there are those who are Jewish and who ARE righteous, and who do sincerely want to find God, and who Do try to find Him, without the help of the works of the occult or the Zohar.

The Zohar claims to be a book of light. But then why is it that those who use its contents are almost always those like Aleister Crowley (GD / OTO) or MacGregor

Mathers, another founder of the Golden Dawn ? Didn't they claim to be founding Evil groups and attempting to Attract malefic spirits ?

We just simply raise the question. The questions are out there. Everyone sees these issues. So what ? Do we all just keep smiling and say nothing ?

At least we ask a few questions. If it does not bring us the answers, perhaps it might at least set us on a better or wiser course ?

What seem troubling are the distinctions between historic Judaism and the Judaism of today.

What is Not historic Judaism is often the modern substitute: an allegiance to a system of Oral Traditions, written down from dubious sources, containing some disturbing material, of which some seems to be a replication of the pagan systems of worship in Babylon, and practiced by the Babylonians.

To most Christians there is a real separation between the Old Testament, and the Kabbalah. In Vain, Christians have asked just what kind of worship it is that the Jews engaged in *before* the invention of the Kabbalah and its core text the Zohar. Those questions are usually answered with embarrassed silence, which does not help matters, either - since the question denotes that the answer received, is usually admitted to be based on the Zohar and the Kabbalah, which whatever else it implies, certainly implies that the Judaism of today is NOT the Judaism of 2000 years ago

as taught in the plain face of the text of the Old Testament.

In some cases, it almost seems as though it was the Zohar that Moses wrote since that is almost always what those who claim to practice Judaism constantly refer to. That almost seems Roman Catholic, where the Vatican has often *referred to* the Bible, while continuing to discourage its actual use, or its actual reading.

We do not have the time here to discuss the topic, though one has heard of rumors of wars where the Karaites took the Old Testament literally, while the Judaizers insisted on the Zohar as it allowed them a much greater say in the leeway granted to them to continue certain practice developed under the tutelage of Babylon. About a thousand years ago, the Karaites lost that war within Judaism. ... but the records which speak of this are few.

The Zohar is NOT part of the historic Old Testament, and is an invention of the middle ages. One cannot help but notice that the Old Testament gives glory to God, but the Zohar gives glory to disembodied spirits who spend much energy in disputing the contents of what the Old Testament teaches. It is further disturbing that the Zohar is usually one of the core texts of those who call themselves occultists and is found among those who claim to worship and adore spirits who openly and willfully oppose the historic God of Israel.

One might occasionally be tempted to think that some forces were trying to impart to Jews a false book (the Zohar) of false worship, in order to induce more errors,

on the premise that error or sins would compel the messiah to appear sooner.

The Christians were warned off against the concept of sinning in order to [supposedly] experience “more” heavenly Grace, by the book called Romans in the New Testament. And even during the End of Days, Christians are simply witnesses to the events described in books of Daniel and Ezekiel, as well as Revelation. But the timetable for those events cannot be changed or altered by Christians. God retains HIS own sovereignty and will. He cannot be commanded.

Christians have had their own experiences in the occult, and have written about their recovery, (when the world will be as one by Tal Brooke, Hidden Dangers of the Rainbown, the Beautiful side of Evil, books by Kurt Koch, etc).

The following books and links are provided as a basis for further inquiry:

(Note: some of these may have **links** from where these books can be downloaded in PDF for Free)

The world and its god

The number of man, the climax of civilization

The Standard Historic Bible - 1611 King James Version Old and New Testaments in English

The English Revisers' [Wescott - Hort] Greek Text: Shown to be Unauthorized, Except by [errant] Egyptian Copies Discarded

Jesus the Messiah by Alfred Edersheim (Oxford)

Volume 1, Volume 2

The Book Codex B and Its allies is a LINE by LINE comparison between Codex Vaticanus and Codex Sinaiticus, to demonstrate their contradictions to each other, even though they are both claimed by the Vatican as authentic copies.

Codex B and its allies - Hoskier - Part 1 of Vol 1

Codex B and its allies - Hoskier - Part 2 of Vol 1

Codex B and its allies - Hoskier - Part 3 of Vol 1

Codex B and its allies - Hoskier - Vol 2

Translators of the King James Bible Version of 1611

Horae Mosaicae, or, A view of the Mosaical records - Vol 01

Horae Mosaicae, or, A view of the Mosaical records - Vol 02

Introduction to the Massoretico-critical edition of the **Hebrew** Bible 01 **by C.D. Ginsburg**

Introduction to the Massoretico-critical edition of the **Hebrew** Bible 02 **by C.D. Ginsburg**

Robert Haldane

The evidence and authority of divine revelation : being a view of the testimony of the law and the prophets to the Messiah, with the subsequent testimonies (1839)

VOLUME 1

VOLUME 2

The two Babylons; or, The papal worship proved to be the worship of Nimrod and his wife (1871)

The Origin of Pagan Idolatry Ascertained from Historical Testimony

Volume 1, Volume 2, Volume 3,

The image-worship of the Church of Rome

Mariolatry Idolatry Primitive Christian Worship

Popery, falsifier of Scripture

Textus Receptus (New Testament in Ancient Greek)

Who is the Messiah - from the Ancient Scriptures

Letters from Rome to friends in England

1) The traditional text of the Holy Gospels vindicated and established (1896)

2) The causes of the corruption of the traditional text of the Holy Gospels : being the sequel to The traditional text of the Holy Gospels (1896)

3) The revision revised - three articles reprinted from the Quarterly review

The historical evidences of the truth of the Scripture records

Recapitulated Apostasy - For those who have Ears to Hear -

Kanamori's Life-story told by himself; how the higher criticism wrecked a Japanese Christian-and how he came back.

Testimonies (evidence) of the Early Church Fathers (ECF) Ante-Nicene Fathers - to the Holy Trinity

----

Testimonies (evidence) of the Early Church Fathers (ECF) Ante-Nicene Fathers - to Divinity of Christ

Author: Early Church Fathers,

Keep in mind that these only provide a starting place.

The good news is that once you have studied and learned the material, this is information that will help and encourage you for a long time. It will also help you with learning which questions to ask, and also learn where to find answers.

At this point, the information in your mind, is about all that you can count on, which cannot be taken away. All the rest is destined to fade with time. Whatever impact we hope to have, must be eternal impact, in a manner that can encourage others.

Saved - How To become a Christian
how to be saved

A Christian is someone who believes the following

Steps to Take in order to become a true Christian, to be Saved & Have a real relationship & genuine experience with the real God

Read, understand, accept and believe the following verses from the Bible:

1. All men are sinners and fall short of God's perfect standard
Romans 3: 23 states that
For all have sinned, and come short of the glory of God;

2. Sin - which is imperfection in our lives - denies us eternal life with God. But God sent his son Jesus Christ as a gift to give us freely Eternal Life by believing on Jesus Christ.

Romans 6: 23 states

For the wages of sin is death; but the gift of God is eternal life through Jesus Christ our Lord.

3. You can be saved, and you are saved by Faith in Jesus Christ. You cannot be saved by your good works, because they are not "good enough". But God's good work of sending Jesus Christ to save us, and our response of believing - of having faith - in Jesus Christ, that is what saves each of us.

Ephesians 2: 8-9 states

8 For by grace are ye saved through faith; and that not of yourselves: it is the gift of God:

9 Not of works, lest any man should boast.

4.God did not wait for us to become perfect in order to accept or unconditionally love us. He sent Jesus Christ to save us, even though we are sinners. So Jesus Christ died to save us from our sins, and to save us from eternal separation from God.

Romans 5:8 states
But God commendeth his love toward us, in that, while we were yet sinners, Christ died for us.

5. God loved the world so much that He sent his one and only Son to die, so that by believing in Jesus Christ, we obtain Eternal Life.

John 3: 16 states
For God so loved the world, that he gave his only begotten Son, that whosoever believeth in him should not perish, but have everlasting life.

6. If you believe in Jesus Christ, and in what he did on the Cross for us, by dying there for us, you know for a

fact that you have been given Eternal Life.

I John 5: 13 states
These things have I written unto you that believe on the name of the Son of God; that ye may know that ye have eternal life, and that ye may believe on the name of the Son of God.

7. If you confess your sins to God, he hears you take this step, and you can know for sure that He does hear you, and his response to you is to forgive you of those sins, so that they are not remembered against you, and not attributed to you ever again.

I John 1: 9 states
If we confess our sins, he is faithful and just to forgive us our sins, and to cleanse us from all unrighteousness.
If you believe these verses, or want to believe these verses, pray the following:
" Lord Jesus, I need you. Thank you for dying on the cross for my sins. I open the door of my life and ask you

to save me from my sins and give me eternal life. Thank you for forgiving me of my sins and giving me eternal life. I receive you as my Savior and Lord. Please take control of the throne of my life. Make me the kind of person you want me to be. Help me to understand you, and to know you and to learn how to follow you. Free me from all of the things in my life that prevent me from following you. In the name of the one and only and true Jesus Christ I ask all these things now, Amen".

Does this prayer express your desire to know God and to want to know His love ? If you are sincere in praying this prayer, Jesus Christ comes into your heart and your life, just as He said he would.

It often takes courage to decide to become a Christian. It is the right decision to make, but It is difficult to fight against part of ourselves that wants to hang on, or to find against that part of our selves that has trouble changing. The good news is

that you do not need to change yourself. Just Cry out to God, pray and he will begin to change you. God does not expect you to become perfect before you come to Him. Not at all...this is why He sent Jesus...so that we would not have to become perfect before being able to know God.

Steps to take once you have asked Jesus to come into your life

Find the following passages in the Bible and begin to read them:

1. Read Psalm 23 (in the middle of the Old Testament - the 1st half of the Bible)
2. Read Psalm 91
3. Read the Books in the New Testament (in the Bible) of John, Romans & I John
4. Tell someone of your prayer and your seeking God. Share that with someone close to you.
5. Obtain some of the books on the list of books, and begin to read

them, so that you can understand more about God and how He works.
6. Pray, that is - just talk to and with God, thank Him for saving you, and tell him your
fears and concerns, and ask him for help and guidance.
7. email or tell someone about the great decision you have made today !!!

Does the "*being saved*" process only work for those who believe ?

For the person who is not yet saved, their understanding of 1) their state of sin and 2) God's personal love and care for them**, and His desire and ability to save them....is what enables anyone to become saved.**
So yes, the "being saved" process works only for those

who believe in Jesus Christ and Him only, and place their faith in Him and in His work done on the Cross.

...and if so , then how does believing save a person?

Believing saves a person because of what it allows God to do in the Heart and Soul of that person.

But it is not simply the fact of a "belief". The issue is not having "belief" but rather what we have a belief about.

IF a person believes in Salvation by Faith Alone in Jesus Christ (ask us by email if this is not clear), then That belief saves them. Why ? because they are magical ?
No, because of the sovereignty of God, *because of what God does to them, when they ask him into their heart & life.* When a person decides to place their faith in Jesus Christ and ask Him **to forgive them of**

their sins and invite Jesus Christ into their life & heart, this is what saves them – *because of* what God does for them at that moment in time.

At that moment in time when they sincerely believe and ask God to save them (as described above), God takes the life of that person, and in accordance with the will of that human, having requested God to save them from their sins through Jesus Christ – God takes that person's life and sins [all sins past, present and future], and allocates them to the category: of "*one of those people who Accepted the Free Gift of Eternal Salvation that God offers".*
From that point forward, their sins are no longer counted against them, because that is an account that is paid by the shed blood of Jesus Christ. And there is no person that could ever sin so much, that God's love would not be good enough for them, or that would somehow not be able to be covered by the penalty of

death that Jesus Christ paid the price for. (otherwise, sin would be more powerful than Jesus Christ – which is not true).

Sometimes, People have trouble believing in Jesus Christ because of two extremes:

First the extreme that they are *not* sinners (usually, this means that a person has not committed a "serious" sin, such as "murder", but God says that all sins separates us from God, even supposedly-small sins. We – as humans – tend to evaluate sin into more serious and less serious categories, because we do not understand just how serious "small" sin is).

Since we are all sinners, we all have a need for God, in order to have eternal salvation.

Second the extreme that they are *not good enough* for Jesus Christ to save them. This is basically done by those who reject the Free offer of Salvation by Christ Jesus because those people are -literally – unwilling

to believe. After death, they will believe, but they can only chose Eternal Life BEFORE they die.
The fact is that all of us, are not good enough for Jesus Christ to save them. That is why Paul wrote in the Bible "For all have sinned, and come short of the glory of God" (Romans 3:23).

Thankfully, that is not the end of the story, because he also wrote " For the wages of sin *is* death; but the gift of God *is* eternal life through Jesus Christ our Lord."(Romans 6: 23)

That Free offer of salvation is clarified in the following passage:

John 3: 16 For God so loved the world, that he gave his only begotten Son, that whosoever believeth in him should not perish, but have everlasting life.
17 For God sent not his Son into the world to condemn the world; but that the world through him might be saved.

Prayers that count

The prayers that God hears

We don't make the rules any more than you do. We just want to help others know how to reach God, and know that God cares about them personally.

The only prayers that make it to Heaven where God dwells are those prayers that are prayed directly to Him "through Jesus Christ" ***or "in the name of Jesus Christ*"**.**

God hears our prayers because we obey the method that God has established for us to be able to reach him. If we want Him to hear us, then we must use the methods that He has given us to communicate with Him.

And he explains - in the New Testament - what that method is: talking to God (praying) in accordance with God's will - and coming to Him <u>in the name of Jesus Christ</u>. Here are some examples of that from the New Testament:

(Acts 3:6) Then Peter said, Silver and gold have I none; but such as I have give I thee: <u>In the name of Jesus</u> Christ of Nazareth rise up and walk.

(Acts 16:18) And this did she many days. But Paul, being grieved, turned and said to the spirit, I command thee <u>in the name of Jesus Christ</u> to come out of her. And he came out the same hour.

(Acts 9:27) But Barnabas took him, and brought *him* to the apostles, and declared unto them how he had seen the Lord in the way, and that he had spoken to him, and how he had preached boldly at Damascus <u>in the name of Jesus</u>.

(2 Cor 3:4) And such trust have we through Christ to God-ward: (i.e. toward God)

(Gal 4:7) Wherefore thou art no more a servant, but a son; and if a son, then an heir of God through Christ.
(Eph 2:7) That in the ages to come he might show the exceeding [spiritual] riches of his grace in *his* kindness toward us through Christ Jesus.

(Phil 4:7) And the peace of God, which passeth all understanding, shall keep your hearts and minds through Christ Jesus.

(Acts 4:2) Being grieved that they taught the people, and preached through Jesus the resurrection from the dead.

(Rom 1:8) First, I thank my God through Jesus Christ for you all, that your faith is spoken of throughout the whole world.

(Rom 6:11) Likewise reckon ye also yourselves to be dead indeed unto sin,

but alive unto God through Jesus Christ our Lord.

(Rom 6:23) For the wages of sin *is* death; but the gift of God *is* eternal life through Jesus Christ our Lord.

(Rom 15:17) I have therefore whereof I may glory through Jesus Christ in those things which pertain to God.

(Rom 16:27) To God only wise, *be* glory through Jesus Christ for ever. Amen.

(1 Pet 4:11) ...if any man minister, *let him do it* as of the ability which God giveth: that God in all things may be glorified through Jesus Christ, to whom be praise and dominion for ever and ever. Amen.

(Gal 3:14) That the blessing of Abraham might come on the Gentiles through Jesus Christ; that we might receive the promise of the [Holy] Spirit through faith.

(Titus 3:6) Which he shed on us abundantly through Jesus Christ our Saviour;

(Heb 13:21) Make you perfect in every good work to do his will, working in you that which is wellpleasing in his sight, through Jesus Christ; to whom *be* glory for ever and ever. Amen.

Anyone who has questions is encouraged to contact us by email, with the address that is posted on our website.

Note for Foreign Language and International Readers & Users

Foreign Language Versions of the Introduction and Postcript/Afterword will be included (hopefully) in future editions.